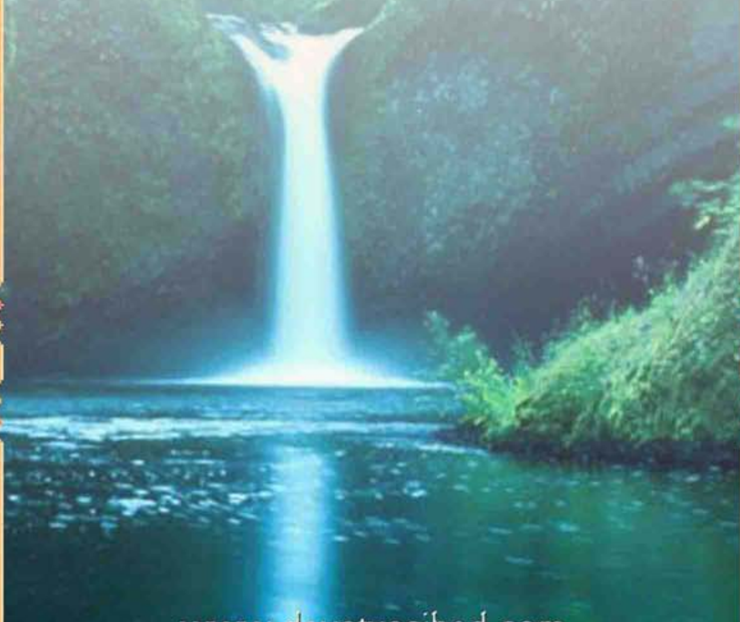
İSLAM'DA ŞEHADET OPERASYONLARI

www.davetvecihad.com

İSLAM'DA ŞEHADET OPERASYONLARI

www.davetvecihad.com

Araştırma Serisi

5. Kitap

İrtibat Adreslerimiz

davetvecihad@gawab.com
davetvecihad@maktoob.com
elhadid@gawab.com

Kitabın Orjinal İsmi

العمليات الاستشهادية في الاسلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

MUKADDİME

Şüphesiz ki hamd Allah'a aittir. O'ndan yardım diler ve O'na istiğfar ederiz. Nefislerimizin şerlerinden ve amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allahu Teala kime hidayet ederse onu saptıracak ve kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Allah'tan başka ilah olmadığına, bir olup ortağının bulunmadığına, Muhammed'in *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* O'nun kulu ve Rasulü olduğuna şehadet ederim.

"Ey iman edenler! Allah'tan, O'na yaraşır şekilde korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin."[1]

"Ey İnsanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve ikisinden pek çok erkek ve kadınlar meydana getiren Rabbinizden sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'ın ve akrabanın haklarına riayetsizlikten de sakının. Allah şüphesiz hepinizi görüp gözetmektedir."[2]

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının, dürüst söz söyleyin de Allah işlerinizi kendinize yararlı kılsın ve günahlarınızı size bağışlasın. Kim Allah'a ve Peygamberi'ne itaat ederse, şüphesiz büyük bir kurtuluşa ermiş olur."[3]

Bundan sonra;

Şüphesiz Allahu Teala, mü'min kullarına cihadı farz kılmıştır. Allahu Teala şöyle buyurur: "Size karşı savaş açanlara, siz

---

[1] 3 Ali İmran/102

[2] 4 Nisa/1

[3] 33 Ahzab/70-71

de Allah yolunda savaş açın. Sakın aşırı gitmeyin, çünkü Allah aşırıları sevmez."[4]

"Haram aylar çıkınca müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayın, onları hapsedin ve onları her gözetleme yerinde oturup bekleyin."[5]

"Müşrikler nasıl sizinle topyekün savaşıyorlarsa, siz de onlara karşı topyekün savaşın."[6]

"Eğer anlaşmalarından sonra yeminlerini bozarlar ve dininize saldırırlarsa, küfrün önderlerine karşı savaşın. Çünkü onların yemin (diye birşeyleri) yoktur. (Onlara karşı savaşırsanız) umulur ki küfre son verirler."[7]

Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* "Savaş hiledir"[8] buyurmaktadır. Bu, mübtedanın habere hasredildiği anlatım şekillerinden biridir. Yani savaşın esası ve en önemli temeli; hiledir. Bu söz, "Hac Arafattır"[9] sözüne benzemektedir. Haccın başka rükunlarının da olmasına rağmen en önemli rüknunun Arafat olduğunu belirtir. Yine "Din nasihattır"[10] sözü de bunun gibidir.

Savaşta hile yapmak, mücahidin düşmanına karşı fırsat kollamasını ve kendisine yönelen tehlikeyi, bulabildiği her türlü imkanı değerlendirerek bertaraf edebilmesini gerektirir. Çünkü

[4] 2 Bakara/190
[5] 9 Tevbe/5
[6] 9 Tevbe/36
[7] 9 Tevbe/12
[8] Buhari, Müslim, Ahmed, Ebu Davud, Tirmizî, Beyhâkî, Bezzâr ve Taberânî, Cabir, Ebu Hureyre, Ka'b bin Malik, Aişe, Zeyd bin Sabit, Hüseyin bin Ali, Nevvas bin Sem'an ve Nuaym bin Mes'ud'dan Radıyallahu Anhum rivayet etmiştir.
[9] Ahmed, Hakim ve Beyhâkî, Abdurrahman bin Yamer'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir.
[10] Müslim, Ebu Davud, Nesâî ve Ahmed, Temim'den; Tirmizî ve Ebu Nuaym, Ebu Hureyre'den; Ahmed ve et-Tarih'te Buhârî, İbni Abbas'dan Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir.

zafer, genellikle hile yapanlarla birliktedir. Zafer, düşmanla yüzleşerek de kazanılır, fakat bu durumda tehlike gerçekten büyüktür. Ancak düşmana karşı uygulanan bu hilenin mutlaka şer'i esaslar üzerinde olması gerekir. Zira şari'in koymuş olduğu esaslar üzerine bina edilmemiş olan maslahatlar muteber değildir. Dolayısıyla hile bahanesi ile bir takım haramları işlemek caiz olmaz. Bu nedenle Nevevi *Rahimehullah*, bu hadisin şerhinde şöyle der: "Alimler, savaşta kafirleri ne şekilde olursa olsun aldatmanın caiz olduğunda ittifak etmişlerdir. Ancak verilen eman ahdine veya anlaşmalara ihanet suretiyle yapılacak aldatma helal olmaz."[11]

İbn-i Hacer *Rahimehullah* şöyle der: "Hilenin aslı, bir şeyi izhar ederken aksini yapmaktır. Hadiste, savaş için gereken tedbirleri almaya ve kafirleri oyuna getirmeye teşvik bulunmaktadır. Bunun farkında olmayanlar, işin aleyhlerine dönmesinden emin olamazlar. İbnu'l-Arabi de şöyle demektedir: "Savaşta hile; ansızın saldırı düzenlemek, pusu kurmak ve buna benzer yollarla olur. Hadis, savaşta aklı kullanmak gerektiğine işaret eder. Hatta aklı kullanmaya olan ihtiyaç, cesarete olan ihtiyaçtan daha fazladır. Bu nedenle hadis bu lafız ile söylenmiştir. Tıpkı "Hac Arafattır" sözü gibidir. İbnu'l-Munir şöyle der: "Harp hiledir" sözünün anlamı, kişinin iyi bir savaş yapmasının ve sonuca varmasının, göğüs göğüse çarpışmaktan daha çok, hile ve taktik yapmaya bağlı olduğudur. Çünkü yüzyüze çarpışmak tehlikeli iken, hile yaparak savaşmanın tehlikesi azdır."[12]

Allahu Teala'nın izniyle bu kitapçıkta, düşmanlara karşı meşru hile yollarından biri olan ve hakkında, gerek İslam ehli arasında ve gerekse İslam ehlinin düşmanları arasında büyük tartışmaların bulunduğu "Şehadet Operasyonları" üzerinde duracağız. Mukaddimeden sonra konu, şu bölümler halinde ele alınmaktadır:

[11] İmam Nevevî, Şerh-u Sahih-i Müslim, 12/45
[12] Fethu'l-Bârî Şerh-i Sahihi'l-Buhârî, 6/158

Birinci Konu: Cihadın Farziyeti ve Şehadetin Üstünlüğü.

İkinci Konu: Şer'i Açıdan Şehadet Operasyonlarının Hükmü.

Üçüncü Konu: Öldürülmeleri Caiz Olmayan Müslümanların ve Diğer İnsanların Kafirlerle Karışması Halinde Kafirlere Ateş Edilebileceği.

Dördüncü Konu: Tağutların Yardımcılarının ve Ordularının Hükmü

Birinci Konu

CİHADIN FARZİYETİ VE ŞEHADETİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Allahu Teala şöyle buyurur: "Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine (verilecek) cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler, ölürler. (Bu), Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da Allah üzerine hak bir vaaddir. Allah'tan daha çok sözünü yerine getiren kim vardır? O halde onunla yapmış olduğunuz bu alışverişinizden dolayı sevinin. İşte bu, (gerçekten) büyük kazançtır."[13]

Mikdam bin Ma'dikereb'den rivayet edildiğine göre, Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurmuştur: "Şehidin Allah katında bir takım özellikleri vardır. Bunlar: Kanının ilk damlasında günahlarının affedilmesi, cennetteki makamının kendisine gösterilmesi, iman zineti ile süslenmesi, huriler ile evlendirilmesi, kabir azabından korunması, başının üzerine yakuttan yapılmış, dünya ve içindekilerden daha hayırlı olan bir taç konması, yetmiş iki huri ile evlendirilmesi ve akrabalarından yetmiş kişiye şefaatçi olması."[14]

Şehadet ve şehidin derecesi bu kadar yüksek olduğuna göre, Allah yolunda ölümü temenni etmek ve şehadeti istemek caizdir. Uhud Savaşı'ndan önce Abdullah bin Cahş, Sa'd bin Ebi Vakkas ile birlikte bir kenara çekilmiş, dua etmeleri ve her birinin dua edenin duasının kabul olması için Rabbinden dilekte bulunması üzerinde ittifak etmişlerdi. Abdullah bin Cahş'ın duası şuydu: "Allahım! Beni öfkesi şiddetli, cesareti fazla olan biriyle rızıklandır. Senin için onunla savaşayım ve o da benimle savaşsın.

---

[13] 9 Tevbe/111

[14] Ahmed, Tirmizî ve İbn-i Mâce, sahih bir isnadla rivayet etmişlerdir.

Sonra beni ele geçirsin, burnumu ve kulaklarımı kesip koparsın. Yarın seninle buluştuğumda sen diyeceksin ki: Ey Abdullah! Burnun ve kulakların neden kesildi? Ben diyeceğim ki: Senin ve Rasulün için. Bunun üzerine sen: Doğru söyledin, diyeceksin."[15]

Bunun için Buhari *Rahimehullah*, Sahih'inde, "Erkeklerin ve Kadınların Mücahid Olmak ve Şehid Olmak İçin Dua Etmeleri" başlığında bir bâb açmış ve Ömer ibnu'l-Hattab'ın *Radıyallahu Anhu* şu sözünü aktarmıştır: "Allahım! Rasulü'nün beldesinde beni şehid olmakla rızıklandır."[16]

Allahu Teala, mü'minlere, fitne kalmayıncaya ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar kafirlere karşı savaşmalarını farz kılmıştır: "Fitne ortadan kalkıncaya ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın."[17]

Günümüzde kendilerine karşı savaşılması gereken topluluklar şunlardır: Allahu Teala'nın indirdiği hükümler haricindeki kanunlarla insanları idare eden yöneticiler, İslam ehline karşı savaşanlar ve küfür ehlinden olan Yahudi, Hristiyan ve diğer kafirleri dost edinenler… İbn-i Kesir *Rahimehullah*, bu yöneticilere karşı savaşılmasının gerekliliği konusunda icma olduğunu nakletmektedir.[18]

Bu yöneticiler ve onların yardımcıları, Allahu Teala'nın kendileri hakkında, "Eğer anlaşmalarından sonra yeminlerini bozarlar ve dininize saldırırlarsa, küfrün önderlerine karşı savaşın"[19] buyurduğu küfrün önderleridir.

---

[15] Bkz: Zâdu'l-Meâd, 3/212. Şuayb ve Abdulkadir el-Arnavud'un tahkikiyle.

[16] Fethu'l-Bâri, 6/10

[17] 8 Enfal/39

[18] Bkz: El-Bidâye ve'n-Nihâye: 13/119. Tefsir-u İbn-i Kesîr, 2/67

[19] 9 Tevbe/12

Alimler, yönetimin kafire bırakılmayacağı ve Müslüman yöneticinin küfre girmesi halinde azledileceği, velayetinin düşeceği ve ona itaat edilmeyeceği konusunda icma etmişlerdir.[20]

Müslümanlar, cihadı yerine getirdikleri dönemlerde en şerefli ve onurlu insanlar konumundaydılar. Ancak ne zaman ki cihadı terkettiler, Allahu Teala ceza olarak onları alçalttı. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurur: "İ'yne[21] ile alışveriş yaptığınız, öküzlerin peşine takılıp çiftçilikle yetindiğiniz ve cihadı terkettiğiniz zaman Allah size bir zillet verir ve yeniden dininize dönmedikçe sizden onu gidermez."[22]

Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, cihadı terk etmeyi, alçaklığın ve başıboşluğun nedeni olarak bildirmiş; izzete kavuşmanın ise Allah yolunda cihada dönmek ile mümkün olduğunu açıklamış ve bunu dine dönüş olarak isimlendirmiştir.

Kurtubi *Rahimehullah*, "Hoşunuza gitmediği halde savaş size farz kılındı. Sizin için daha hayırlı olduğu halde bir şeyi sevmemeniz mümkündür. Sizin için daha kötü olduğu halde, bir şeyi sevmeniz de mümkündür. Allah bilir, siz bilmezsiniz"[23] ayetinin tefsirinde şöyle der: "Ebu Ubeyd der ki: "Bu kelime Allah tarafından vadolunanı vermenin vücubunu ifade eder. Bunun anlamı şudur: Bazı zorluklarından dolayı cihad hoşunuza gitmeyebilir. Halbuki o, sizin için daha hayırlıdır. Zira cihad ile düşmanınıza galip gelirsiniz, zafer kazanırsınız, ganimetler elde edersiniz ve size ecir verilir. Bazılarınız da Allah yolunda şehid olma nimetine kavuşur. Halbuki sizler rahatı ve savaşı terketmeyi seviyor olabilir-

---

[20] Sahih-i Müslim bi Şerhi'n-Nevevî, 12/229; Fethu'l-Bâri, 9/13

[21] İ'yne: Faizle yapılan alışverişlerden bir çeşittir. Özelliği: Bir kişinin, vakti tayin edilmiş bir bedel ile (veresiye) bir şeyi birisine satması, daha sonra aynı malı, sattığı kişiden peşin olarak daha düşük bir ücret ile satın almasıdır. Bu şekilde, peşin bedel ile veresiye bedeli ayırarak faizli bir kar elde edilmiş olmaktadır.

[22] Ebu Davud rivayet etmiştir. İbn-i Ömer Radıyallahu Anhuma hadisinden.

[23] 2 Bakara/216

siniz. Ama o, sizin için daha kötüdür. Zira bu durumda düşmanlarınıza karşı yenik konuma düşersiniz ve idarenizi kaybedersiniz." Derim ki; onun bu sözü gayet doğrudur. Bunun şüphe edilecek en ufak bir tarafı yoktur. Nitekim Endülüs ülkesinde böyle olmuştur. Zira onlar cihadı terkedip, savaştan korktular. Böylece düşman tarafından memleketleri işgal edildi, öldürüldüler, kadın ve çocukları da esir alınıp köle edildiler... İnna lillah ve inna ileyhi raciun. Şüphesiz ki bu, ellerimiz ile işlediklerimizin bir sonucudur."[24]

İbn-i Hacer *Rahimehullah*, cihaddan uzak durmanın sebebi hakkında, "Gündüz veya gece bir kerecik Allah yolunda çıkılan sefer, dünyadan ve içindekilerden daha hayırlıdır" hadisinin şerhinde şöyle der: "Bu hadis, dünya işlerinin basitliğini, ahiret işlerinin büyüklüğünü belirtmektedir. Gerçek de budur, zira cennetten, kamçı konabilecek kadar bir parça kazanabilen, bütün dünyayı kazanmış olmaktan daha büyük bir iş gerçekleştirmiş olursa, oradan yüce makamlar kazanabilenin durumu acaba nasıldır?! Buradaki nükte açıktır: Cihaddan geri kalmanın sebebi, herhangi bir dünyalığa olan meyildir. Dolayısıyla cihaddan geri kalan kimseye deniyor ki: Sen öylesine değersiz bir şey yüzünden, öyle değerli bir şey kaybediyorsun ki bu, akla ve vicdana sığmaz. Kocaman dünya, içinde bulunan bütün servetiyle, cennetten kazanılacak bir kamçı kadar yere değmezken sen dünyanın basit bir şeyi için cenneti kaybediyorsun."[25]

Yukarıda aktardıklarımız, şehadetin üstünlüğüne, küfür önderleri ve yardımcılarıyla savaşmanın gerekliliğine delalet etmektedir. Ayrıca, dünyaya meyledip cihadı terketmenin zillete düşmeye, malları, ırzları ve memleketleri kaybetmeye; şehadeti sevmenin ve cihadı yerine getirmenin ise izzete ve güce kavuşmaya sebep olduğuna delalet etmektedir.

---

[24] Tefsiru'l-Kurtûbî, 3/43. Dâru'l-Hadîs.

[25] Fethu'l-Bâri, 6/14

Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, en üstün mü'minin, canı ve malıyla cihada çıkan, sonra onlardan her ikisini de Allah yolunda kaybeden kişi olduğunu açıklamaktadır. İmam Ahmed *Rahimehullah*, Müsned'inde, Ebu Hureyre'den *Radıyallahu Anhu*, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Size insanların en hayırlısını haber vereyim mi? O, atının yularından Allah yolunda tutan kimsedir. Hayırda bunu takip edeni haber vereyim mi? O da, koyunlarının peşine takılıp (insanları) terkeden, namaz kılan, zekat veren ve Allah'a kimseyi ortak koşmadan ibadet eden kimsedir."[26] İbn-i Abbas'tan *Radıyallahu Anhuma* nakledilen diğer bir rivayette ise şöyle geçer: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, Tebük'te insanlara hitabında şöyle buyurdu: "İnsanlar arasında, atının yularından tutup Allah yolunda cihad eden ve insanların kötülüklerinden kaçınan kimsenin (hayırda) bir benzeri yoktur…"[27]

İnsanların içerisinde en hayırlı duruma sahip olanlar, Allah yolunda cihad için hazır olan, şehadeti isteyen, Allah yolunda cihad çağrısını işittiklerinde, bu çağrıya icabet eden ve kendisi hakkında Allahu Teala'nın emri gelinceye kadar bu hal üzere devam eden kişilerdir. Ebu Hureyre'den *Radıyallahu Anhu*, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "İnsanların en hayırlısı; Allah yolunda atının yularından tutan, bir hazırlık ya da korku işittiğinde kendinden emin bir şekilde acele eden, ölümü ve savaşmayı uman kimsedir…"[28]

Razı ve gönüllü olarak kendi canını, Allahu Teala yolunda feda eden kişi, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* doğruluğuna şehadet eden en hayırlı kimsedir.

---

[26] Ahmed rivayet etmiştir. Hadis no: 10361

[27] Ahmed rivayet etmiştir. Hadis no: 1883

[28] Müslim (3503) ve İbn-i Mâce (3967) rivayet etmiştir.

İkinci Konu

ŞER’İ AÇIDAN ŞEHADET OPERASYONLARININ HÜKMÜ

Bu bölümde, şehadet operasyonlarının meşruluğu konusundaki şer’i delilleri ve alimlerin bu konudaki sözlerini aktaracağız.

1- DİNİN İTİBARI VE ORTAYA ÇIKMASI İÇİN CANIN FEDA EDİLMESİ

Allahu Teala şöyle buyurur: “İçinde burçları bulunan göğe and olsun; söz verilen kıyamet gününe and olsun; şahitlik edene ve edilene and olsun ki, insanlar öldükten sonra diriltileceklerdir. Hazırladıkları hendekleri, tutuşturulmuş ateşle doldurarak onun çevresinde oturup, iman etmiş kimselere dinlerinden dönmeleri için yaptıkları işkenceleri seyredenler kahrolmuştur! Bu inkarcıların, iman edenlere kızmaları; onların sadece, göklerin ve yerin hükümranlığı kendisinin bulunan ve övülmeğe layık ve güçlü olan Allah'a iman etmiş olmalarındandı. Allah her şeye şahiddir.”[29]

Müslim, Sahih’inde, Suheyb’den *Radıyallahu Anhu*, Rasulullah’ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: “Sizden önce bir kral vardı. Onun bir de sihirbazı vardı. Sihirbaz yaşlanınca krala: “Ben artık yaşlandım. Bana bir oğlan çocuğu gönder ve sihir yapmayı öğreteyim!” dedi. Kral da öğretmesi için ona bir genç gönderdi.

Gencin geçtiği yolda bir rahip yaşıyordu. (Bir gün giderken) rahibe uğrayıp onu dinledi, konuşması hoşuna gitti. Artık

[29] 85 Buruc/1-9

sihirbaza gittikçe, rahibe uğruyor, yanında oturup onu dinliyordu. (Bir gün) sihirbaz, delikanlıyı yanına gelince dövdü. Genç de durumu rahibe şikayet etti. Rahip ona: "Eğer sihirbazdan korkarsan, "Ailem beni oyaladı!" de; ailenden korkacak olursan, "Beni sihirbaz oyaladı" de!" diye tenbihte bulundu.

O bu halde (devam eder) iken, insanlara engel olan büyük bir canavara rastladı. Kendi kendine, "Bugün sihirbazın mı, rahibin mi daha üstün olduğunu bileceğim!" dedi. Bir taş aldı ve, "Allahım! Eğer rahibin işi, sana sihirbazın işinden daha sevimli ise, şu hayvanı öldür ve insanlar geçsinler!" deyip, taşı fırlattı ve hayvanı öldürdü. İnsanlar yollarına devam ettiler.

Delikanlı rahibe gelip durumu anlattı. Rahip ona: "Evet oğlum, bugün sen benden üstünsün! Görüyorum ki, yüce bir mertebedesin. Sen imtihan geçireceksin. İmtihana maruz kalınca sakın beni anlatma!" dedi. Çocuk, anadan doğma körleri ve alaca hastalığına yakalananları tedavi ediyor, insanları diğer hastalıklardan da kurtarıyordu. Onu kralın gözleri kör olan bir arkadaşı işitti. Birçok hediyeler alarak yanına geldi ve: "Eğer beni tedavi edersen, şunların hepsi senindir" dedi. O da: "Ben kimseyi tedavi etmem, tedavi eden Allah'tır. Eğer Allah'a iman edersen, sana şifa vermesi için dua edeceğim. O da şifa verecek!" dedi. Adam derhal iman etti, Allah da ona şifa verdi.

Adam bundan sonra kralın yanına geldi. Eskiden olduğu gibi yine yanına oturdu. Kral: "Gözünü sana kim iade etti?" diye sordu. "Rabbim!" dedi. Kral, "Senin benden başka bir rabbin mi var?" dedi. Adam: "Benim de senin de rabbimiz Allah'tır!" cevabını verdi. Kral onu yakalatıp işkence ettirdi. O kadar ki, (gözünü tedavi eden ve Allah'a iman etmesini sağlayan) gencin yerini de gösterdi.

Genç de oraya getirildi. Kral ona: "Ey oğul! Senin sihrin körlerin gözünü açacak, alaca hastalığını tedavi edecek bir dereceye ulaşmış, neler neler yapıyormuşsun!" dedi. Genç: "Ben

kimseyi tedavi etmiyorum, şifayı veren Allah'tır!" dedi. Kral onu da yakalatıp işkence etmeye başladı. O kadar ki, o da rahibin yerini haber verdi. Bunun üzerine rahip getirildi. Ona: "Dininden dön!" denildi. O bunda direndi. Hemen bir testere getirildi. Başının ortasına konuldu. Ortadan ikiye bölündü ve iki parçası yere düştü. Sonra genç getirildi. Ona da: "Dininden dön!" denildi. O da bundan kaçındı.

Kral, onu da adamlarından bazılarına teslim etti. "Onu falan dağa götürün, tepesine kadar çıkarın. Zirveye ulaştığınız zaman (tekrar dininden dönmesini talep edin); dönerse tamam, aksi takdirde dağdan aşağı atın!" dedi. Gittiler, onu dağa çıkardılar. Genç: "Allahım, bunlara karşı, dilediğin şekilde bana yardım et!" dedi. Bunun üzerine dağ onları salladı ve hepsi de düştüler.

Genç yürüyerek kralın yanına geldi. Kral: "Yanındakilere ne oldu?" dedi. "Allah, onlara karşı beni korudu" cevabını verdi. Kral onu adamlarından bazılarına teslim etti ve: "Bunu bir gemiye götürün. Denizin ortasına kadar gidin. Dininden dönerse tamam, aksi takdirde onu denize atın!" dedi. Söylendiği şekilde adamları onu götürdü. Genç orada: "Allahım, dilediğin şekilde bunlara karşı bana davran!" diye dua etti. Derhal gemileri alabora oldu ve boğuldular.

Genç yine yürüyerek hükümdara geldi. Kral: "Yanındakilere ne oldu?" diye sordu. Genç: "Allah onlara karşı beni korudu" dedi. Sonra krala: "Benim emrettiğimi yapmadıkça sen beni öldüremeyeceksin!" dedi. Kral: "O nedir?" diye sordu. Genç: "İnsanları geniş bir düzlükte toplarsın, beni bir kütüğe asarsın, sadağımdan bir ok alırsın. Sonra oku, yayın ortasına yerleştirir ve: "Gencin Rabbinin adıyla" dersin. Sonra oku bana atarsın. Eğer bunu yaparsan beni öldürürsün!" dedi.

Hükümdar, hemen halkı bir düzlükte topladı. Genci bir kütüğe astı. Sadağından bir ok aldı. Oku yayının ortasına yerleştirdi. Sonra: "Gencin Rabbinin adıyla!" dedi ve oku fırlattı. Ok

çocuğun şakağına isabet etti. Genç, elini şakağına, okun isabet ettiği yere koydu ve Allah'ın rahmetine kavuşup öldü.

Halk: "Gencin Rabbine iman ettik!" dediler. Halk bu sözü üç kere tekrar etti. Sonra krala gelindi ve: "Ne emredersiniz? Vallahi korktuğunuz başınıza geldi. Halk gencin Rabbine iman etti!" denildi. Kral hemen yolların başlarına hendekler kazılmasını emretti. Derhal hendekler kazıldı. İçlerinde ateşler yakıldı. Kral: "Kim dininden dönmezse onu bunlara atın!" diye emir verdi. İstenen derhal yerine getirildi. Bir ara, beraberinde çocuğu olan bir kadın getirildi. Kadın oraya düşmekten çekinmişti, çocuğu: "Anneciğim sabret. Zira sen hak üzeresin!" dedi."[30]

Şeyhu'l-İslam İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Müslim, Sahih'inde Ashab-ı Uhdud kıssasını rivayet etmiştir. Bu kıssada genç, dinin ortaya çıkması için kendisinin öldürülmesini emretmiştir. Bu nedenle, dört imam da, Müslümanlar için bir faydanın bulunması halinde, öldürülme ihtimali yüksek dahi olsa kişinin, savaş için kafirlerin safına dalmasına cevaz vermişlerdir. Dolayısıyla kişinin, cihadın maslahatı için bir işi yerine getirmesine, öldürüleceğine inanmasına rağmen izin verildiğine göre, dinin maslahatının sağlanması ve hem dini hem de dünyayı bozan düşmanın zararının yok edilmesi için bir başkasının ölümüne sebep olacak bir işin yapılması öncelikle geçerlidir. Zira kişinin kendisini öldürmesi, başkasını öldürmesinden daha büyüktür."[31]

Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* aktardığı bu olaydan çıkarılan sonuçlar şunlardır:

Birincisi: Hadiste bahsedilen genç, kral kendisini iki defa öldürmek için teşebbüste bulunmasından ve bunda da başarısız olmasından sonra öldürülmesini kendi iradesiyle istedi ve krala

---

[30] Müslim, hadisi Kitabu'z-Zühd ve'r-Rekâik'te, Ashab-ı Uhdud, Sihirbaz ve Gencin Kıssası Bâbı'nda rivayet etmiştir. Ahmed, hadisi Süheyb'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir.

[31] Mecmuu'l-Fetava, 28/540

kendisini nasıl öldürebileceğini bildirdi: "Benim emrettiğimi yapmadıkça sen beni öldüremeyeceksin!" dedi. Kral: "O nedir?" diye sordu. Genç: "İnsanları geniş bir düzlükte toplarsın, beni bir kütüğe asarsın, sadağımdan bir ok alırsın. Sonra oku, yayın ortasına yerleştirir ve: "Gencin Rabbinin adıyla" dersin. Sonra oku bana atarsın. Eğer bunu yaparsan beni öldürürsün!"

İkincisi: Gencin ölümü tercih etmesinin nedeni, davetin başarıya ulaşmasını sağlayabilmek ve Allahu Teala'nın dinine girmeleri için insanlar üzerine hücceti ikame edebilmekti. Gerçekten de onun ölümü, davetin başarıya ulaşmasına sebep oldu. Onun bu maksadı, dine yardım adına yapılmış olan yüce bir gayedir. Bu eylem, savaş alanında düşmana ağır zararlar verir.

Üçüncüsü: Kur'an bu olayı övgü ile ve mü'minlerin sebatını sağlayıcı bir etken olarak aktarmıştır. Bu kıssada, mü'minlerin, küfre karşı ölümü nasıl tercih ettikleri anlatılmaktadır. Kurtubi *Rahimehullah* bu ayetlerin[32] tefsirinde şöyle der: "Alimlerimiz derler ki: "Allahu Teala bu ümmete, kendilerinden önceki muvahhidlerin karşılaştığı zorlukları bildirmektedir. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, yaşının küçüklüğüne rağmen, davetin ortaya çıkması ve insanların dine girmeleri için zorluklara sabreden ve hak üzere sebat eden o gencin kıssasını, başlarına gelen sıkıntılara ve acılara sabretmeleri ve hak üzere sebat etmeleri için sahabeye ve dolayısıyla da bu ümmete aktarmaktadır.

Yine aynı kıssada geçen rahip de hak üzere sebat etmiş ve bu sebatı nedeni ile testere ile öldürülmüştü. Onların bu sebatları neticesinde Allahu Teala'ya iman eden diğer insanların kalplerinde de bu iman kökleşmiş ve ateşe atılmaya sabrederek dinlerinden dönmemişlerdi. İbnu'l-Arabi, bunun mensuh olduğunu söylemektedir. Ben derim ki: Bize göre mensuh değildir. Bu

---

[32] 85 Buruc/1-9

konuda sabır, nefsi güçlü olan ve dinini sağlam tutan kimse için daha üstündür. Allahu Teala, Lokman'ın şöyle dediğini bildirmektedir: "Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten alıkoy, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir."[33]

Ebu Said el-Hudri'den, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğu nakledilir: "Zalim sultanın karşısında hakkı söylemek, cihadın en üstünüdür."[34] Muhammed bin Sencer, Ümeyme'den şöyle rivayet eder: "Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* abdest suyunu döküyordum. Bir adam geldi ve, "Bana tavsiyede bulun" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Kesilsen de, yakılsan da Allah'a şirk koşma…"[35]

Alimlerimiz şöyle der: "Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ashabından birçoğu ölümle, işkenceyle imtihan edildi. Bunların hiçbirine önem vermediler. Asım, Hubeyb ve arkadaşlarının kıssası, karşılaştıkları zorluklar, esaret ve ateşe atılmaları bu konuda misal olarak yeterlidir. En-Nihal'de, izin verilen ruhsatı kullanmadan zorluklara katlanmanın ve hatta öldürülmenin buna güç yetirebilen için geçerli olduğu konusunda icma bulunduğu aktarılmaktadır."[36]

İbn-i Hacer'in *Rahimehullah* belirttiği ve ileride aktarılacak olan icmada olduğu gibi, gencin kendisini nasıl öldürebileceğini krala söylemesi, kişinin kendisine zulmetmesi veya Allahu

[33] 31 Lokman/17

[34] Tirmizî tahric etmiş ve hadisin hasen, garib olduğunu söylemiştir. Ahmed, İbn-i Mâce, Beyhâkî ve Taberânî, el-Kebir'de; İbn-i Adiyy, Ebu Umame'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir. Ahmed, Nesâî ve Beyhâkî, İbn-i Şihab'dan, Hakim, Ebu Said'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir. Hadisin isnadı sağlamdır.

[35] İbn-i Mâce, Kitabu'l-Fiten'de, Ahmed, Müsned'inde rivayet etmiştir. Hadis, hasendir.

[36] Tefsiru'l-Kurtûbî, 19/293. Mektebetu'l-Maarif baskısı, Dımeşk.

Teala'nın, "Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın"[37] ayetinde belirtildiği gibi kişinin kendisini tehlikeye atması kabilinden değildir.

Dördüncüsü: Gencin Rabbine iman eden mü'minler, küfre karşı dini açığa çıkarabilmek maksadıyla bizzat kendi iradeleri ile ölümü tercih etmişlerdir. Hadiste şöyle geçer: "Kral hemen yolların başlarına hendekler kazılmasını emretti. Derhal hendekler kazıldı. İçlerinde ateşler yakıldı. Kral: "Kim dininden dönmezse onu bunlara atın!" diye emir verdi. İstenen derhal yerine getirildi. Bir ara, beraberinde çocuğu olan bir kadın getirildi. Kadın oraya düşmekten çekinmişti. Çocuğu: "Anneciğim sabret. Zira sen hak üzeresin!" dedi." Bu nedenle onların kendilerini ateşe atmaları, nefislerine karşı işledikleri bir zulüm olmadığı gibi, nefislerini tehlikeye atmaları da değildir. Aksine bu, Allahu Teala'nın sevdiği ve övdüğü bir fiildir. Allahu Teala'dan başka kimsenin bilemeyeceği bir takım fayda ve hikmetler taşımaktadır.

Beşincisi: Bu hadis, mü'minin, dinin menfaati için canını feda edebileceğine dair kuvvetli bir delalete sahiptir. Bu nedenle yukarıda aktardığımız gibi İbn-i Teymiye *Rahimehullah*, mü'minin kafirlerin safına dalabileceği konusunda ve yine Muhammed bin İbrahim Âlu'ş-şeyh *Rahimehullah*, kafirlerin elinde esir olan mü'minin, Müslümanların sırlarını vermekten endişe etmesi halinde kendisini öldürebileceği konusunda delil olarak bu hadisi aktarmışlardır. Muhammed bin İbrahim Âlu'ş-şeyh'in sözleri ileride gelecektir. Bu hadis, bu mesele ile ilgili olarak yapılan çeşitli kıyaslarda neredeyse esas delil niteliğindedir.

Bizden önceki bir ümmetin şeriatı olması gerekçesi ile bu kıssasının delil olarak aktarılmasına itiraz etmek caiz değildir. Zira bizden öncekilere ait bir şeriat olması ile birlikte, bizim şeriatımız bu kıssanın sıhhatini ve geçerliliğini açıklamaktadır. Şeyhu'l-İslam

[37] 2 Bakara/195

İbn-i Teymiye ve diğer alimler de, bu hadisi, bu meselede delil olarak kullanmışlardır.[38]

Altıncısı: Davetçilerin ve rasullere tabi olanların yolu, kendilerini ölüme götürse de, eziyetlere sabır, hak üzerinde sebat, davete yardım ve kralların, tağutların ve zalimlerin yüzlerine karşı hakkı haykırmaktır. Şüphesiz bu, Firavun'un sihirbazlarının kıssasında da aktarıldığı gibi mü'minlerin yoludur. Allahu Teala şöyle buyurur: "Bunun üzerine sihirbazlar secdeye kapandılar. "Harun'un ve Musa'nın Rabbine iman ettik" dediler. (Firavun) Şöyle dedi: "Ben size izin vermeden önce ona iman ettiniz ha! Hakikat şu ki o, size büyü öğreten ulunuzdur. Şimdi elleriniz ile ayaklarınızı tereddüt etmeden çaprazlama keseceğim ve sizi hurma dallarına asacağım. Böylece, hangimizin azabının daha şiddetli ve sürekli olduğunu iyice anlayacaksınız." Dediler ki: "Seni, bize gelen açık açık mucizelere ve bizi yaratana tercih edemeyiz. Öyle ise yapacağını yap! Sen, ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin. Biz, hatalarımızı ve senin bize zorla yaptırdığın büyüyü bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah, (mükafatı) en hayırlı ve (cezası) en sürekli olandır."[39]

---

[38] 'Bizden önceki bir ümmetin şeriatı' cümlesi ile kastedilen, Allahu Teâlâ'nın önceki ümmetler için emrettiği hükümlerdir. Alimler arasında, bizden önceki ümmetlerin şeriatlarındaki emirlerin; bizim şeriatımızda olan bir emri gerekli kıldığı ya da doğruladığı sürece, bizim için geçerli olacağı konusunda ihtilaf yoktur. Geçmiş ümmetlerin şeriatlarından, bizim şeriatımıza muhalif olan bir şeyin rivayet edilmesi halinde, rivayet edilen bu emrin bizim için geçerli olmayacağı konusunda da herhangi bir ihtilaf yoktur. Tercih edilen görüş, bizden önceki ümmetlerin şeriatlarından rivayet edilenlerin, bizim şeriatımızda açıklanan şeylerin geçerliliğini yok saymadığı sürece, bizim için de geçerli olacağıdır. Allahu Teala en doğrusunu bilir. Bu konuda bakınız: Gazâlî, el-Mustasfâ, s. 132 vd.; Âmidî, el-İhkâm, 2/186 ve diğer sayfalar; Abdu'l-Âli Muhammed el-Ensarî, Şerh-u Müsellemi's-Sübût, 2/184-185; İbn-i Hazm, el-İhkâm, 5/724; Tefsiru'l-Kurtûbî, 7/38, Daru'l-Hadîs baskısı, Kahire.

[39] 20 Ta'ha/70-73

Allahu Teala'nın, kendisiyle sünneti korumayı dilemiş olduğu Ahmed bin Hanbel'in karşılaşmış olduğu büyük zorluklar da bu kabildendir. Kur'an-ı Kerim, bu gerçeği şöyle belirtir: "Sabrettikleri ve ayetlerimize kesinlikle iman ettikleri zaman, onların içinden, buyruğumuzla doğru yola ileten rehberler tayin etmiştik."[40] Acılara ve baskılara karşı sabır ve hak üzere sebat, belli bir güce sahip olmayan müstaz'aflar niteliğindeki mü'minlerin yoludur. Allahu Teala tarafından, kendilerine yeryüzünde belli bir güç verilmesi halinde ise onların yolu, Allah yolunda cihadın bir türü olan iyiliği emir, kötülüğü yasaklama ve Allah'a davettir. Allahu Teala şöyle buyurur: "Onlar (o mü'minler) ki, eğer kendilerine yeryüzünde iktidar verirsek namazı kılarlar, zekâtı verirler, iyiliği emreder ve kötülükten nehyederler. İşlerin sonu Allah'a varır."[41]

İşte bu, mü'minlerin yoludur. Günümüzde, ilim sahibi olduğu iddiasında bulunan bazıları ise, cihadı engelleyici yönde vermiş oldukları bir takım fetvaları ile yeryüzünü tağutlar için hazırlamaktadırlar. Rasullere tabi olanlar tağutların sonunu hazırlamak, onlardan uzak olduklarını duyurmak ve onları görevlerinden azletmek için ayaklandıklarında, bu iddia sahipleri tarafından çeşitli iftiralara maruz bırakılmakta ve onları öldürmeleri için tağutlar teşvik edilmektedir.

Bu tağutlardan ve onların münafık alimlerinden yeryüzünde belli bir güce ve otoriteye sahip olanlar, İslam düşmanları ile dostluk bağlarını kurmakta ve onlara tabi olmaktadırlar. Müslümanların memleketlerindeki yönetimlerin günümüzdeki durumu budur. Rasullere tabi olmanın hali ise Kitap ve 'demir' ile Allahu Teala'nın dinine yardımcı olmaktır.

Allahu Teala şöyle buyurur: "Andolsun biz peygamberlerimizi açık delillerle gönderdik ve insanların adaleti yerine getir-

---

[40] 32 Secde/24

[41] 22 Hacc/41

meleri için beraberlerinde Kitabı ve nizamı indirdik. Biz demiri de indirdik ki onda büyük bir kuvvet ve insanlar için faydalar vardır. Bu, Allah'ın dinine ve peygamberlerine görmeden yardım edenleri belirlemesi içindir. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, daima üstündür."[42]

Şüphesiz mü'minler, müstaz'af konumunda olmaları halinde, kalpleriyle ve dilleriyle cihad ederler. Belli bir güce ulaştıklarında ise iyiliği emredip, kötülüğü yasaklarlar, kafirlerle cihad ederler ve Tevhid davetini yayarlar. Bu şekilde, rasullere tabi olan muvahhidler ile mürtedlere ve İslam düşmanlarından olan diğer müstekbirlere hizmet olarak, Allahu Teala'nın ayetlerini az bir ücret karşılığında değişen bel'amların arasındaki fark ortaya çıkmaktadır. Allahu Teala şöyle buyurur: "Allah, kendilerine kitap verilenlerden, "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız; onu gizlemeyeceksiniz" diyerek söz almıştı. Onlar ise bunu kulak ardı ettiler, onu az bir dünyalığa değiştiler. Yaptıkları alışveriş ne kadar kötü!"[43]

Dinin üstün kılınması için canı feda etmenin caizliğini kuvvetlendiren şeylerden biri de, Hafız İbn-i Kesir'in *Rahimehullah*, düşmanlar tarafından "Akka" şehrinin ele geçirilmesini aktardığı şu kıssadır: "Cemadiye'l-evvel ayı geldiğinde, Avrupalıların Allah onlara lanet etsin, Akka şehri üzerindeki kuşatmaları şiddetlendi. Uzak yerlerden gelerek güçlerini birleştirdiler. İngiliz kralı da, savaşçılarla dolu yirmi beş kıt'adan oluşan büyük bir kalabalık ile onlara katıldı. Halk, daha önce karşılaşmadığı büyük bir zorlukla karşı karşıya kalmıştı. Bunun üzerine önceden ittifak ettikleri gibi, davullar çalarak sultana mesaj gönderdiler. Zira davulların çalınması sultan ile kendi aralarında bir parola niteliğindeydi. Sultan Akka'ya yaklaşarak şehre en yakın bir yerde mevzilendi. Böylece düşmanın dikkatini dağıtmak istiyordu. Düşman ise şehri her

[42] 57 Hadid/25
[43] 3 Al-i İmran/187

yerden kuşatmış ve yedi mancınık ile gece gündüz ateş ediyordu. Özellikle Aynu'l-Bakar kalesini ağır bir ateşe tuttular. Daha sonra ise kaleye ulaşabilmek için, kalenin etrafındaki hendeği doldurmaya başladılar. İngiliz kralı, Müslümanlara ait olan ve Beyrut'tan gelen silah ve erzak yüklü gemileri ele geçirmeye çalıştı. Gemiler kırk gün denizde bekledi. Hiçbir gemi şehre ulaşamadı. Gemilerde altı yüz kahraman savaşçı vardı. Bu savaşçılar, İngiliz kralı tarafından tamamen etraflarının sarıldığını görünce bütün gemileri batırdılar ve istisnasız hepsi öldü. Allahu Teala onlara rahmet eylesin. Gemilerin tamamını batırmaları nedeni ile düşman, ne silah ve ne de erzaktan hiç bir şey ele geçiremedi. Ancak bu altı yüz kahramanın bu şekilde ölmeleri Müslümanları çok üzdü. İnna lillahi ve inna ileyhi raciun."[44]

Allahu Teala sana rahmet eylesin ey muvahhid mücahid, Hafız İbn-i Kesir'in *Rahimehullah*, onların fiilini doğrulamasına ve onlar için rahmet dilemesine dikkat et. Bu cesur savaşçıların durumuna bak. Gemilerini kendi elleriyle yaktılar ve kendi canlarını şu iki büyük şer'i fayda uğruna feda ettiler:

Birincisi: Düşman eliyle öldürülmemek veya esir düşmemek.

İkincisi: Düşmanın ganimete ulaşmasını engellemek.

Yine bu mesele ile ilgili olarak Mısır'da, seksenli yılların başında yaşanan bir olayı aktarmak isteriz: İsam el-Kameri, İbrahim Selame (Allahu Teala kendilerine rahmet eylesin) ve Nebil Nuaym (Allahu Teala onu esaretten kurtarsın) isimli üç yiğit mücahid kardeş, Mısır'ın mürted emniyet birimleri ile bir çatışmaya girmişti. Bu çatışma sonucunda Allahu Teala'nın lütfu ile mürtedler koyun sürüsü gibi dağıldılar. Kardeşler ise güvenli bir yere sığınmışlardı. Bu esnada İbrahim Selame isimli kardeşin

[44] Hafız İbn-i Kesîr, el-Bidaye ve'n-Nihaye, 12/342-343, Mektebetu'l-Maarif, Beyrut

elinden bir el bombası pimi çekilmiş vaziyette yere düştü. Bu kardeş yere düşen o bombanın üzerine kendisini atarak kardeşlerinin zarar görmesine engel oldu. Kendisi ise orada öldü. Allahu Teala onun şehadetini kabul eylesin, bizler onu şehid olarak hesap ediyoruz.

Onlar, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* sünnetini savunan Tevhid savaşçılarıydılar… Amerika ve İsrail'in düşmanlarıydılar... Tağut yöneticilerin sözde alimleri tarafından "teröristler" olarak, bu sözde alimlerin talebeleri olan ve kendilerinin selefi olduğunu iddia edenler tarafından "bid'atçılar" olarak ve yine İhvan-ı Müslimin[45] tarafından ise "suçlu ve aşırılar" olarak isimlendirildiler. "Ey Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasında adaletle hükmet! Çünkü Sen hükmedenlerin en hayırlısısın."[46] Allah bize yeter, O ne güzel vekildir!

[45] Müslüman Kardeşler cemaati. Türkiye'de bu cemaatin uzantısının ismi ise Milli Görüş Teşkilatı'dır ve aynı menheci taşımaktadır.
[46] 7 A'raf/89

2- CİHADDA TEHLİKEYE ATILMANIN CAİZLİĞİ KONUSUNDA ALİMLERİN İCMASI

Buhari *Rahimehullah*, Sahih'inin, "Kitabu'l-İkrah" bölümünde, "Kafir Olmak Üzere Zorlanmakta Horlanmayı, Dövülmeyi ve Öldürülmeyi Tercih Eden Kimse" babında, Enes'ten *Radıyallahu Anhu* şunu rivayet eder: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Kimde şu üç şey bulunursa, imanın tadına varmış olur: Allah ve Rasulü'nün, kendisine başkalarından daha sevimli olması; bir kimseyi yalnız Allah için sevmesi ve ateşe atılmaktan nefret ettiği gibi, küfre dönmekten nefret etmesi."

İbn-i Hacer şöyle der: "Kafir Olmak Üzere Zorlanmakta Horlanmayı, Dövülmeyi ve Öldürülmeyi Tercih Eden Kimse" sözü, kendisinden önceki bâba işaret eder. Bilal, küfür sözünü söylemek yerine, horlanmayı ve dövülmeyi tercih eden biriydi. Aynı şekilde bu bâbda anılan Habbab, onun beraberindekiler ve işkence altında öldürülen Ammar'ın anne-babası da bunu tercih edenlerdendi."

Yine şöyle der: "Küfre düşmek ile ateşe girmek aynı değerlendirilmiştir. Ölüm, dövülme ve horlanma, mü'min için ateşe girmekten ve dolayısıyla da küfre girmekten daha kolaydır. İbn-i Battal da bunu söylemiştir. Yine şöyle der: "Bu hadis, Malik'in ashabı için delil niteliğindedir. İbnu't-Tin, küfür yerine ölümün tercih edilmesinin daha üstün olduğuna dair alimlerin ittifakının bulunduğunu söyler... Alimler, cihadda tehlikelere atılmanın caizliği konusunda icma etmişlerdir."[47]

[47] Fethu'l-Bârî, 12/330

3- TEK KİŞİNİN CİHADDA BİRÇOK DÜŞMAN ÜZERİNE SALDIRMASININ CAİZLİĞİ

Yukarıda, Kur'an ve Sünnet'ten, dinin ortaya çıkması için, kendi iradeleriyle kendilerini öldüren mü'minlerin durumuna dair iki şekil aktarmıştık. Bunlardan ilki, askerlerin elinden kurtulmasına rağmen krala dönen ve kendisini nasıl öldürebileceğini ona bildiren genç; diğeri ise küfür sözünü söylemekten kaçınan ve küfre dönmemek için tereddüt etmeden ateş dolu hendeklere atlayan mü'minlerdir. Hatta o mü'minlerden biri hendeğe atlamaktan çekindiğinde, kuçağındaki çocuk: "Anneciğim sabret. Zira sen hak üzeresin!" demişti.

Yine İslam tarihinden, düşmanın, ganimete ulaşarak kendilerinden dolayı zafere ulaşmasını engellemek için gemilerini yakan mücahidleri de aktarmıştık... Burada, Allahu Teâlâ'nın yardımıyla, sünnetten ve sahabenin *Radıyallahu Anhum* hayatından, kendilerini tehlikeye atan ve düşmanları tarafından öldürülen mücahidlere ait birkaç şekil daha aktaracak ve daha sonra bu konuda ilim ehlinin görüşlerini sunacağız. Daha önce aktardıklarımız ile bu aktaracaklarımız arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır:

SÜNNETTEN VE SAHABENİN *RADIYALLAHU ANHUM* HAYATINDAN, KENDİLERİNİ TEHLİKEYE ATAN VE DÜŞMANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN MÜCAHİDLERE AİT ÖRNEKLER

1- Müslim, Sahih'inde, Ebu Bekr bin Ebu Musa el-Eş'ari'den *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet eder: "Babamın düşman karşısında iken şunu söylediğini işittim: Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* buyurdu ki: "Şüphesiz cennetin kapıları, kılıçların gölgesi altındadır." Bunun üzerine dağınık giyimli bir adam ayağa kalktı ve: "Ey Ebu Musa! Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* böyle dediğini işittin mi?" dedi. Ebu Musa: "Evet" dedi. Adam, arkadaşlarına döndü ve: "Sizlere selam ederim" dedi. Sonra kılıcının kınını kırarak attı. Kılıcı ile yürüyerek düşmana doğru ilerledi. Öldürülünceye kadar savaştı."[48]

2- Müslim, Sahih'inde, Enes bin Malik'ten *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet eder: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ve ashabı yola koyuldu. Müşriklerden önce Bedir'e vardılar. Müşrikler de geldi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Ben başınızda olmadıkça, hiçbiriniz bir şeye doğru ilerlemesin!" buyurdu. Müşrikler yaklaştı. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Kalkın! Genişliği göklerle yer kadar olan cennete!" buyurdu. Umeyr bin el-Humam el-Ensari dedi ki: "Ey Allah'ın Rasulü, genişliği göklerle yer kadar olan cennet mi!?" Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Evet" dedi. Umeyr: "Hele hele!" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Seni 'hele hele' demeye iten şey nedir?" diye sordu. Umeyr: "Vallahi ya Rasulallah, cennet ehlinden olmayı ümitten başka bir şey değil!" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Sen onlardansın." Bunun üzerine Umeyr torbasından birkaç hurma çıkararak onlardan yemeye başladı. Sonra: "Eğer ben bu hurmalarımı yiyinceye

---

[48] Sahih-i Müslim, hadis no: 1902

kadar yaşarsam, bu gerçekten uzun bir hayat olur!" dedi. Hemen elindeki hurmaları attı ve öldürülünceye kadar müşriklerle savaştı."[49]

3- Enes bin Nadr'ın düşmanla karşılaşmayı istemesi ve Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ona karşı çıkmaması da bu kabildendir. Buhari ve Müslim, Enes bin Malik'ten *Radıyallahu Anhu* bunu şöyle rivayet eder: "Amcam Enes bin Nadr, Bedir Savaşı'na katılmadı. Bu nedenle Rasulullah'a *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: Ey Allah'ın Rasulü, müşrikler ile yaptığınız ilk savaşta bulunamadım. Allah bana müşriklerle savaşmayı nasip ederse, onlara karşı nasıl savaşacağımı görecektir, dedi. Uhud günü olup Müslümanlar dağıldığında "Allah'ım, bunların (kendi arkadaşlarını kastedmektedir) yaptıkları için senden af dilerim ve bunların (müşrikleri kastedmektedir) yaptıklarından da beriyim" dedi ve ilerledi. Karşısına Sad bin Muaz çıktı. Ona, "Ey Sad! Nadr'ın rabbine yemin olsun, cennetin kokusunu Uhud Dağı'nın ötesinden alıyorum" dedi. Sad der ki: "Ey Allah'ın Rasulü, onun yaptığını yapmaya gücüm yetmedi." Enes der ki, onda kılıç, mızrak ve ok yarası olarak seksen küsur yara bulduk. Öldürülmüş ve müşrikler vücudunu parçalamışlardı. Onu sadece kızkardeşi parmağından tanıyabildi. Şu ayetin onun ve benzerleri hakkında indiğini düşünüyorduk (veya zannediyorduk): "Mü'minlerin içinde Allah'a verdikleri sözde duran nice erler vardır. İşte onlardan kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir; kimi de beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde ahitlerini değiştirmemişlerdir."[50]

İbn-i Hacer *Rahimehullah* şöyle der: "Enes bin Nadr'ın kıssasından çıkarılan çeşitli sonuçlar vardır. Bunlar: Cihadda kişinin kendisini feda etmesinin caizliği, nefse zor gelse ve hatta kişinin öldürülmesine sebep olsa da verilen sözü yerine getirmenin üstünlüğü... Cihadda şehadeti istemek, kişinin nefsini tehlikeye

[49] Sahih-i Müslim, hadis no: 1901

[50] 33 Ahzab/23

atması olarak nitelendirilemez. Bu, Enes bin Nadr'ın ve onun imanının, takvasının ve yakîninin ne derece üstün olduğunun açık bir göstergesidir."[51]

4- Buhari ve Müslim'de, Cabir'den *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet edilmiştir: "Bir adam: "Ey Allah'ın Rasulü, öldürülürsem nerede olurum?" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Cennette" buyurdu. Adam elindeki hurmaları attı ve öldürülünceye kadar savaştı."[52] Enes'ten *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet edilmiştir: "Bir adam: "Ey Allah'ın Rasulü, müşriklerin arasına dalsam ve cenneti kazanıncaya kadar savaşsam, ne dersiniz?" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Evet (bunu yap)" Adam, müşriklerin safına daldı ve öldürülünceye kadar savaştı."[53] İbn-i İshak, el-Meğazi'de, Asım bin Ömer bin Katade'den şöyle rivayet etmiştir: "İnsanlar Bedir günü karşı karşıya geldiklerinde, Avf bin el-Haris: "Ey Allah'ın Rasulü, kulun nesi Allah'ı güldürür?" diye sordu. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Elini savaşa daldırması ve zırhı olmadan savaşması" buyurdu. Bunun üzerine Avf, zırhını çıkardı, düşmana doğru ilerledi ve şehid olarak öldürülünceye kadar savaştı."[54]

5- Enes bin Malik'in oğlu Musa, Yemame harbini zikrederken şöyle demiştir: "Babam, Yemame harbi gübü Sabit bin Kays'ın yanına gelmiş. Sabit o sırada iki uyluğunu açmış, hanut denilen bir tür koku sürünüyordu. Enes, Sabit'e: "Ey amca! Seni savaşa katılmaktan alıkoyan nedir?" dedi. O da: "Ey kardeşimin oğlu, şimdi (geliyorum)!" dedi. Bir taraftan da hanut kokusu sürünmeye başladı. Sonra harp safına gelip yerini aldı. Sabit dedi ki: "Karşımızdan şöyle çekilin de, düşmanla vuruşalım. Biz

---

[51] Fethu'l-Bâri, 6/26, 29. 2805 nolu hadisin şerhi.

[52] Buhârî, Kitabu'l-Meğazi'de, Uhud Gazvesi bâbında rivayet etmiştir. Hadis no: 4046

[53] Hakim rivayet etmiştir.

[54] İbn-i Hacer, el-İsâbe fi Temyîzi's-Sahâbe, no: 6092

Rasulullah'la *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* birlikte savaşırken, böyle yapmazdık. Siz akranlarınıza dönmeyi ne kötü bir alışkanlık haline getirmişsiniz!"[55]

6- İbn-i Mes'ud'dan *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet edilmiştir: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Rabbimiz, Allah yolunda savaşan şu kimseye şaşırır: Arkadaşları yenilgiye uğrayıp kaçmıştır. Ancak o, kendisine düşen sorumluluğun bilinciyle geri dönerek, öldürülünceye kadar düşmanla çarpışmıştır."[56] İbn-i Hacer, el-İsâbe'de, İbn-i İshak senediyle şunu rivayet eder: "Müslümanlar Yemame günü, müşriklere doğru ilerlediler. Nihayet aralarında Allah düşmanı Müseyleme'nin de bulunduğu bu müşrikleri, bir bahçede sıkıştırdılar. Bera bin Malik: "Ey Müslümanlar topluluğu! Beni aralarına atın" dedi. Onu ileriye sürdüler, duvarın üstüne çıktığında, cesaretle atıldı. Bahçede onlarla savaştı. Nihayet, kapıları Müslümanlara açtı, onlar da Müseyleme'yi öldürdüler." Hafız, yine Enes'ten rivayetle Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Saçı sakalı birbirine karışmış, eski püskü elbiseler içinde, kimsenin itibar etmediği niceleri vardır ki, Allah'a yemin etse, Allah onun yeminini boşa çıkarmaz. Bera İbnu Malik bunlardandır." İran memleketindeki zor günlerde Müslümanlar dediler ki: "Ey Bera, Rabbinden iste." Bera: "Ya Rabbi! Onlara karşı verdiğimiz izin yeter, bizi Peygamberine ulaştır!" dedi. Bera ve beraberindeki insanlar ileri atıldı. Merziban ve beraberindeki ordunun ileri gelenlerini öldürdüler. Mallarını aldılar, İranlılar yenildi ve Bera öldürüldü."[57] Mudrik bin Avf'tan şöyle rivayet edilmiştir: "Ben Ömer'in yanındaydım. "Savaşta kendisini ileri atan ve

---

[55] Buhârî, Kitâbu'l-Cihad'da rivayet eder. Hadis no: 2845. Sahihayn'ın dışındaki hadis kitaplarında şu ilave vardır: "İlerledi ve öldürülünceye kadar savaştı." Diğer bir rivayette ise şöyle geçer: "Atıldı ve öldürülünceye kadar savaştı."

[56] Ebu Davud, İbn-i Mes'ud'dan rivayet etmiştir. Ahmed, İbn-i Hibbân ve Hakim, hasen bir sened ile rivayet etmiştir.

[57] İbn-i Hacer, el-İsâbe fi Temyîzi's-Sahabe, no: 6092

öldürülen bir komşum var. İnsanlar onun hakkında, "Kendi eliyle kendisini tehlikeye attı" diyorlar" dedim. Ömer: "Yalan söylüyorlar. Aksine o, dünya karşılığında ahireti satın almıştır" dedi."[58]

7- Eslem bin İmran'dan şöyle rivayet edilmiştir: "Niyetimiz İstanbul'du. Rumlardan büyük bir topluluk savaşa çıktı. Müslümanlardan biri, Rum askerlerinin safına saldırdı, hatta aralarına daldı. Sonra geri döndü. İnsanlar, "Subhanallah, kendi eliyle kendini tehlikeye atıyor!" diye bağrıştılar. Bunun üzerine Ebu Eyyub dedi ki: "Ey insanlar! Siz bu ayeti anlamından farklı bir şekilde te'vil ediyorsunuz. Bu ayet biz ensar hakkında nazil oldu. Biz, Allah dinini izzetli kılıp, dininin destekçileri çoğaldığında aramızda gizlice dedik ki: "Şüphesiz mallarımızı kaybettik. Artık işlerimizin başında kalıp, onları yoluna koyalım." Bunun üzerine Allah bu ayeti indirdi. Tehlike, bizim istemiş olduğumuz gibi mallarımızın yanında kalmaktı."[59] Ebu İshak'tan şöyle rivayet edilmiştir: "Bera'ya dedim ki: "Kendisini müşriklerin arasına atan kimse, kendi eliyle kendisini tehlikeye atan kimse midir?" Bera: "Hayır, bu, nafaka hakkındadır. Çünkü Allahu Teala, Muhammed'i göndermiş ve "Artık Allah yolunda savaş. Sen kendinden başkası (sebebiyle) sorumlu tutulmazsın. Mü'minleri de teşvik et"[60] buyurmuştur."[61] Beyhaki, Sünen'inde, İkrime bin Ebu Cehil'in, Yermük günü bütün gün yürüdüğünü rivayet eder. Halid ona: "Böyle yapma, kuşkusuz senin ölümün Müslümanlara ağır gelir" dedi. İkrime: "Bırak beni ey Halid! Sen benden önce Rasulullah'la *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* birlikte iken, ben ve babam, insanlar arasında Rasulullah'a *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* düşmanlar idik" dedi. Yürümeye devam etti, nihayet öldürüldü."

---

[58] Bkz: Fethu'l-Bârî, Kitabu't-Tefsir. 4516 nolu hadisin şerhi.

[59] Müslim, Ebu Davud, Tirmizî, İbn-i Hibbân ve Hakim rivayet etmiştir.

[60] 4 Nisa/84

[61] Ahmed, Müsned'inde rivayet etmiştir. Bkz. Fethu'l-Bârî, Kitabu't-Tefsir. 4516 nolu hadisin şerhi.

ÖLDÜRÜLECEĞİNDEN EMİN OLSA DAHİ, TEK KİŞİNİN CİHADDA BİRÇOK DÜŞMAN ÜZERİNE SALDIRMASININ CAİZLİĞİ KONUSUNDA İLİM EHLİNİN GÖRÜŞLERİ

Muhammed bin el-Hasan *Rahimehullah* şöyle der: "Düşmana, öldürme, yaralama veya yenilgiye uğratma türünden herhangi bir zarar verebileceği görüşünde olan kişi, öldürüleceği zannı yüksek olsa dahi tek başına düşman saflarına saldırabilir... Ancak düşmana herhangi bir zarar veremeyeceğini anlaması halinde bunu yapması helal olmaz. Serahsi şöyle der: "Kişinin tek başına düşman saflarına saldırması, onlara açık bir zarar verebilmesi şartı ile geçerli olur."[62]

Cassas *Rahimehullah*, Muhammed bin el-Hasan'dan şöyle dediğini nakleder: "Kişinin, tek başına bin kişiye saldırması, onlara zarar verebileceğini veya aralarından kurtulabileceğini umması halinde geçerli olur. Herhangi bir kurtuluş veya zarar verme umudu yoksa böyle bir işe kalkışılmasını iyi görmem. Çünkü bu durumda kişi, canını Müslümanların menfaatine olmayan bir şey için harcamıştır. Kişinin yapması gereken, Müslümanların menfaatini umması halinde böyle bir işe kalkışmasıdır. Bununla birlikte herhangi bir kurtuluş veya zarara neden olmayacak ancak Müslümanların cesaretini artıracaksa, kişinin tek başına düşman saflarına dalmasında Allahu Teala'nın izniyle herhangi bir sakınca yoktur. Kişinin, düşmana zarar vermeyi umması halinde, kurtuluş ümidi olmasa da böyle bir eylemde bulunmasında herhangi bir sakınca görmüyorum. Yine böyle bir eylemi yapması halinde, kendisinden sonrakilere cesaret verecek ve dolayısıyla da asıl zarar, düşmana, cesaretlerini artırdığı bu kişiler tarafından verilecekse, tek başına düşman saflarına girmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Bilakis bu kişinin Allah katında sevaba kavuşmuş

[62] Şerhu's-Siyeri'l-Kebir, 1/163-164

olduğunu umarız. Ancak herhangi bir menfaat bulunmamaktaysa, böyle bir eylemin yapılmasını iyi görmem. Yapılan bu tip bir eylem sonucunda herhangi bir kurtuluş veya düşmana zarar verilmesi umulmuyor, ancak düşmanı korkutmak hedefleniyorsa, bunun yapılmasında herhangi bir sakınca yoktur. Zira düşmanı korkutmak, onlara zarar vermek kabilindendir ve Müslümanların menfaatinedir."

Cassas şöyle der: "Şeybani'nin söylemiş olduğu şeyler doğrudur, aksi halde kişinin böyle bir işe kalkışması caiz değildir... Kişinin, kendi canını feda etmesinde dinin menfaati bulunmaktaysa, Allahu Teala'nın övmüş olduğu şerefli bir makama ulaşmış olur. Zira Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine (verilecek) cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar Allah yolunda savaşırlar, öldürürler, ölürler. (Bu), Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da Allah üzerine hak bir vaaddir. Allah'tan daha çok sözünü yerine getiren kim vardır? O halde onunla yapmış olduğunuz bu alışverişinizden dolayı sevinin. İşte bu, (gerçekten) büyük kazançtır."[63] "Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanmayın, bilakis onlar diridirler. Allah'ın, lütuf ve kereminden kendilerine verdikleri ile sevinçli bir halde Rableri yanında rızıklara mazhar olmaktadırlar."[64] "İnsanlardan öyleleri var ki Allah'ın rızasını almak için kendini satar (feda eder). Allah da kullarına şefkatlidir."[65] Allahu Teala, bu ayetlerinde canını Allah için feda edenleri övmüştür."[66]

Şeyhu'l-İslam İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Müslim, Sahih'inde Ashab-ı Uhdud kıssasını rivayet etmiştir. Bu kıssada, genç, dinin ortaya çıkması için kendisinin öldürülmesini emretmiştir. Bu nedenle, dört imam da, Müslümanlar için bir

---

[63] 9 Tevbe/111

[64] 3 Al-i İmran/169

[65] 2 Bakara/207

[66] Ebu Bekir el-Cassâs, Ahkamu'l-Kur'an, 3/262-263, Daru'l-Fikr baskısı.

faydanın bulunması halinde, öldürülme ihtimali yüksek dahi olsa kişinin, savaş için kafirlerin safına dalmasına cevaz vermişlerdir. Dolayısıyla kişinin, cihadın maslahatı için bir işi yerine getirmesine, öldürüleceğine inanmasına rağmen izin verildiğine göre, dinin maslahatının sağlanması ve hem dini hem de dünyayı bozan düşmanın zararının yok edilmesi için bir başkasının ölümüne sebep olacak bir işin yapılması öncelikle geçerlidir. Zira kişinin kendisini öldürmesi, başkasını öldürmesinden daha büyüktür."[67]

El-Merdavi şöyle der: "Şeyh İbn-i Teymiye, Müslümanların menfaati için düşman arasına atılma eyleminde herhangi bir sakınca görmediğini aktarmaktadır. Ancak böyle bir eylemde Müslümanların menfaati bulunmuyorsa, bu yasaklanır."[68]

İbnu'l-Kayyim *Rahimehullah*, Uhud Savaşı'ndan çıkarılan sonuçlar ile ilgili olarak şöyle der: "Bu sonuçlardan biri de, Enes bin Nadr ve diğerlerinin yaptığı gibi, düşman arasına dalmanın caiz olduğudur."[69]

İbn-i Hacer *Rahimehullah* şöyle der: "Tek kişinin, kalabalık düşman topluluğunun içine atılması meselesine gelince; cumhur, düşmanı korkutması, düşmanları konusunda Müslümanları cesaretlendirmesi ya da buna benzer doğru amaçlar uğruna yapılması halinde, kişinin böyle bir işe kalkışmasını güzel kabul etmiştir. Ancak sorumsuzca yapılması ve özellikle de Müslümanların cesaretini kırması halinde bu iş yasaklanır. Allahu Teala en doğrusunu bilir."[70]

Yine şöyle der: "Enes bin Nadr'ın kıssasından çıkarılan çeşitli sonuçlar vardır. Bunlar: Cihadda kişinin kendisini feda etmesinin caizliği, nefse zor gelse ve hatta kişinin öldürülmesine

---

[67] Mecmuu'l-Fetava, 28/540

[68] El-Merdavî, el-İnsâf fi Ma'rifeti'l-Hilâf alâ Mezhebi'l-İmam Ahmed, 4/125, es-Sünnetu'l-Muhammediyye baskısı.

[69] Zâdu'l-Meâd, 3/211

[70] Fethu'l-Bârî, Kitabu't-Tefsir, 8/33; 4516 nolu hadisin şerhi.

sebep olsa da verilen sözü yerine getirmenin üstünlüğü… Cihadda şehadeti istemek, kişinin nefsini tehlikeye atması olarak nitelendirilemez. Bu, Enes bin Nadr'ın ve onun imanının, takvasının ve yakîninin ne derece üstün olduğunun açık bir göstergesidir."[71]

Kurtubi *Rahimehullah* şöyle der: "Alimler, savaşta tek kişinin cesaretle ortaya atılması ve tek başına düşmana saldırması konusunda ihtilaf etmişlerdir. Alimlerimizden Kasım bin Muheymira, Kasım bin Muhammed ve Abdulmelik şöyle derler: "Güç sahibi olması ve Allah için halis bir niyetle yapılması halinde tek başına bir kişinin büyük bir orduya karşı hücum edip hamle yapmasında bir mahzur yoktur. Şayet güçlü bir kimse değilse onun yaptığı bu iş tehlike kabilindendir.

Şöyle de denilmiştir: Kişi şehadete talip olup bu konuda ihlaslı bir niyete sahip ise varsın hamle yapsın. Çünkü o düşmanlardan belirli bir kimseyi kastederek hamle yapar. Bu da Allahu Teala'nın şu sözünde açık bir şekilde görülmektedir: "İnsanlardan öyleleri var ki Allah'ın rızasını almak için kendini satar (feda eder). Allah da kullarına şefkatlidir." [72]

İbn-i Huveyzimendad şöyle der: "Tek başına bir kişinin yüz kişiye yahut bir asker bölüğüne veya bir grup hırsız ve yolkesiciye karşı hücum etmesine gelince; bunun için iki durum sözkonusudur: Eğer kendisine karşı hamle yaptığı kimseyi öldürüp kendisinin kurtulacağına dair kanaati ağır basıyor ise, bu güzel bir davranış olur. Aynı şekilde öldürüleceğine dair kanaati ağır basmakla birlikte Müslümanların kendisiyle fayda sağlayacakları bir şekilde düşmana zarar vereceğini yahut Müslümanların kendisinden faydalanacağı bir ganimete ya da etkiye neden olacağını bilirse, bu da caizdir. Bana anlatıldığına göre, Müslü-

[71] Fethu'l-Bâri, 6/26, 29. 2805 nolu hadisin şerhi.

[72] 2 Bakara/207

man askerler, İranlılarla karşılaştıklarında, Müslümanların atları fillerden ürkmüştü. Müslüman askerlerden biri, çamurdan bir fil yapmıştı ve onunla atını fillere karşı eğitti. Sabah olduğunda onun atı filden korkmaz oldu. Bunun üzerine asker, file doğru bir hamle yaptı. Ona: "Fil seni öldürecek" denildiğinde, "Öldürülmem önemli değil, Müslümanların önünü açacağım" diye cevap vermişti. Aynı şekilde Yemame günü de Hanifoğulları, bahçelerine sığınıp korununca Müslümanlardan bir kişi şöyle dedi: "Ey Müslümanlar topluluğu! Beni aralarına atın". Onu ileriye sürdüler, duvarın üstüne çıktığında, cesaretle atıldı. Bahçede onlarla savaştı. Nihayet, kapıları Müslümanlara açtı.

Derim ki: Şu rivayet de bu türdendir: Bir kişi Rasulullah'a *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle dedi: "Sabreden ve ecrini uman bir kimse olarak Allah yolunda öldürülecek olursam benim durumum ne olur?" Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Sana cennet vardır" diye buyurunca o kişi düşmanların arasına daldı ve nihayet şehid oldu.[73]

Müslim'in Sahih'inde, Enes bin Malik'ten *Radıyallahu Anhu* rivayet edildiğine göre Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* Uhud gününde ensardan yedi kişi ve Kureyşlilerden iki kişi arasında kaldı. Müşrikler kendisini kuşatınca: "Bunları kim bizden uzaklaştırırsa, onun için cennet vardır" ya da "o, cennette benim dostum olacaktır" diye buyurdu. Ensardan bir kişi ileri atıldı ve şehid oluncaya kadar çarpıştı. Bu şekilde o yedi kişi şehid oluncaya kadar aynı durum devam etti. Bunun üzerine Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Arkadaşlarımıza insaflı davranmadık!"[74] (Kurtubi, Muhammed bin el-Hasan'ın biraz önceki sözlerini zikrettikten sonra) şöyle devam eder:

"Buna göre, iyiliği emredip kötülükten nehyetme hükmünün şu şekilde olması gerekir: Kişi dine dair bir menfaat sağlaya-

---

[73] Müslim, Kitabu'l-Cihad'da, Uhud Savaşı bâbında rivayet etmiştir.

[74] Bknz: Müslim, İmare 117; Ebu Davud, Cihad 24; Darimi, Cihad 21

cağını ümit edip bu uğurda öldürülünceye kadar canını feda edecek olursa, şehidlerin en yüksek derecelerinde demektir. Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "..İyiliği emret, kötülükten alıkoy, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir."[75] İkrime, İbn-i Abbas'tan, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Şehitlerin en üstünü Abdulmuttalip oğlu Hamza ile zalim sultanın yanında hak bir söz söylediği için, o sultan tarafından öldürülen kişidir."[76]

İbn-i Abidin, Haşiyye'sinde, "Kişinin, öldürüleceğini bildiği halde düşmana saldırması, ancak onlara bir zarar vermesi şartı ile geçerli olur. Savaşması halinde öldürüleceğini, savaşmaması halinde ise esir düşeceğini anladığında, savaşması zorunlu değildir" sözü hakkında şunları söyler: "savaşması zorunlu değildir" sözü, öldürülünceye kadar savaşmasının caiz olduğuna işaret eder. Şerhu's-Siyer'de, yaralama, öldürme veya yenilgiye uğratma türünden zarar verebileceğini umması halinde, tek bir kişinin, düşmana saldırmasında herhangi bir sakıncanın olmadığını söylemektedir. Uhud günü, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* huzurunda, sahabeden bir topluluk bunu yapmış, Rasulullah da *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* onları bu eylemleri nedeni ile övmüştür. Ancak düşmana zarar veremeyeceğini biliyorsa, tek başına onlara saldırması haram olur. Çünkü onun bu saldırısı, kötülüğü yasaklama türünden değildir ve dine itibar kazandırmaz."[77]

---

[75] 31 Lokman/17

[76] Kurtûbî, el-Cami li Ahkâmi'l-Kur'an, 2/364. Müessesetu Menâhilu'l-İrfân baskısı, Beyrut. Hadisi, Hakim ve Ziya, Cabir'den Radıyallahu Anhu, şu lafızla rivayet etmişlerdir: "Şehitlerin efendisi Hamza ve zalim sultana başkaldıran, ona iyiliği emreden, kötülüğü yasaklayan ve bu yüzden öldürülen kişidir." Taberânî, el-Kebir'de, Ali'den Radıyallahu Anhu buna yakın bir lafızla rivayet etmiştir.

[77] Reddu'l-Muhtâr ale'd-Dürri'l-Muhtâr (bilinen adıyla Hâşiyetu İbn-i Âbidin), 3/222

KİŞİNİN KENDİ ELİYLE KENDİSİNİ ÖLDÜRMESİ İLE BAŞKASI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMESİNE SEBEP OLMASI ARASINDA FARK OLMADIĞINA DAİR AÇIKLAMA

Kişinin, gencin olayında olduğu gibi, bir başkası tarafından öldürülmesine sebep olması ile, Ashab-ı Uhdud'un olayında olduğu gibi bizzat kendisini öldürmesi arasında fark yoktur. Gencin olayında şöyle geçmektedir: "Krala: "Benim emrettiğimi yapmadıkça sen beni öldüremeyeceksin!" dedi. Kral: "O nedir?" diye sordu. Genç: "İnsanları geniş bir düzlükte toplarsın, beni bir kütüğe asarsın, sadağımdan bir ok alırsın. Sonra oku, yayın ortasına yerleştirir ve: "Gencin Rabbinin adıyla" dersin. Sonra oku bana atarsın. Eğer bunu yaparsan beni öldürürsün!" dedi." Eğer bunlar, dinin menfaati ve şeriatını yüceltmek içinse, övülen fiillerdir. Dolayısıyla bütün bunlar göstermektedir ki; dinin yücelmesi menfaatinin bulunması halinde, kişinin kendisini öldürmesi veya düşman safına dalıp öldürülmesi ya da başkasına kendisini öldürmesi için talimat vermesi arasında fark bulunmamaktadır.

Ayrıca bu, kişinin, kendi eliyle kendisini öldürmesi ile başkasına kendisini öldürmesi talimatını vermesi arasında, haramlık yönünden herhangi bir fark olmadığını vurgulamaktadır. Başkasının fiiliyle öldürülen kimse, kendisini bir arabanın altına atan kimse gibidir. Yine bu, İbn-i Hacer'in *Rahimehullah*, Allahu Teala'nın, "Kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah, sizi esirgeyecektir"[78] ayeti hakkında, ileride aktaracağımız sözlerini de onaylamaktadır.

[78] 4 Nisa/29

4- DİNİN MASLAHATI İÇİN KENDİSİNİ ÖLDÜREN KİMSENİN, KENDİSİNİ ÖLDÜRME KONUSUNDA ZİKREDİLEN YASAĞIN DIŞINDA YER ALMASI

İbn-i Hacer *Rahimehullah*, "Kafir Olmak Üzere Zorlanmakta Horlanmayı, Dövülmeyi ve Öldürülmeyi Tercih Eden Kimse" bâbında, Mühelleb'den şöyle nakleder: "Bir topluluk, küfür kelimesini söylemek yerine ölümü tercih etmeyi yasakladı ve bunu, Allahu Teala'nın şu sözüyle delillendirdi: "Kendinizi öldürmeyin."[79] Bu ayet, söyledikleri bu söz için delil olmaz. Çünkü hemen sonrasında gelen diğer ayette Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "Kim düşmanlık ve haksızlık ile bunu yaparsa onu ateşe sokacağız."[80] Dolayısıyla delil olarak sundukları ayet, hemen sonrasında gelen bu ayet ile kayıtlıdır. Allah'a itaat için kendi canını feda eden kişi, zalim veya aşırıya gitmiş değildir. Alimler, cihadda canı feda etmenin caizliği konusunda icma etmişlerdir."[81]

[79] 4 Nisa/29
[80] 4 Nisa/30
[81] Fethu'l-Bârî, 12/330

5- ALLAH YOLUNDA ÖLDÜRÜLMEK İÇİN KENDİSİNİ ORTAYA ATAN KİMSENİN, KENDİSİNİ TEHLİKEYE ATMA KAPSAMININ DIŞINDA YER ALMASI

Tek kişinin, düşmandan büyük bir topluluğa karşı saldırmasının ve dinin itibarını sağlayacak bir menfaat için canını feda etmesinin caizliği konusundaki açıklama daha önce geçmişti. Burada vurgulamak istediğimiz şey ise, Allah yolunda canı feda etmenin, yasak olan, nefsi tehlikeye atma kapsamına girmediğidir.

İbn-i Hacer *Rahimehullah* şöyle der: "İbn-i Cerir ve İbnu'l-Münzir, sahih bir isnadla, Müdrik bin Avf'tan şöyle dediğini rivayet ederler: "Ben Ömer'in yanındaydım. "Savaşta kendisini ileri atan ve öldürülen bir komşum var. İnsanlar onun hakkında, "Kendi eliyle kendisini tehlikeye attı" diyorlar" dedim. Ömer: "Yalan söylüyorlar. Aksine o, dünya karşılığında ahireti satın almıştır" dedi."[82]

Müslim, Nesaî, Ebu Davud, Tirmizî, İbn-i Hibban ve Hakim, Eslem bin İmran'dan şunu rivayet etmişlerdir: "Niyetimiz İstanbul'du. Rumlardan büyük bir topluluk savaşa çıktı. Müslümanlardan biri, Rum askerlerinin safına saldırdı, hatta aralarına daldı. Sonra geri döndü. İnsanlar, "Subhanallah, kendi eliyle kendisini tehlikeye atıyor!" diye bağrıştılar. Bunun üzerine Ebu Eyyub dedi ki: "Ey insanlar! Siz bu ayeti anlamından farklı bir şekilde te'vil ediyorsunuz. Bu ayet biz ensar hakkında nazil oldu. Biz, Allah dinini izzetli kılıp, dininin destekçileri çoğaldığında aramızda gizlice dedik ki: "Şüphesiz mallarımızı kaybettik. Artık işlerimizin başında kalıp, onları yoluna koyalım." Bunun üzerine

[82] Bkz: Fethu'l-Bârî, Kitabu't-Tefsir, 4516 nolu hadisin şerhi.

Allah bu ayeti indirdi. Tehlike, bizim istemiş olduğumuz gibi mallarımızın yanında kalmaktı."[83]

İbn-i Hacer *Rahimehullah*, daha önce aktardığımız Enes bin Nadr *Radıyallahu Anhu* kıssası hakkında şöyle der: "Enes bin Nadr'ın kıssasından çıkarılan çeşitli sonuçlar vardır. Bunlar: Cihadda kendini feda etmenin caizliği, nefse zor gelse ve hatta kişinin öldürülmesine sebep olsa da verilen sözü yerine getirmenin üstünlüğü… Cihadda şehadeti istemek, kişinin nefsini tehlikeye atması olarak nitelendirilemez. Bu, Enes bin Nadr'ın ve onun imanının, takvasının ve yakîninin ne derece üstün olduğunun açık bir göstergesidir."[84]

[83] Müslim, Ebu Davud, Tirmizî, İbn-i Hibbân ve Hakim rivayet etmiştir.
[84] Fethu'l-Bârî, 6/26. 2805 nolu hadisin şerhi.

6- ESİR DÜŞMEMEK İÇİN, SABRIN VE ÖLÜNCEYE KADAR SAVAŞMANIN FAZİLETİ

Ebu Hureyre'den *Radıyallahu Anhu* şöyle rivayet edilmiştir: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* bir gözcü seriyye gönderdi. Başına Âsım İbnu Sâbit'i komutan tayin etti. Usfân ile Mekke arasında bulunan bir yere kadar gittiler. Huzeyl Kabilesi'nin Beni Lihyan denen bir koluna, bunlar hakkında haber verildi. Yüz okçu onları takip ederek kuşattılar. "Eğer bize teslim olursanız size ahd ve misakımız var, sizden kimseyi öldürmeyeceğiz!" dediler. Asım: "Ben bir kâfirin zimmetine teslim olmam. Allahım! Rasûlüne bizden haber ver!" dedi. Aralarında çatışma çıktı. Asım *Radıyallahu Anhu* yedi kişiyle birlikte şehid oldu. Geriye Hubeyb, Zeyd ve bir kişi daha kaldı. Takipçiler, bunlara da ahd ve misak teklif ettiler. Bunlar, onlara teslim oldular. Ele geçirir geçirmez, derhal yaylarının kirişlerini çözerek, bunları onlarla bağladılar. Hubeyb ve Zeyd'in yanındaki üçüncü şahıs: "Bu verdikleri söze birinci ihanetleri" deyip, onlarla beraberliği reddetti. Bunun üzerine onu şehid ettiler, Hubeyb ve Zeyd'i Mekke'ye götürüp orada sattılar. (Hubeyb'in öldürülüşünün kıssasını aktardıktan sonra) şöyle dedi: "Allah, Asım bin Sabit'in isteğini kabul etti ve Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, ashabına onların başına geleni ve ölümlerini bildirdi."[85]

Şevkani *Rahimehullah*, hadisin şerhinde şöyle der: "Bu hadisin delil olarak kullanılan yönü, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* kafirlerin esareti altına giren üç kişinin ve yine esir düşmemek için direnen ve öldürülen yedi kişinin durumlarını reddetmemesidir. Bu iki gruptan birinin yapmış olduğu eylem caiz olmasaydı, Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, ashabına bunun caiz olmadığını bildirir ve reddederdi. Rasulullah'ın *Sallallahu*

[85] Buhârî, Kitabu'l-Meğazi'de rivayet etmiştir. Hadis no: 4086. Ebu Davud ve İbn-i Sa'd da rivayet etmişlerdir.

Aleyhi ve Sellem, her iki grubun yaptığını da reddetmemesi, düşmanına karşı yeterince gücü olmayan kişinin, esir düşmemek için ölümü tercih etmesinin de, kendisini onlara teslim etmesinin de caiz olduğunu gösterir."[86]

Hattabi *Rahimehullah*, hadisin şerhinde şöyle der: "Düşman ile çarpışan Müslümanın, zorlanması halinde esaretten kaçınması buna güç yetirebildiği orandadır."[87]

İbn-i Hacer *Rahimehullah*, hadisin şerhinde şöyle der: "Kişi, küfrün egemenliği altına girmemek için düşmanın emanını kabul etmeyip, öldürülme pahasına da olsa kendisini teslim etmeyebilir. Emanı kabul etmesine de ruhsat tanınmıştır, ancak eman istememesi azimettir. Hasan Basri, "Eman istemede bir beis yok" demiş ise de Süfyan-ı Sevri "mekruh addederim" demiştir."[88]

İbn-i Kudame *Rahimehullah* şöyle der: "Esir düşmekten korkması halinde, öldürülünceye kadar savaşması ve kendisini düşmana teslim etmemesi kişi için daha iyidir. Böylelikle yüksek bir dereceye kavuşur ve düşmanları tarafından işkenceye ve fitneye uğratılmaktan da kurtulur. Kişinin, kendisini düşmana teslim etmesi de caizdir. Ebu Hureyre'den *Radıyallahu Anhu* rivayet edilen hadiste geçtiği gibi, Asım *Radıyallahu Anhu*, kendisini teslim etmeyerek azimeti tercih etmiş, Hubeyb ve Zeyd *Radıyallahu Anhuma* ise, ruhsatı tercih etmişlerdir. Bununla birlikte her iki grup da övülmüştür."[89]

Merdavi, İbn-i Kudame'nin *Rahimehullah*, "Eğer kafirlerin sayısı artarsa, onlardan kaçılabilir" sözünün açıklamasında şöyle der: "İmam Ahmed der ki: "Kişinin, düşmanına teslim olması

---

[86] Neylu'l-Evtar, 7/253, 255. Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut

[87] Hattabî, Mealimu's-Sünen, 4/9. Daru'l-Ma'rife, Beyrut

[88] Fethu'l-Bârî, Kitabu'l-Meğazi, Reci', Ra'l ve Zekvan Gazvesi bâbı, s. 444

[89] İbn-i Kudâme, el-Muğni, Kitabu'l-Cihad, 8/483. Mektebetu'r-Riyad el-Hadise baskısı.

benim hoşuma gitmez. Savaşması, bana göre daha iyidir. Zira esaret zordur." Ammar şöyle der: "Teslim olan kimse zimmetten uzaktır." Bu nedenle el-Acurri şöyle der: "Teslim olması halinde günah işler. Bu, Ahmed'in görüşüdür."[90]

Gördüğün gibi ey mücahid kardeş! Alimler, öleceğinden emin olsa dahi, Müslüman kimsenin düşmana teslim olmamak için direnmesinin caiz olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Bilakis onlardan bazıları, zillete düşmeme ve Müslümanlar üzerinde küfrün egemenliğinin bulunmaması için, teslim olmamanın vacip olduğunu söylemişlerdir. Bu, canın feda edilebileceği yönlerden bir diğeridir. Dolayısıyla anlaşılmaktadır ki, canın feda edilmesi sadece dinin maslahatı için değil ayrıca küfrün Müslüman üzerinde egemenlik kurmasını ve onu zillete düşürmesini engellemek için de geçerlidir.

[90] Merdavî, el-İnsaf fi Ma'rifeti'l-Hilaf, 4/124, es-Sünnetu'l-Muhammediyye baskısı.

7- KÜFÜR SÖZÜNÜ SÖYLEMEMEK İÇİN ÖLÜMÜ TERCİH ETMENİN ÜSTÜNLÜĞÜ

Kurtubi *Rahimehullah*, Allahu Teala'nın, "Kalbi iman ile mutmain olduğu halde, (dinden dönmeye) zorlananlar hariç, kim imanından sonra küfre kalbini açarsa..."[91] ayetinin tefsirinde şöyle der: "Alimler, küfre zorlanması halinde ölümü tercih eden kişinin, ruhsatı tercih eden kişiden, Allahu Teala'nın katında daha üstün olduğu konusunda icma etmişlerdir. Ancak, işlenmesi helal olmayan ve öldürülme dışındaki bir fiili işlemeye zorlanan kimse hususunda farklı görüşlere sahiptirler. İmam Malik'in ashabı şöyle der: "Bu konuda zor olanı, ölümü ve dövülmeyi tercih etmek, ruhsat ile amel etmekten, Allah katında daha üstündür. Bunu İbn-i Habib ve Sahnun zikretmişlerdir.

İbn-i Sahnun ise, Iraklılardan şunu nakletmektedir: Bir kimse, öldürülmek yahut bir azasının kesilmesi veya ölümle sonuçlanmasından korkulacak şekilde dövülmek ile tehdit edilecek olursa, bu kimse şarap içmek yahut domuz eti yemek gibi zorlandığı işi yapabilir. Şayet öldürülünceye kadar denileni yapmayacak olursa, bunun günahkar olacağından korkarız. Çünkü böyle bir kimse muztar (zaruret ile karşı karşıya bulunan) kimse gibidir.

Habbab bin el-Eret *Radıyallahu Anhu* şunu nakletmektedir: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* Ka'be'nin gölgesinde bir bürdeye yaslanmış otururken, yanına gidip şikayette bulunduk: "Bize yardım etmeyecek misiniz, bize dua etmeyecek misiniz?" dedik. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Sizden önce öyleleri vardı ki, kişi yakalanıyor, onun için hazırlanan çukura konuyor, sonra getirilen bir testere ile başının ortasından ikiye bölünüyordu. Bazısı demir taraklarla taranıyor, vücudunda sadece et ve kemik kalıyordu. Bu yapılanlar onları dininden çeviremiyordu. Allah'a yemin ederim ki, Allah bu dini tamamla-

---

[91] 16 Nahl/106

yacaktır. Öyle ki, bir yolcu devesine bindi mi San'a'dan kalkıp Hadramevt'e kadar gidecek, Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmayacak, koyunu için de sadece kurttan korkacaktır. Ancak siz acele ediyorsunuz!"[92]

Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* geçmiş ümmetlerden Allah yolunda zor şeylere sabretmeleri ve işkenceden kurtulmak kastıyla kalplerinde imanı gizlemeyip zahiren de kafir olmayışlarından övgü ile sözetmektedir. İşte bu dövülmeyi, öldürülmeyi, hakir düşürülmeyi ve cennetler yurdunda ikameti ruhsata tercih edenlerin delilidir.

Ebu Bekir Muhammed bin Muhammed bin el-Ferac bin el-Bağdadi şöyle demektedir: Bize, Şureyh bin Yunus, İsmail bin İbrahim'den anlattı. O, Yunus bin Ubeyd'den, o da el-Hasen'den naklettiğine göre, Müseyleme'nin bazı gözcüleri, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ashabından iki kişiyi yakalayıp Müseyleme'nin yanına götürdüler. Müseyleme, bu iki kişiden birine, "Benim Allah'ın Rasulü olduğuma şehadet eder misin?" diye sordu. Adam, "Evet" dedi. Bunun üzerine onu serbest bıraktılar. Diğerine: "Muhammed'in Allah'ın Rasulü olduğuna şehadet eder misin?" dedi. Adam, "Evet" dedi. Ardından Müseyleme: "Benim de Allah'ın Rasulü olduğuma şehadet eder misin?" diye sordu. Adam: "Ben sağırım, kulaklarım işitmiyor" dedi. Bunun üzerine adamı ileri sürdü ve boynunu vurdu. Diğer adam Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* yanına geldiğinde, "Helak oldum" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Seni helak eden şey nedir?" diye sorunca, başından geçenleri anlattı. Bunun üzerine Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Senin arkadaşın sağlam olan yolu seçti. Sen de ruhsat yolunu seçtin. Şu anda halin ne ise osun." Adam: "Senin Allah'ın elçisi

---

[92] Buhârî, Kitabu'l-İkrah'ta, Kafir Olmak Üzere Zorlanmakta Horlanmayı, Dövülmeyi ve Öldürülmeyi Tercih Eden Kimse bâbında rivayet eder.

olduğuna şehadet ederim" dedi. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* de, "Şu anda sen, ne üzere isen öylesin" buyurdu."[93]

Kurtubi *Rahimehullah*, Buruc Suresi'nin ilk ayetlerinin tefsirinde de şöyle der: "Alimlerimiz şöyle derler: "Allahu Teala bu ümmete, kendilerinden önceki muvahhidlerin karşılaştığı zorlukları bildirmektedir. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, yaşının küçüklüğüne rağmen, davetin ortaya çıkması ve insanların dine girmeleri için zorluklara sabreden ve hak üzere sebat eden o gencin kıssasını, başlarına gelen sıkıntılara ve acılara sabretmeleri ve hak üzere sebat etmeleri için sahabeye ve dolayısıyla da bu ümmete aktarmaktadır. Yine aynı kıssada geçen rahip de hak üzere sebat etmiş ve bu sebatı nedeni ile testere ile öldürülmüştü. Onların bu sebatları neticesinde Allahu Teala'ya iman eden diğer insanların kalplerinde de bu iman kökleşmiş ve ateşe atılmaya sabrederek dinlerinden dönmemişlerdi. İbnu'l-Arabi, bunun mensuh olduğunu söylemektedir. Ben derim ki: Bize göre mensuh değildir. Bu konuda sabır, nefsi güçlü olan ve dinini sağlam tutan kimse için daha üstündür. Allahu Teala, Lokman'ın şöyle dediğini beldirmektedir: "Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten alıkoy, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir." [94]

Bu, canın feda edilerek ölümü tercih etmenin ve bunu, küfür sözünü söylemekten üstün görmenin şekillerindendir. Şari', bu fiilleri ve bu fiillerde bulunanları övmüştür.

---

[93] Tefsiru'l-Kurtûbî, 10/188. Müessesetu Menahilu'l-İrfan baskısı, Beyrut. Suyûtî'nin zikretmiş olduğu hadis, ed-Dürru'l-Mensur'dadır. 4/133

[94] Tefsiru'l-Kurtûbî, 19/293. Mektebetu'l-Maarif baskısı, Dımeşk

8- İYİLİĞİ EMİR VE KÖTÜLÜĞÜ YASAKLAMA KONUSUNDA, GEREKTİĞİNDE ÖLÜME SABRETMEK

Cassas *Rahimehullah*, Muhammed bin el-Hasan eş-Şeybani'nin sözlerini zikrettikten sonra şöyle der: "Buna göre, iyiliği emredip kötülükten nehyetme hükmünün şu şekilde olması gerekir: Kişi dine dair bir menfeat sağlayacağını ümit edip bu uğurda öldürülünceye kadar canını feda edecek olursa, şehidlerin en yüksek derecelerinde demektir. Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmaktadır: "..İyiliği emret, kötülükten alıkoy, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir."[95] İkrime, İbn-i Abbas'tan, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Şehitlerin en üstünü Abdulmuttalip oğlu Hamza ile zalim sultanın yanında hak bir söz söylediği için o sultan tarafından öldürülen kişidir."[96] Ebu Said el-Hudri, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu rivayet eder: "Zalim sultanın karşısında hakkı söylemek, cihadın en üstünüdür."[97] Ebu Hureyre *Radıyallahu Anhu* şöyle der: "Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğunu işittim: "İnsanda bulunan en kötü şey, aşırı cimrilik ve şiddetli korkudur."[98] Korkaklığın kınanması, öldürüleceğini anlasa dahi,

---

[95] 31 Lokman/17

[96] Hakim ve Ziya, Cabir'den rivayet etmişlerdir. Taberânî, el-Kebir'de, Ali'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir.

[97] Tirmizî tahric etmiş ve hadisin hasen, garib olduğunu söylemiştir. Ahmed, İbn-i Mâce, Beyhâkî ve Taberânî, el-Kebir'de; İbn-i Adiyy, Ebu Umame'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir. Ahmed, Nesâî ve Beyhâkî, İbn-i Şihab'dan, Hakim, Ebu Said'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir. Hadisin isnadı sağlamdır.

[98] Ebu Davud, Buhârî, et-Tarih'te, Ebu Hureyre'den Radıyallahu Anhu rivayet etmiştir. Hadis, sahihtir.

dine faydası olacak atılganlığın ve cesaretin övülmesini gerektirir. Allahu Teala en doğrusunu bilir."[99]

Kurtubi *Rahimehullah*, Allahu Teala'nın, "Allah'ın ayetlerini inkar edenler, haksız yere peygamberlerin canlarına kıyanlar ve adaleti emreden insanları öldürenler (yok mu); onlara acı bir azabı müjdele!"[100] ayetinin tefsirinde şöyle der: "İbnu'l-Arabi'nin iddia ettiğine göre; eğer bir kimse o münkeri izale edeceğini umuyor, bununla birlikte onu değiştirmeye kalktığı takdirde dövüleceğinden yahut öldürüleceğinden korkuyor ise, ilim ehlinin çoğunluğuna göre, kendisini böyle bir tehlikeye atması caizdir. Şayet o kötülüğün ortadan kalkmasını umut etmiyor ise, böyle bir işe kalkışmanın faydası yoktur. (İbnu'l-Arabi) der ki: Benim kabul ettiğim görüşe göre; niyeti halis ise; durum ne olursa olsun o kendisini böyle bir tehlikeye atsın ve hiçbir şeye aldırış etmesin.

Derim ki: Bu Ebu Ömer'in (İbn Abdi'l-Berr'in) sözünü ettiği icmaya muhaliftir. Bu ayet-i kerime ise, öldürülme tehlikesi olmakla birlikte iyiliği emretmenin ve münkerden alıkoymanın caiz olduğunu göstermektedir. Nitekim Allahu Teala "..İyiliği emret, kötülükten alıkoy, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir" [101] diye buyurmaktadır ki bu, iyiliği ve kötülüğü yasaklama uğrunda kişinin başına gelebilecek eziyetlere bir işarettir."[102]

İbn-i Abidin, öldürüleceğini düşünse dahi, kişinin tek başına düşmana saldırması konusunda herhangi bir sakıncanın bulunmadığını aktardıktan sonra şöyle der: "Bu, terketmeyeceklerini bilakis kendisini öldürmekten kaçınmayacaklarını bildiği halde, kişinin, Müslümanlardan fasık olan kimseleri

[99] Cassâs, Ahkamu'l-Kur'an, 3/263. Daru'l-Fikr baskısı. Bkz: Tefsiru'l-Kurtûbî, 2/364. Müessesetu Menahilu'l-İrfan, Beyrut.

[100] 3 Al-i İmran/21

[101] 31 Lokman/17

[102] Tefsiru'l-Kurtûbî, 4/48. Müessesetu Menahilu'l-İrfan: Beyrut

kötülükten nehyetmesinin tersinedir. Böyle bir durumda susması konusunda ruhsat bulunuyor olsa da bunu yapmasında bir sakınca yoktur." [103]

Bu, iyiliği emretme ve kötülüğü yasaklama gibi dini bir maslahat uğruna, kişinin öldürüleceğini anlasa dahi yiğitlikte bulunmasının şekillerinden biridir.

[103] Haşiyetu İbn-i Abidin, 3/222

9- İŞKENCE ALTINDA, SIRLARI ORTAYA ÇIKARMAMAK İÇİN KİŞİNİN KENDİ CANINA KIYMASININ CAİZLİĞİ

Burada Allahu Teala'nın yardımıyla, genel bir maslahat ve çok önemli bir konu olan, mücahidlerin sırlarını düşmanlara vermemek için, kişinin kendisini öldürmesi meselesi üzerinde duracağız. Bu mesele hakkında fetva veren kimseler, yukarıda aktarmış olduğumuz Ashab-ı Uhdud ile ilgili olan hadisi delil olarak göstermektedirler. Alimler, Ashab-ı Uhdud hadisini bu meselede önemli bir esas olarak kabul etmektedirler.

Cezayirli bazı mücahidler tarafından, Şeyh Muhammed bin İbrahim'e *Rahimehullah*, esir düşen kişinin, mücahidlerin sırlarını düşmana vermemek için kendisini öldürmesi hakkında sorulmuştu. Soru şöyleydi: "Fransızlar, son yıllarda savaşta sert davranmaya ve Cezayirlilerden birini ele geçirdiklerinde, gizli şeyleri ve bölgeleri öğrenmek için bir takım ilaçlar kullanmaya başladılar. Bazen, önde gelen birini esir alıyorlar ve bir takım önemli bilgilere ulaşıyorlar. Kullanmış oldukları bu ilaç, kişiyi sınırlı bir sarhoşluğa itiyor ve bu sarhoşluk sebebi ile kişi yanlış bilgiler ile birlikte doğru bilgileri de anlatabiliyor. Kişinin, esir düşmesi halinde, bu ilacın kendisine verilmesine fırsat vermeden intihar etmesi caiz midir?" Şeyh bu soruyu şöyle cevapladı: "Eğer anlattığınız gibiyse, bu caizdir. Bunun delili Ashab-ı Uhdud hadisi ve ilim ehlinden bazılarının, gemi yolcuları ile ilgili sözleridir. Ancak, kişinin kendisini öldürmesi yönüyle burada durup düşünmek ve hangi durumda zararın daha büyük olduğunu tesbit etmek gerekir. Şüphesiz sırların ortaya çıkması zararı, kişinin kendisini öldürmesinden daha büyüktür. Dolayısıyla bu meseledeki kaide muhkemdir; böyle bir durumda kişinin kendisini öldürmesi gerekir."[104]

[104] Fetava ve Resailu'ş-Şeyh Muhammed bin İbrahim Âlu'ş-Şeyh, s. 208, Fetva no: 1479

Şeyhin *Rahimehullah*, "ilim ehlinden bazılarının, gemi yolcuları ile ilgili sözleridir" demesi, denizde geminin yanması halinde, yolcuların yanmak yerine boğulmayı tercih ederek denize atlayıp, atlayamayacakları meselesine işaret eder. İmam Malik'in el-Müdevvene'sinde şu anlatılır: Dedim ki:[105] "Malik, gemileri düşman tarafından yakılan Müslümanların, kendilerini denize atmalarını uygun görmüyor muydu?" Dedi ki: "Malik'e bunun sorulduğunu ve onun: "Bunda bir sakınca görmüyorum. Onlar sadece bir ölümden diğerine kaçıyorlar" dediğini biliyorum."[106]

İbn-i Kudame *Rahimehullah* şöyle der: "Gemileri kafirler tarafından ateşe verilen Müslümanlar, kurtuluş ihtimali gemide kalmak veya denize atlamaktan hangisinde daha yüksek ise onu yaparlar. Eğer her iki durumda da sonuç aynı ise, İmam Ahmed şöyle der: "Dilediklerini yaparlar" Evzai, "Her ikisi de ölümdür, daha kolay olanı seçerler" der."[107] Yukarıda Hafız İbn-i Kesir'in, gemilerinde boğulan altı yüz mücahid hakkındaki sözlerini aktarmıştık. Onlardan tamamı boğuldu. Aralarından hiçbiri esir düşmediği gibi, düşmanın faydalanmasına sebep olacak herhangi bir erzak da bırakmadılar.

Şeyh Muhammed bin İbrahim'in, "Ancak, kişinin kendisini öldürmesi yönüyle burada durup düşünmek ve hangi durumda zararın daha büyük olduğunu tesbit etmek gerekir. Şüphesiz sırların ortaya çıkması zararı, kişinin kendisini öldürmesinden daha büyüktür. Dolayısıyla bu meseledeki kaide muhkemdir. Böyle bir durumda kişinin kendisini öldürmesi gerekir" sözü, onun anlayışının üstünlüğünü gösterir. Çünkü mücahidlerin sırlarının ifşa edilmesinin zararı, kişinin kendisini öldürmesinden daha büyüktür.

---

[105] Söyleyen, Sahnun'dur. Hocası olan İbnu'l-Kasım'a soruyor.

[106] İmam Malik, el-Müdevvene (Rivayetu Sahnun bin Said), 2/25

[107] El-Muğni, 8/487. Mektebetu'r-Riyad el-Hadise baskısı

MÜSLÜMAN, DÜŞMANINI ÖFKELENDİRMEK İÇİN KENDİSİNİ ÖLDÜREBİLİR Mİ?

Şeyh Hasan Eyyub *Rahimehullah* şöyle der: "Kişinin kendisini öldürmesi, haramdır, büyük günahlardandır." Sonra bu konudaki delilleri zikreder ve şöyle devam eder: "Kendisini öldüren kimse, kıyamet günü uzun ve şiddetli bir azaba uğrar. Bu fiil, Allahu Teala'nın hudutlarına yönelik bir saldırı ve Allahu Teala'nın belirlemiş olduğu şer'i sebepler dışında öldürülmesi haram olan cana yönelik bir zulüm niteliğindedir. Bu fiili işleyen kimsenin, Allah'ın kaza ve kaderine öfkelendiği ve bu konuda Allah'ın hükmüne razı olmadığı kabul edilir. Bu nedenle acele etmiş ve acılarından kurtulmak için kendisini öldürmüştür. İntihar diye isimlendirilen bu ölüm türünün yasaklanmış olduğu konusunda hiçbir şüphe yoktur.

Ancak, savaşçının düşmanın eline düştüğü bazı durumlar vardır. Düşmanı tarafından, en şiddetli işkence türleriyle ona işkence yapılır. Bazen ateşle yakılır, bedeninden bir bölümü kesilir, başı aşağıya gelecek şekilde tavana asılır ve arasıra elektrik verilir… Bütün bunlar, günümüz köpeklerinin yöntemlerindendir. Naziler ve komünistler, bu yöntemleri icat etmiş ve kendilerinde insanlık, kalplerinde merhamet olmayan bütün köpekleri de bunu uygulamıştır. "Bir insan, bu tür bir işkenceye uğrarsa, o kişinin intihar etmesi uygun olur mu, olmaz mı? Bu konudaki hüküm nedir?" diye sorulursa şöyle derim: Bu önemli konu hakkında, nasslardan ve alimlerin görüşlerinden çıkardığım sonuç şudur:

Birincisi: İntiharın, kuvvetli bir sebebi, Müslümanları ilgilendiren bir yönü ve terkedilmesi halinde Müslümanlara ulaşacak olan bir zararı varsa caizdir. Kişinin, savaşçıların yerleri, sırları, isimleri, stratejileri, silahları ve depoları gibi düşman tarafından bilinmesi halinde İslam ordusunun veya Müslüman fertlerin ya da Müslümanların kadın ve çocuklarının zararına olacak bilgileri vermesi için işkenceye maruz kalması, intiharı geçerli kılan sebep-

lerdendir. İşkenceye sabredemeyeceğini, dolayısıyla da sırları düşmana vermek zorunda kalacağını ya da düşmanın kendisine uygulayacağı etkili bir ilaç ile konuşturulabileceğini anlayan kişi için intihar etmek caiz olur.

Alimlerin, öldürüleceğini bilmesine rağmen, İslam ve Müslümanların hayrına sebep olacak bir eylem için kendisini feda eden kişi hakkındaki sözleri de bu söylediklerimizi destekler. Bununla birlikte esir düşen ve Müslümanların sırlarını düşmana verme tehlikesi ile karşı karşıya kalan kişinin durumu, böyle bir tehlike karşısında olmamasına rağmen canını İslam ve Müslümanların maslahatı uğruna feda eden kişinin durumundan daha önemli ve daha tehlikelidir.

İkincisi: Öldürüleceğinden emin olan ve yapılan işkencenin sebebinin, kendisine eziyet vermek ve Müslümanları kızdırmak olduğunu bilen kişinin intihar etmesi haramdır. Ancak büyük günah olarak kabul edilmemiştir.

Asım bin Sabit ile birlikte olan sahabinin kıssasında geçtiğine göre, bu sahabi, öldüreceğini bilmesine rağmen, esir olmayı reddetmişti. Esir olmayı reddetmesinin, kendisinin şehid olmasına neden olacağını biliyordu. Bu sahabi kendi kendisini öldürmemiş olsa da, kendisini düşmanın eliyle öldürtmüştü. Bu tür durumlarda Müslümanın kendi eliyle kendisini öldürdüğü değil, düşmanı tarafından öldürüldüğü kabul edilir. Çünkü düşmanı ona galip gelmiştir, ona işkence etmektedir ve öldürünceye kadar da bu işkenceden vazgeçmeyecektir. Konu hakkındaki görüşüm budur. Çünkü bu konuda özel bir nass olmadığı gibi, alimlerden herhangi birisinin bu konuyla ilgili bir fetvasını da görmedim. Belki de benim ulaşamadığım fetvalar olabilir."[108]

Şeyh Hasan Eyyub'un bahsetmiş olduğu bu mesele ile ilgili olarak, Şeyh Muhammed bin İbrahim'in, yukarıda aktarmış olduğumuz fetvası bulunmaktadır.

[108] Şeyh Hasan Eyyub, el-Cihad ve'l-Fidaiyye fi'l-İslam, s. 165-167

Üçüncü Konu

ÖLDÜRÜLMELERİ CAİZ OLMAYAN MÜSLÜMANLARIN VE DİĞER İNSANLARIN KAFİRLERLE KARIŞMASI HALİNDE KAFİRLERE ATEŞ EDİLEBİLECEĞİ

Yukarıda cihadın fazileti ve gerekliliği üzerinde durmuştuk. Şüphesiz cihad, izzet ve şerefin; cihadın terki ise zillet ve onursuzluğun sebebidir. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurur: "İ'yne ile alışveriş yaptığınız, öküzlerin peşine takılıp çiftçilikle yetindiğiniz ve cihadı terkettiğiniz zaman Allah size bir zillet verir ve yeniden dininize dönmedikçe sizden onu gidermez."[109] İbn-i Ömer'den rivayet edilen bir hadiste ise: "Cihadı terkeder, ineklerin kuyruklarına yapışır, İ'yne ile alışverişte bulunursanız, Allah boyunlarınıza zilleti vurur ve tevbe edip Allah'a ve üzerinde bulunduğunuz dine dönmedikçe bunu sizden kaldırmaz."[110]

Bazen, mücahidlerin hedefinde olan kafirlerin bulunduğu yerde, Müslümanlardan, zimmet ehlinden, kadınlardan, çocuklardan ya da benzeri kimselerden öldürülmeleri caiz olmayanlar da bulunabilir. Belli hedeflere yönelik olan cihadi eylemler bu tür durumlarda, haram olan kanın akıtılmaması maksadı ile terk mi edilir? Yoksa, kafirlerin arasında bulunan bu tür kişilerin kasıtsız olarak öldürülmesi, Allah düşmanlarından olan kafirlerin öldürülmeleri gibi bir maslahat nedeni ile bağışlanır mı? Bu konuda alimlerden aktarılan üç görüş bulunmaktadır:

Birinci Görüş: Bu görüşün sahiplerine göre, kafirlerin arasında bulunan ve öldürülmeyi haketmeyen kişilerin öldürülmesi, mutlak olarak yasaktır. Bu görüş Malik ve Evzai'den akta-

---

[109] Ebu Davud rivayet etmiştir. İbn-i Ömer Radıyallahu Anhuma hadisinden.

[110] Ahmed, Müsned'de rivayet etmiştir.

rılmış, ancak müteahhirinden olan Malikiler bu görüşe muhalefet etmişlerdir.

Kurtubi *Rahimehullah*, Allahu Teala'nın "Eğer onlar (Müslümanlar ile kafirler) birbirinden ayrılmış olsalardı elbette onlardan kafir olanları, elemli bir azaba çarptırırdık"[111] ayetinin tefsirinde şöyle der: "Bu ayet-i kerime, mü'minin ihlal edilmesi yasak olan hakları dolayısıyla (eğer kafire ancak mü'mine bir eziyet vermekle eziyet verilebilecekse) kafire zarar verilemeyeceğine delildir.

Ebu Zeyd şöyle der: İbnu'l-Kasım'a şöyle sordum: "Müşriklerden bir topluluk kalelerinden birine sığınsa ve ellerinde Müslüman esirler bulunsa, bu esirlerle birlikte onların kalesi ateşe verilebilir mi, verilemez mi?" Şöyle dedi: "Malik'e, beraberlerinde Müslüman esirler olduğu halde müşriklerin gemisinin ateşe verilip verilemeyeceği soruldu. Bunun üzerine Malik şöyle cevap verdi: "Hayır, ateşe verilmez. Çünkü Allahu Teala, Mekke halkı hakkında şöyle buyurmaktadır: "Eğer onlar (Müslümanlar ile kafirler) birbirinden ayrılmış olsalardı elbette onlardan kafir olanları, elemli bir azaba çarptırırdık."[112]

Aynı şekilde bir kafir, bir Müslümanı kendisine kalkan edinirse, ona ok atmak caiz olmaz. Eğer bir kimse buna rağmen ateş eder ve kafirler tarafından kalkan olarak kullanılan Müslümanlardan birini öldürürse, diyet ve keffaret ile sorumlu olur. Eğer öldürdüğü kişinin Müslüman olduğunu bilmiyorsa, diyet ve kefaret gerekmez..."

Kurtubi *Rahimehullah* şöyle devam eder: "İbnu'l-Arabi şöyle der: Malik der ki: "Rum şehrini kuşatmış, suyu kontrol altına almıştık. Rumlar, su alabilmek için esirleri indiriyorlardı. Bizden hiç kimse esirlere ateş edemiyordu. Böylelikle biz istemediğimiz

[111] 48 Fetih/25
[112] 48 Fetih/25

halde onlar su alabiliyorlardı. Ebu Hanife, talebeleri ve Sevri, aralarında Müslüman esirler ve çocuklar olsa da, müşriklerin kalelerine ok atılmasını caiz kabul etmişlerdir. Şayet kafir Müslüman bir çocuğu kendisine kalkan yapacak olursa, müşrik olan kimse kastedilerek ok atılır. Eğer Müslümanlardan birine isabet ederse, bundan dolayı ne diyet vardır ne de keffaret. Sevri ise böyle bir durumda diyet yoktur ama keffaret vardır, demiştir. Şafii de bizim (Malikilerin dediği) gibi demiştir. Bu zaten açıkça anlaşılan bir husustur, çünkü haram olan bir yolla mübah olan bir işe ulaşmaya kalkışmak caiz değildir. Özellikle bu hususta Müslümanın canı sözkonusu ise. O halde kabul edilecek tek görüş Malik'in *Rahimehullah* görüşüdür. Allahu Teala en doğrusunu bilir."

Derim ki: Kimi hallerde kalkan edinilenin öldürülmesi caiz olabilir ve Allahu Teala'nın izniyle bunda görüş ayrılığı dahi olmaz. Bu ise maslahatın zaruri, külli ve kat'i olması halindedir. Maslahatın zaruri olmasının anlamı; kafirlere kalkan edinilenler öldürülmedikçe, kafire erişme imkanı bulunmaması halidir. Külli olmasının anlamı; bu maslahatın bütün ümmeti kat'i olarak ilgilendirmesidir. Öyle ki o kalkan edinilenin öldürülmesi bütün Müslümanların maslahatına olacak. Çünkü böyle yapılmayacak olursa, kafirler kalkan edindiklerini öldürür ve bütün ümmeti ele geçirirler. Maslahatın kat'i oluşuna gelince, bu maslahatın, ancak kalkan olarak kullanılan kişinin öldürülmesiyle elde edilebilir olmasıdır.

Alimlerimiz derler ki: Bu kayıtlarıyla birlikte böyle bir maslahatın muteber olacağında görüş ayrılığının olmaması gerekir. Çünkü bu varsayımda kalkan edinilen kişi kesinlikle öldürülmüş olacaktır. Ya düşman eliyle öldürülecek, bu takdirde düşmanın bütün Müslümanları istila etmesi şeklindeki o pek büyük kötülük ortaya çıkacaktır yahut da Müslümanlar tarafından öldürülecek ve düşman perişan edilirken, bütün Müslümanlar kurtulmuş olacaktır. Aklı başında bir kimsenin kalkıp: 'Bu durumda hiçbir şekilde

kalkan edinilen öldürülmez' demesi düşünülemez. Çünkü böyle bir kanaat buna bağlı olarak hem kalkanın, hem İslam'ın, hem de Müslümanların yok olmalarını gerektirir. Fakat böyle bir maslahat tamamıyla kötülükten (mefsedet) uzak olmadığından ötürü, meseleyi iyice tetkik edemeyen kimseler böyle bir şeyi kabullenemezler. Ancak böyle bir mefsedet bundan sağlanacak sonuçlara nisbetle yoktur ya da yok hükmündedir. Allahu Teala en doğrusunu bilir."[113]

Şeyh Muhammed Arafe ed-Düsuki el-Maliki şöyle der: "Eğer kafirler, bir Müslümanı kendilerine kalkan edinirlerse, onlarla savaşılır ancak kalkan olarak kullanılan kimse kasıtlı olarak hedef alınmaz."[114]

İbnu'l-Arabi *Rahimehullah*, Şafii hakkındaki, "Şafii de bizim gibi demiştir" sözü ile, Müslümanları kalkan edinmeleri halinde müşriklere ateş edilmeyeceği yönündeki görüşü kastediyorsa, şüphesiz bu doğru değildir. Zira Şafii *Rahimehullah*, kendilerini kalkan olarak kullansınlar veya kullanmasınlar, Müslümanların müşriklerle karıştığı durumlarda, müşriklere ateş etmenin mübah olduğunu söylemektedir. Allahu Teala'nın izniyle, Şafii'nin sözü ileride gelecektir.

Kalkan olarak kullanılan kimsenin öldürülmesini yasak olarak kabul edenlerin sözlerinden anlaşılmaktadır ki bu görüş, Müslümanlar tarafından düşmanın kendi ülkesinde vurulduğu saldırı cihadı (Cihadu't-Taleb) için belirtilmiştir. Malik'in *Rahimehullah*, kafirlerin kalesinin veya gemilerinin yakılması ile ilgili söylediklerinden anlaşılan budur. Ancak, kesin, külli ve zorunlu bir maslahata gelince bu durum, Müslümanların topraklarını işgal eden kafirlere karşı yapılan savunma cihadında kesin olarak gerçekleşir. Dolayısıyla savunma cihadında, öldürülmeyi

---

113 Tefsiru'l-Kurtûbî, 16/286-288. Müessesetu Menahilu'l-İrfan baskısı

114 Haşiyetu'd-Düsûkî ale'ş-Şerhi'l-Kebîr, 2/178. Daru'l-Fikr, Beyrut. Bkz: Şeyh Muhammed Alîş, Menehu'l-Celîl Şerh-u Muhtasari Halîl, Daru'l-Fikr, Beyrut

hak etmeyen kimsenin, kasıtsız olarak öldürülmesinde herhangi bir engel yoktur. Zira öldürülmeyi haketmeyen kimselerin bulunması nedeni ile savunma cihadının terkedilmesi halinde, uğranacak zarar bütün Müslümanları ilgilendirmektedir. Bu anlam, Kurtubi'nin *Rahimehullah* sözlerinde açıktır. Buraya kadar aktarmış olduğumuz görüşler, kalkan olarak kullanılması halinde, ölümü haketmeyen kimsenin öldürülmeyeceğini söyleyenlere aittir.

İkinci Görüş: Bu görüşün sahiplerine göre, aralarında Müslümanlar olsa dahi, mutlak olarak kafirlere ateş etmek caizdir.

Cassas *Rahimehullah*, ayrıntılı bir şekilde Malik'in ve Evzai'nin görüşlerini naklettikten sonra şöyle der: "Malik der ki: "Eğer onlar (Müslümanlar ile kafirler) birbirinden ayrılmış olsalardı elbette onlardan kafir olanları, elemli bir azaba çarptırırdık"[115] ayetinden dolayı, aralarında Müslüman esirler bulunan kafirlerin gemileri yakılmaz. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, aralarında Müslümanlar olduğundan dolayı Mekke'li müşriklerin üzerine yürümemiştir. Eğer ki kafirler, Müslümanlardan tamamen ayrılmış olsaydı, acı bir azaba uğrarlardı. Evzai der ki: "Kafirler, Müslümanların çocuklarını kendilerine kalkan edinirlerse, Allahu Teala'nın "..henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle mü'min kadınları bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı.."[116] ayetinden dolayı, onlara ateş edilmez. Der ki: "İçinde Müslüman esirlerin bulunduğu gemi yakılmaz. İçinde Müslüman esirler varsa, kaleye mancınıkla ateş edilmez. Eğer düşman, Müslümanları kalkan edinmiş olarak gelirse, düşmanı vurmak amacıyla ateş edilir ve kalkan olarak kullanılan kişiler hedef alınmaz. Bu, Leys bin Sa'd'ın görüşüdür.."

Şöyle devam eder: "Siyer alimleri, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, kadınların ve çocukların öldürülmesini yasakla-

[115] 48 Fetih/25

[116] 48 Fetih/25

masına rağmen, Taif halkını kuşattığını ve onlara mancınıkla ateş ettiğini naklederler. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, bunun kadın ve çocuklara da isabet edeceğini biliyordu. Kadınların ve çocukların kasten hedef alınması ise caiz değildir. Dolayısıyla bu, harp ehlinin arasında Müslümanların bulunması halinde, kasıtlı olarak Müslümanlar hedef alınmadan müşriklere ateş edilmesinin yasak olmadığına delalet etmektedir. Sa'b bin Cessame'den şöyle rivayet edilmiştir: "Rasulullah'a *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, kendilerine baskın düzenlenen müşrikler ve onların öldürülen kadın ve çocukları hakkında soruldu. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*: "Onlar, onlardandır" buyurdu." Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, göndermiş olduğu seriyyelerdeki ashabına, namaz vaktine kadar[117] beklemelerini ve ezan okunduğunu duymaları halinde onlardan uzak durmalarını emrederdi. Ezanı işitmemeleri halinde ise, baskın düzenlemelerine izin vermiştir. Bu uygulama Raşid halifeler döneminde de devam etti. Bilinmektedir ki, baskın düzenleyen bir grubun, çocukları, kadınları ve öldürülmesi sakıncalı olan diğer kimseleri vurmaktan kaçınması çok zordur. Baskın düzenlenen yerde Müslümanların bulunması halinde de durum değişmez. Müslümanların isabet alması korkusu nedeni ile müşriklere saldırmanın ve onlara ateş etmenin yasaklanmaması gerekir."

Şöyle devam eder: "Aralarında Müslümanlar olduğunda, kafirlere ateş edilmesinin yasak olduğunu belirterek, Allahu Teala'nın, "..henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle mü'min kadınları bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı.."[118] ayetini bu görüşlerine delil olarak aktaranlara gelince; şüphesiz ayet bu görüşleri için delil niteliğinde değildir. Çünkü Allahu Teala, birçok defa Müslümanları onlardan uzak tutmuştur. Onların arasında Müslüman bir topluluk vardı.

[117] Sabah namazı

[118] 48 Fetih/25

Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ashabı, Mekke'ye kılıçla girdiklerinde, onları vurmayacaklarından emin değildiler. Bu ayet, onlara ateş edilmesinin ve saldırmanın terkedilmesinin mübah olduğuna delalet etmektedir. Aralarında Müslümanlar olduğunu bilmelerine rağmen, onlara saldırmalarının yasaklandığına delalet etmemektedir. Aralarında Müslümanların bulunması nedeni ile kafirlerden uzak durmak caizdir. Bununla birlikte onlara saldırılması da caizdir. Dolayısıyla ayet, aralarında Müslümanlar bulunması nedeni ile kafirlere saldırılmasını yasaklamamaktadır.

Eğer, "Ayetin sonundaki, "..bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı.."[119] kısmı yasaklamaya delalet eder, zira yasaklama bulunmamış olsaydı, bilmedikleri mü'min erkek ve kadınların öldürülmesinden dolayı üzüntüye ve kedere kapılma ihtimalleri olmazdı" denirse, şöyle cevap verilir: Tefsir ehli, buradaki "üzüntüye kapılma" ifadesinin anlamı hakkında ihtilaf etmiştir. İbn-i İshak'tan rivayet edildiğine göre bu, diyet borcudur. Başkaları, bunun keffaret olduğunu söylemiştir. Diğerleri ise, Müslümanı öldürmüş olmaktan dolayı duyulan keder olduğunu söylemişlerdir. Çünkü mü'min, Müslümanı öldürmeyi amaçlamadığı halde, bunun için üzülür. Diğer alimler, bunun manasının "utanç" olduğunu söylemişlerdir. Bazılarının ise, "günah" manasındadır dedikleri nakledilmiştir. Ancak bu mana batıldır. Zira Allahu Teala, böyle bir şey olsa dahi bunun, bilmeden yapılacağını bildirmektedir: "..Henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle mü'min kadınları, bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı.."[120] Kişi, bilmediği konuda günahkar olmaz..."

Şöyle devam eder: "Buraya kadar aktardıklarımız neticesinde, aralarında Müslümanların olduğu bilinse dahi kafirlere saldırmanın caiz olduğu sabit olduğuna göre, kafirler tarafından,

---

[119] 48 Fetih/25
[120] 48 Fetih/25

Müslümanlar kalkan olarak kullanıldığında onlara saldırmanın da caiz olduğu ortaya çıkmaktadır. Çünkü her iki durumda da amaç Müslümanları değil, müşrikleri öldürmektir. Müslümanlardan isabet alan kimse için ne diyet, ne de keffaret ödenir. Kafirlerin kalesinde bulunan bir Müslümanın isabet alması bu kabildendir. Onun için ne diyet ne de keffaret vardır. Düşmanların tarafında Müslümanların olduğunu bilmemize rağmen, kasten bu Müslümanları hedef almadan kafirlere ateş etmemiz mübah kılınmıştır."[121]

Şeyh Muhammed eş-Şirbini *Rahimehullah*, bu konuda mezheplerin görüşlerini aktarırken şöyle der: "İki ordunun karşı karşıya gelmesi ve ateş etmekten kaçınılması halinde uğrayacağımız zararın artması ya da düşmanın galibiyeti gibi bir durum sebebi ile, kafirler tarafından kalkan olarak kullanılan Müslümanlara ateş edilmesinin zaruri olduğu hallerde, onlara ateş edilmesi caiz olur. Böyle bir durumda, kalkan olarak kullanılanlar öldürülse de asıl hedef müşriklerdir. Gerek Müslümanlar, gerekse de zimmet ehli gibi öldürülmesi yasak olan diğerlerine zarar vermekten imkan nisbetinde kaçınılır. Çünkü Müslümanları kalkan edinen kafirlere karşı savaşmaktan kaçınmanın zararı, onlara saldırılmasının zararından daha büyüktür. Böyle bir durumda kafire karşı savaşın terkedilmesi, İslam topraklarını savunan topluluğun yok edilmesine ve bütün işlerin kontrolünün kaybedilmesine neden olabilir. Diğer bir görüşe göre ise, kafire ateş edilmesi halinde, Müslüman veya zımmi ya da kendisine eman akdi verilmiş olanlardan birinin de isabet alması kaçınılmaz olacaksa bu caiz değildir."[122]

Yukarıda aktarılanlardan anlaşıldığı gibi, alimler bu konuyu, maslahat hesabı etrafında değerlendirmektedirler. İslam ehlinin maslahatı, kalkan olarak kullanılan kişilerin öldürülmesin-

---

[121] Cassâs, Ahkamu'l-Kur'an, Tefsir-u Surati'l-Feth, 3/395-396

[122] Muğni'l-Muhtac, 4/224. Halebî baskısı. Bkz: Haşiyetu İbn-i Abidin, 3/223

de ise buna izin vermişler, değil ise buna izin vermemişlerdir. Kafirlere karşı savaşın terkedilmesi nedeni ile uğranacak zararın, onların beraberinde bulunan ve öldürülmeleri mübah olmayan kişilerin öldürülmesi zararından daha büyük olması halinde, İslam'ın ve Müslümanların korunması ve Müslümanların değerlerini ele geçirmeye çalışan düşmanın defedilmesi maslahatına binaen, kalkan olarak kullanılan bu kişilerin öldürülmeleri bağışlanmıştır.

Kafirlere karışmış olan kişilerin öldürülmeleri hakkında buraya kadar aktarılan görüşler, şartlar ve ihtilaflar, ticaret gibi caiz olan bir nedenden dolayı onlara karışmış olan Müslümanlar ya da öldürülmeleri mübah olmayan diğerleri hakkındadır.

Müslümanlara karşı kafirlere yardımcı olmak, İslam ehline karşı çıktıkları savaşta onları desteklemek ya da Müslümanlar hakkında casuslukta bulunmak gibi bir nedenden dolayı kafirlere karışan kişiler ise, şüphesiz kafirlerdendir. Kafirler hakkında geçerli olan hüküm, bu kişiler için de geçerlidir. Allahu Teala'nın izniyle, bunun açıklaması ileride gelecektir.

İbnu'l-Hümam el-Hanefî şöyle der: "Aralarında Müslüman esirler veya Müslüman tüccarlar olsa ya da Müslüman esirleri veya Müslümanların çocuklarını kendilerine kalkan edinseler de, kafirlere ateş etmekte herhangi bir sakınca yoktur. Böyle bir durumda kafirlere ateş etmekten kaçınılması halinde, Müslümanların yenilgiye uğrayacağının bilinmesi ya da bilinmemesi arasında da fark yoktur. Ancak, ateş edilirken gaye, kafirleri vurmak olmalıdır… Üç imama göre, kalkan olarak kullanılan Müslümanlara ateş edilmesi, sadece, onlara ateş etmekten kaçınıldığında Müslümanların yenilgiye uğrayacağının bilinmesi halinde caiz olur. Bu, Hasan bin Ziyad'ın görüşüdür."[123]

[123] İbnu'l-Humam el-Hanefi, Fethu'l-Kadir, 5/448. Daru'l-Fikr, Beyrut

Üçüncü Görüş: Bu görüşün sahipleri ise, meselenin tafsilatına inerek, meseleyi, kafirlerin arasına karışmış olan Müslümanların öldürülmesine ihtiyaç duyulması ile buna ihtiyaç duyulmamasına göre değerlendirirler.

Şafii *Rahimehullah* şöyle der: "Eğer, 'Aralarında öldürülmeleri yasak olan kadın ve çocukların bulunduğu müşrik topluluğuna mancınık ve ateş ile saldırılmasına nasıl izin verilir?' denirse, şöyle cevap verilir: "Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu Beni Mustalık'a, habersiz baskın düzenlemişti. Zira o belde, saldırı konusunda herhangi bir yasaklamanın bulunmadığı şirk diyarı idi. Ancak Nebi'den *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* aktarılan hadisten de anlaşılmaktadır ki, kadın ve çocukların kasıtlı olarak hedef alınması yasaklanmıştı. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* onların çocuk ve kadınlarını esir alıp köleleştirdi. Ancak baskın düzenlenecek olan bölgede Müslüman esirlerin veya Müslüman tüccarların bulunması halinde, bölgenin yakılması veya gemilerin batırılması gibi geneli kapsayacak bir saldırıda bulunulması açıkça haram değildir.

Müslümanlar ile aralarında herhangi bir anlaşmanın bulunmadığı küfür beldelerine saldırı düzenlenmesi, içinde Müslümanların da bulunması nedeni ile açık haram hükmünde olmaz. Ancak ihtiyat nedeni ile bunu uygun görmemekteyim. Saldırı düzenlemenin yasak olmadığı beldeler de Müslümanlar bulunmasa dahi tamamen ateşe verme veya suda boğma gibi geneli etkileyen saldırılar yapılmamalıdır. Ancak düşmanın sadece bu tür saldırılar ile defedilmesi ve eğer bu tür saldırılarda bulunulmazsa Müslümanların zarar görmesi gibi bir durum varsa bu tür saldırılar düzenlenmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Bu türden bir saldırı düzenlemek zorunda kalmaları halinde, şu iki faydadan dolayı onların yaptığını sakıncalı görmemekteyiz: Birincisi, uğrayacakları zararı bu şekilde defetmişlerdir. İkincisi ise, zarara uğramadan düşmanı yenilgiye uğratmışlardır.

Müşriklerin, çocukları kendilerine kalkan yapmaları durumunda, savaşın bırakılmayacağı, çocuklar kasıtlı olarak hedef alınmadan onlara ateş edilebileceği söylendiği gibi onları kalkan olarak kullanan kişilere ateş edilmeyeceği de söylenmiştir. Eğer müşrikler, bir Müslümanı kendilerine kalkan yaparlarsa, benim görüşüme göre, mecbur kalınmadığı sürece onlara saldırı da bulunulmaması gerekir. Ancak mecbur kalınması halinde, kalkan olarak kullanılan Müslümanlara zarar vermekten elden geldiğince kaçınılarak, bu müşriklere karşı ateş edilebilinir. Buna rağmen kalkan olarak kullanılan Müslümanın öldürülmesi halinde, köle azad edilir."[124]

Yine Şafii *Rahimehullah*, düşman tarafından kapıları kapatılan ve içerisinde kadınların, çocukların ve esirlerin de bulunduğu kaleye mancınıkla ateş edilip edilemeyeceği konusunda da şöyle der: "Eğer müşriklerin kalesinde, kadınlar, çocuklar ve Müslüman esirler varsa, kasıtlı olarak içinde oturulan evler hedef alınmadan, kalenin mancınıkla vurulmasında bir sakınca yoktur. Ancak mecbur kalınması halinde bu evlerin de hedef alınmasında bir sakınca olmaz. Dolayısıyla eğer kale içerisinde korunan savaşçılar var ise, evlere ve kaleye ateş edilebilir. Yine mecbur kalınması halinde, müşrikler tarafından kalkan olarak kullanılan Müslüman esirler ve öldürülmeleri yasak olan çocuklar kasıtlı olarak hedef alınmadan ateş edilmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Mecbur kalınmaması halinde, kalkan olarak kullanılan kişileri bırakıncaya kadar müşriklere karşı saldırının durdurulması daha iyi olur."[125]

Şafii'nin *Rahimehullah* sözünden, kafirlerle karışmış olan Müslümanların öldürülmesinin terkedilmesinin, kafirlere karşı yapılan savaşın terkedilibilir olmasına bağlı olduğu manası anlaşılmaktadır. Bu ise, fetih maksadı ile Müslümanlar tarafından kafirlerin topraklarına düzenlenen saldırı cihadında (Cihadu't-

---

[124] Şâfiî, el-Ümm, 2/244. Bkz: s. 246

[125] Şâfiî, el-Ümm, 2/246

Taleb) sözkonusudur. Bu, Şafii'nin *Rahimehullah* şu sözlerinde açıkça belirtilmektedir: "Saldırı düzenlemenin yasak olmadığı beldelerde Müslümanlar bulunmasa dahi tamamen ateşe verme veya suda boğma gibi geneli etkileyen saldırılar yapılmamalıdır. Ancak düşmanın sadece bu tür saldırılar ile defedilmesi ve eğer bu tür saldırılarda bulunulmazsa Müslümanların zarar görmesi gibi bir durum varsa bu tür saldırılar düzenlenmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Bu türden bir saldırı düzenlemek zorunda kalmaları halinde, şu iki faydadan dolayı onların yaptığını sakıncalı görmemekteyiz: Birincisi, uğrayacakları zararı bu şekilde defetmişlerdir. İkincisi ise, zarara uğramadan düşmanı yenilgiye uğratmışlardır."

Küfür ehlinin Müslümanları her taraftan sardığı, memleketlerini ele geçirmeleri halinde Müslümanlara her türlü işkenceyi yapacakları ve onları öldürecekleri, Allahu Teala'nın hükümlerini bir kenara atıp, küfür kanunları ile onları yönetecekleri ve onları silah zoru ile küfre zorlayacakları durumlarda ise Müslümanlar, dinlerini ve değerlerini savunma konumundadırlar. Böyle bir durumda Müslümanlardan her kişinin gücü yettiği oranda savaşması farz olur. Farz-ı ayn olan bu cihad, kasıtsız olarak öldürülebilecek olan Müslümanlar nedeni ile terkedilmez. Bu durumda Müslümanlardan öldürülen kimse, kıyamet günü niyeti üzere diriltilir. Allahu Teala'dan onları, şehid olarak kabul etmesini dileriz.

Şeyhu'l-İslam İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Alimler, küfür ordusunun, beraberlerindeki Müslüman esirleri siper olarak kullanmaları nedeni ile kendilerine karşı savaşılmaması halinde Müslümanların geneli hakkında korkulacak bir zararın bulunması durumunda, bu Müslüman esirler öldürülecek olsa dahi kafirlere karşı savaşılacağında ittifak etmişlerdir. Onlara karşı savaşılmaması halinde, Müslümanların geneli hakkında korkulacak bir zarar bulunmuyorsa meşhur olan iki görüş vardır. Kalkan olarak kullanılan bu Müslümanlardan öldürülenler şehid

olurlar. Şehid olarak öldürülen kimse için, farz olan cihad terkedilmez. Müslümanlardan, kafirlere karşı yapılan savaş esnasında öldürülenleri de şehiddir. Buhari ve Müslim'de, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Bir ordu, Kabe'ye yönelir ve bir yere geldiklerinde hepsi yerin dibine batırılırlar. Bunun üzerine denildi ki: "Ey Allah'ın Rasulü, aralarında onlardan olmayanlar ve esirler olduğu halde hepsi mi batırılırlar?" Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurdu: "Öndekiler ve arkadakiler hepsi yere batırılırlar ve daha sonra niyetlerine göre diriltilirler." Gerekli ayırımı yapabilecek kudrete sahip olmasına rağmen Allahu Teala'nın, Müslümanlarla savaşan orduya indirmiş olduğu azap, bu orduya katılmak için zorlanan kimseyi de kapsadığına ve bu kişi ahirette niyyeti üzere diriltildiğine göre, bu ayırımı yapmaktan aciz olan mü'minlerin eliyle öldürülen kişilerin de ahiret günü niyyetleri üzere diriltilmesi öncelikle geçerlidir. "De ki: Siz bizim için iki iyiliğin birinden başkasını mı bekliyorsunuz? Halbuki biz size Allah'ın ya kendi katından veya bizim elimizle bir azap eriştirmesini bekliyoruz. Haydi bekleyin durun biz de sizinle beraber bekleyenleriz."[126]

İbn-i Kudame *Rahimehullah* şöyle der: "Başka bir seçenek olmasına rağmen, kadınlar ve çocuklar gibi öldürülmeleri yasak olanların ölümlerine kasıtlı olarak sebebiyet verecek olması nedeni ile su setlerinin kapaklarını açarak kafirleri boğmak caiz değildir. Ancak başka bir seçeneğin bulunamaması halinde, bunun yapılması veya onlara mancınık ile saldırılması caiz olur. İmam Ahmed'in sözlerinin zahiri, buna ihtiyaç duyulması ya da duyulmaması halinde buna izin vermektedir. Çünkü Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, Taif halkına mancınıkla saldırmıştır. Sevri, Evzai, Şafii ve re'y ashabı da bu görüştedir. İbnu'l-Münzir şöyle der: "Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* Taif halkına,

---

[126] Mecmuu'l-Fetava, 28/546-547. Bkz: 4/607-608. 9 Tevbe/52

Amr bin el-As'ın da İskenderiye halkına mancınıkla saldırdığı konusunda hadis rivayet edilmiştir. Zira savaşta, mancınıkla saldırı düzenlenmesi olağandır, yayla ok atmaya benzer."[127]

Yine İbn-i Kudame *Rahimehullah* şöyle der: "Müşriklerin bir Müslümanı kalkan olarak kullanmaları durumunda, onlara karşı savaşılabilmesi veya onlara güç yetirilebilmesi ya da onların şerlerinin defedilebilmesi için onlara ateş edilmesine ihtiyaç duyulmuyorsa, ateş edilmesi caiz olmaz. Buna ihtiyaç duyulmamasına rağmen onlara ateş edilir ve bu ateş sonucunda kalkan olarak kullanılan Müslüman öldürülürse, öldürülen Müslümanın sorumluluğu ateş eden kişiye aittir. Onlara karşı ateş edilmemesi halinde Müslümanlar için herhangi bir zarar endişesi duyulmuyor ancak onlara galip de gelinemiyorsa, Evzai ve Leys, Allahu Teala'nın, "..henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle mü'min kadınları bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı.."[128] ayeti gereğince, onlara ateş edilmesinin caiz olmadığını söylemişlerdir. Leys şöyle der: "Güç yetirilebildiği halde bir kalenin fethinin iptal edilmesi, haksız yere bir Müslümanı öldürmekten daha iyidir." Evzai şöyle der: "Görmedikleri bir kimseye nasıl ateş ederler? Müslüman çocuklara da ateş ediyor olabilirler." Kadı ve Şafii şöyle der: "Savaş esnasında, onlara ateş edilmesi caizdir. Çünkü ateş edilmemesi, cihadın yerine getirilememesine yol açar. Ancak böyle bir durumda Müslümanı öldüren kişi üzerine keffaret gereklidir. Diyet konusunda iki görüş bulunmaktadır."[129]

Müslümanların kafirlere karışmış olmaları veya kafirlerin, Müslümanları ya da kadın, çocuk ve zımmi gibi öldürülmeleri yasak olan kişileri kalkan olarak kullanmaları halinde, kafirlere

[127] İbn-i Kudâme, el-Muğnî, 4/448-449. Mektebetu'r-Riyad baskısı

[128] 48 Fetih/25

[129] El-Muğni, 4/450-451. Bkz: el-Merdavî, el-İnsaf fi Ma'rifeti'l-Hilaf, 4/129

ateş edilmesi ile ilgili, farklı mezheplerden alimlerin görüşlerini sunduk. Bu görüşleri şu şekilde özetlemek mümkündür:

Birinci Görüş: Mutlak olarak yasaktır. Bu, Malik ve Evzai'den rivayet edilmiştir.

İkinci Görüş: Diyet ve keffaretin gerekmesiyle birlikte, mutlak olarak caizdir. Bu, Hanefilerin, Ahmed'in, bazı Hanbelilerin ve müteahhirinden olan Malikilerin görüşüdür.

Üçüncü Görüş: Tafsilata inilmesi ve durumların ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekir. Bu, Şafii'nin ve Hanbelilerin cumhurunun görüşüdür. Buna göre, kendilerinden başkalarını kalkan olarak kullanmaları veya kendilerinden başkaları ile aynı ortamda bulunmaları halinde, eğer ki zorunluluk ya da Müslümanların buna ihtiyacı varsa, rehin olarak kullanılan Müslüman veya öldürülmesi yasak olan diğerlerinin kasıtlı olarak hedef alınmaması şartı ile onlara ateş edilmesi caizdir. Bu durumda ateş etmeyi bırakmak, cihadın yerine getirilememesine yol açar. Bununla birlikte, açmış olduğu ateş sonucunda Müslümanı öldüren kişi hakkında diyet ile birlikte keffaretin mi yoksa sadece keffaretin mi gerektiği konusunda ihtilaf edilmiştir. Yine diyetin gerekmesi halinde, bunun, öldüren kişi tarafından mı yoksa onun akrabaları tarafından mı ödeneceği konusunda da ihtilaf bulunmaktadır.

Bu ayrıntılı görüş ve özellikle de İmam Şafii'nin görüşü, zaruret ve ihtiyaç duyulması halinde, öldürülmeleri yasak olan kişiler ile aynı ortamda bulunan veya onları kalkan olarak kullanan kafirlere karşı ateş edilmesinin caiz olduğu hakkında, tatmin edici bir görüştür. Bu aktarılanlara binaen bizim görüşümüz şudur:

1- Günümüzde, asli kafirlerin ve mürtedlerin kuruluşlarına ateş edilmesi, cihadın zorunluluklarından biri niteliğindedir. Zira müstaz'af mücahidlerin karşısında, büyük ve düzenli ordular bulunmaktadır ve dolayısıyla da savaş açık bir alana taşınamamaktadır.

2- Zırhı araçlar kullanmaları, yoğun güvenlik uygulamaları altında korunmaları ve birçok korumaya sahip olmaları nedeni ile tağutlara ve küfrün önderlerine ulaşmak oldukça zordur. Bu nedenle onlara karşı patlayıcı, roket ya da buna benzer etkili silahlar kullanmanın dışında başka bir yol bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu tür hedeflere karşı, bu tür silahların kullanılması caizdir.

3- Tağutlar ve Allah düşmanlarının toplantı ve konvoyları genellikle kalabalık insan kitlelerinin bulunduğu yerlerde olmaktadır. Bu nedenle onların, halka zarar vermeden hedef alınması güçtür. Bu sebepten dolayı onlara karşı cihadın terkedilmesi, cihadın işlevsiz kalmasına sebep olacaktır. Ancak şunun belirtilmesi gerekir ki biz, uygun fırsatın bulunabilmesi halinde bu tağutlara ve Allah düşmanlarına yönelik yapılacak olan operasyonların, Müslümanlara veya öldürülmeleri caiz olmayan insanlara en az zararın dokunacağı yerlerde yapılması gerektiğini söylüyoruz.

4- Patlayıcı ve roketler, Mısır, Cezayir, Filistin ve Lübnan'da kullanılmış ve Allahu Teala'nın düşmanlarına oldukça şiddetli zararlar vermiştir.

5- Mücahidlerin, tağutlar ve onların yardımcılarıyla karışmış olan Müslümanları, tağutların karakollarından, bürolarından ve toplandıkları yerlerden uzak durmaları konusunda sık sık uyarmaları gerekir. Yapılması gereken bu uyarılar, mücahidlerin yerleri ve hedeflerinin keşfedilmesine sebep olmayacak şekilde, genel olarak yapılmalıdır.

6- Kafirler, mürtedler ve onların yardımcılarının aralarına karışmış olan kişiler, kafirlerin tarafında bulunsalar dahi, kafirlerin hedef alınarak ateş edilmesine engel teşkil etmeyen kişiler konumundadırlar. Bunlardan kendi iradeleri ile kafirlerin arasında bulunanlar, dinde dokunulmazlıkları en düşük seviyede olanlardır.

7- Böyle bir durumda Müslümanlardan bazılarını da öldüren mücahidin, özellikle keffareti yerine getirmesi gerekir. Dini bir tedbir olarak ve ihtilaftan kurtulmak için diyetin de ödenmesi daha iyidir. Ancak gerek keffaret ve gerekse de diyet, ticaret ya da buna benzer mübah olan bir nedenden dolayı kafirlere karışmış olan Müslümanların öldürülmesi sonucunda gerekebilir. Mübah olan bir nedenden dolayı onlara karışmış olan ve mücahidler tarafından kasıtsız olarak öldürülen bu Müslümanların, şehid oldukları görüşündeyiz. Şeyhu’l-İslam İbn-i Teymiye’nin *Rahimehullah* onlar hakkında söylediği şeyi söyleriz: “Kalkan olarak kullanılan bu Müslümanlardan öldürülenler şehid olurlar. Şehid olarak öldürülen kimse için, farz olan cihad terkedilmez.”

Şüphe taraftarlarının, “Günümüzdeki cihadın, bir takım şüphelerden arınmış olması gerekir” şeklindeki görüşlerine gelince; bu kimselerin, dinin kaybedilmesinin, can ve malın kaybedilmesinden daha önemli olduğunu bilmeleri gerekir. Bu görüşün taraftarları, alimlerin biraz önce zikretmiş olduğumuz görüşlerini bilselerdi, bu söylediklerini söylemezlerdi. Biz, yukarıda aktardıklarımızdan sonra, onların bu şüphesinin hiçbir değerinin kalmadığına inanıyoruz. Zira özellikle günümüzde mücahidlerin yerine getirdikleri cihad, “Cihadu’t-Taleb” olarak bilinen ve farz-ı kifaye olan cihad türünden değil, savunma cihadı olan ve farz-ı ayn hükmünde olan cihad türündendir.

Şeyhu’l-İslam’ın *Rahimehullah* dediği gibi: “Savunma savaşı, dine ve kutsallara saldıran düşmanı savmanın en çetin şeklidir. İcma ile vaciptir. Dini ve dünyayı bozan saldırgan düşmanı savmak, imandan sonra gelen en büyük vaciptir. Bu nedenle hiçbir şart yoktur ve imkan ölçüsünde herkese vaciptir... Zalim, kafir ve saldırgan düşmanın defedilmesi için yapılan savunma

savaşı ile, bu düşmanın bizzat kendi ülkesinde vurulduğu saldırı savaşını birbirinden ayırmak gerekir."[130]

Dolayısıyla, bu tür şüphelerin taraftarlarından ve kafirlerin, Müslümanlar üzerinde egemenlik kurmalarını sağlamak maksadıyla Müslümanları cihaddan alıkoymaya çalışan tağut yöneticilerin sözde alimlerinden uzak durulması ve mücahid alimlerin sözlerinin dinlenmesi gerekir. Şeyhu'l-İslam'ın *Rahimehullah* dediği gibi: "Cihad işlerinde, doğru din sahibi ve dünya ehli hakkında tecrübesi olan ilim ehlinin görüşüne itibar edilmelidir. Dine gereğince önem vermeyen ve dünya işleri konusunda tecrübesi olmayan din ehlinin görüşlerine itibar edilmemelidir."[131]

---

130 İbn-i Teymiye, el-Fetava el-Kübra, 4/608-609

131 İbn-i Teymiye, el-Fetava el-Kübra, 4/609-610

Dördüncü Konu

TAĞUTLARIN DESTEKÇİLERİNİN VE ORDULARININ HÜKMÜ

Tağutların destekçilerinden ve ordularından veya onların meclislerine, kortejlerine, toplantılarına ve İslam'a karşı açtıkları savaşa, şekli ne olursa olsun herhangi bir şekilde destek verenler ve iştirak edenlerden öldürülenler, şüphesiz o tağutlardandır. Onlar ile, mücahidlerin hedef edindikleri tağutlar arasında hiçbir fark yoktur. Burada, tağutların yardımcılarının, kendilerinin masumiyeti hakkında delil olarak kullandıkları bazı bozuk anlayışlar üzerinde duracağız. Genel olarak bu bozuk anlayışlar şunlardır:

Birinci İddia: "Tağutlara tabi olan bu kişiler, yöneticileri tarafından kendilerine verilen emirleri yerine getirmektedirler. Dolayısıyla kendi iradeleri ile işlememeleri sebebi ile, işlemiş oldukları kötülüklerden sorumlu tutulmazlar"

Bu iddia, batıl ehli tarafından, geçmişte ve günümüzde sık sık kullanılmış olan asılsız bir sözdür. Günümüzde bir çok ülkede yayılmış olan bu iddia "Emir kulu" ismi ile kullanılmaktadır. Onlara göre kişi, emir altında olduğu ve yaptığı kötülükleri, Allah'tan başka kendisine ibadet ettiği efendisinin emri ile yerine getirdiği sürece mazurdur.

Onlar, maaşlarının kullarıdır ve Allahu Teala yerine maaşlarına ibadet ederler. Bu maaş sebebiyle insanlardan bazılarını yüceltip, bazılarını aşağılarlar. Bazı toplulukları severken, diğerlerinden nefret ederler. Bazı toplulukları düşman edinirken, diğerlerini dost edinirler. Bazı topluluklara teslim olurken, diğerleriyle savaşırlar. Maaşı veren kimsenin emri, onlara göre şer'idir, itaat edilmesi gerekir ve bu emre itaat eden herkes, herhangi bir ceza ya da kınamadan uzaktır.

İslam, bu cahili akideyi tamamen reddetmiştir. Kur'an-ı Kerim, bunu söyleyeni rezil etmiş, tağutlara uyan ve onlara destek veren kişilere dünyada ceza, ahirette de hüsran vaad etmiştir. Allahu Teala, bu kimseleri şöyle nitelemektedir: "O zaman (görecekler ki) kendilerine uyulup arkalarından gidilenler, kendilerine uyanlardan uzaklaşırlar ve o anda her iki taraf da azabı görmüşler, nihayet aralarındaki bağlar kopup parçalanmıştır. Uyanlar şöyle derler: Ah, keşke bir daha dünyaya geri gitmemiz mümkün olsaydı da, şimdi onların bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık! Böylece Allah onlara işledikleri bütün işlerini kendilerine hasret, pişmanlık ve üzüntü kaynağı olarak gösterir ve onlar artık ateşten çıkmazlar."[132]

"Şu muhakkak ki, Allah kafirleri rahmetinden kovmuş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır. Orada ebedi olarak kalacaklar, (kendilerini koruyacak) ne bir dost ne de bir yardımcı bulacaklardır. Yüzleri ateşte evrilip çevrildiği gün: "Eyvah bize! Keşke Allah'a itaat etseydik, Peygamber'e de itaat etseydik!" derler. "Ey Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik, fakat onlar bizi yoldan saptırdılar. Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver, onları büyük bir lanetle rahmetinden kov" derler."[133]

Allahu Teala, Firavun ve ordusu hakkında şöyle buyurur: "Firavun: "Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir ilah tanımıyorum. Ey Haman! Haydi benim için çamur üzerine ateş yak (ve tuğla imal et). Bana bir kule yap ki, Musa'nın ilahına çıkayım; ama sanıyorum, o mutlaka yalan söyleyenlerdendir" dedi. O ve askerleri, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve gerçekten bize döndürülmeyeceklerini sandılar. Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize atıverdik. Bir bak, zalimlerin sonu nice oldu! Onları, (insanları) ateşe çağıran öncüler kıldık. Kıyamet günü

[132] 2 Bakara/166-167
[133] 33 Ahzab/64-68

onlar yardım görmeyeceklerdir. Bu dünyada arkalarına lanet taktık. Onlar, kıyamet gününde de kötülenmişler arasındadır."[134]

Rabbimiz şöyle buyurur: "(Kıyamet gününde) hepsi Allah'ın huzuruna çıkacak ve zayıflar o büyüklük taslayanlara diyecekler ki: "Biz sizin tabilerinizdik. Şimdi siz, Allah'ın azabından herhangi bir şeyi bizden savabilir misiniz?" Onlar da diyecekler ki: "(Ne yapalım) Allah bizi hidayete erdirseydi biz de sizi doğru yola iletirdik. Şimdi sızlansak da sabretsek de birdir. Çünkü bizim için sığınacak bir yer yoktur."[135]

"Kafir olanlar dediler ki: "Biz hiçbir zaman bu Kur'an'a ve bundan önce gelen kitaplara inanmayacağız. Sen o zalimleri, Rabblerinin huzurunda tutuklanmış, birbirlerini suçlayarak söz atarlarken bir görsen! Zayıf sayılanlar, büyüklük taslayanlara: "Siz olmasaydınız, elbette biz iman eden insanlar olurduk" derler. (Dünyada) büyüklük taslayanlar, zayıf sayılanlara (kıyamet gününde): "Size hidayet geldikten sonra sizi ondan biz mi çevirdik? Bilakis siz suç işliyordunuz" derler. Zayıf sayılanlar da büyüklük taslayanlara: "Hayır! Gece gündüz (işiniz) hile ve tuzak kurmaktı. Çünkü siz daima Allah'ı inkar etmemizi, O'na ortaklar koşmamızı bize emrederdiniz" derler. Artık azabı gördüklerinde, için için yanarlar; biz de o inkar edenlerin boyunlarına demir halkalar takarız. Onlar ancak yapmakta oldukları günahları yüzünden cezalandırılırlar."[136]

İbn-i Kesir, bu ayetlerin tefsirinde şöyle der: "Zayıf sayılanlar", tabi olanlardır. "Büyüklük taslayanlar" ise önderleri ve efendileridir. "Siz olmasaydınız, elbette biz iman eden insanlar olurduk" yani, siz bizi engellemeseydiniz, elbette biz peygamberlere uyan, onların bize getirdiklerine iman eden kimseler olurduk, diyorlardı. Büyüklük taslayan önderleri ve efendileri de onlara

---

[134] 28 Kasas/38-42
[135] 14 İbrahim/21
[136] 34 Sebe/31-33

derler ki: "Size hidayet geldikten sonra sizi ondan biz mi çevirdik? Bilakis siz suç işliyordunuz" Biz sizi davet etmekten fazla bir şey yapmadık. Siz de bize delilsiz ve burhansız uydunuz. Peygamberlerin getirmiş olduğu hüccetlere, delillere ve burhanlara, arzu ve keyiflerinize uyarak karşı geldiniz. Bu nedenle de suçlular oldunuz. Zayıf sayılanlar da büyüklük taslayanlara: "Hayır! Gece gündüz (işiniz) hile ve tuzak kurmaktı. Çünkü siz daima Allah'ı inkar etmemizi, O'na ortaklar koşmamızı bize emrederdiniz" derler. Yani siz aksine gece ve gündüz bize düzenbazlık ediyor ve bizi aldatıp hayallere sevk ediyordunuz. Bizim doğru yolda olduğumuzu söylüyordunuz. Ama bir de baktık ki; bunun hepsi batılmış ve apaçık bir yalanmış. Bizim Allah'a denk ilahlar edinmemizi istiyor ve bize uydurma şüpheler, birtakım deliller ikame ediyordunuz. Böylece bizi yoldan çıkarmaya çalışıyordunuz. "Artık azabı gördüklerinde, için için yanarlar" Yani hem önderlik edenler, hem de onlara uyanlar azabı gördüklerinde, yaptıkları her şeyden dolayı pişmanlık duyarlar. "Biz de o inkar edenlerin boyunlarına demir halkalar takarız." Ayette geçen "ağlal" kelimesi, ellerini boyunlarına getirip bağlayan demir halkalardır. "Onlar ancak yapmakta oldukları günahları yüzünden cezalandırılırlar." Yani Biz, sizi ancak amellerinize göre cezalandırırız. Herkes kendi durumuna göre bir cezaya uğrar. Önderlerin kendi durumlarına göre bir azabı vardır. Nitekim onlara uyanların azabı da kendi durumlarına göredir."[137]

Bu anlamdaki bu ve diğer birçok ayet, tabi olan kimselerin, kıyamet günü Allahu Teala'nın karşısında, kendilerinin mazur olduklarını belirtmek için, dünyada itaat ettikleri o kimseleri delil olarak göstereceklerine delalet etmektedir. Tabi olan kimseler, zorda kalmış zayıf kimseler olduklarını mazeret olarak ileri sürerler. Onlar, Allahu Teala'ya isyan olan hususlarda efendilerine itaat ediyorlardı. Çünkü efendileri, onları kendilerine itaat etmeye

[137] Tefsir-u İbn-i Kesir, 3/539

zorluyordu. Bu suçlu kimseler, böylelikle bu azaptan kurtulacaklarını zannediyorlar. Allahu Teala Kur'an'da, tabi olanları, tabi olunanlar ile azapta birleştireceğini açıklamaktadır. Tabi olanla, kendisine tabi olunan arasında fark yoktur; mazeret olarak ileri sürdükleri şeyler onlar için hiçbir fayda sağlamayacaktır.

Şeriat hükümleri, "Kendilerine, efendileri tarafından emredilmesi halinde, bu emirleri yerine getiren kimselerin sorumlu tutulmayacağı" şeklindeki bozuk akideyi şu noktalara binaen reddeder:

Birincisi: Şeriat hükümleri, kafirleri dost edinen, onlara söz ve fiil ile yardım eden, onlarla birlikte Müslümanlara karşı savaşan kimseler hakkındaki hükmün, kafirlerin hükmünün aynısı olduğunu belirtir.[138] Şöyle ki:

[138] Muvalat kelimesi yakınlık ve yakınlaşma anlamındadır. Yine iki şeyin arasının ayrılmaması, birbirini takip etmesi anlamına da gelir. Örneğin abdest amellerinde muvâlât kelimesi kullanılır. Yani abdest alırken yapılanların arasını ayırmadan peş peşe yapmak demektir. Muvâlât (dostluk) kelimesinin aslı; yakınlık ve takip etmedir. Zıddı ise Muâdât (düşmanlık)'tır. Bu da; uzak ve karşı olma anlamına gelir. Velî kelimesi şu anlamlara da gelir: Yardımcı, destek, müttefik, seven, arkadaş, soyca yakın olan, köle azad eden, azad edilen, köle ve bir işi üstlenen kimse; örneğin veliyyu'l-emr, kadının nikahta velisi ve yetimin velisi gibi. Dostluğun zıddı, düşmanlıktır. Düşmanlık, uzaklaşma ve muhalefettir. Uzaklaşmak, kurtulmak ve uzak durma anlamındadır. Kurtulduğunda, uzak durduğunda ve berî olduğunda, uzaklaştı denilir. Berâ gecesi, ayın güneşten uzaklaştığı gecedir. (Bkz. İbnu'l-Manzur, Lisânu'l-Arab, Madde: Velâ, 15/406-415) Şeyhu'l-İslam İbn-i Teymiye Rahimehullah şöyle der: "Dostluk, düşmanlığın zıddıdır. Dostluğun aslı, sevgi ve yakınlıktır. Düşmanlığın aslı, nefret ve uzaklaşmadır. Veli, yakın olan manasındadır. Buna yönel, yani ona yaklaş, denir. Allah veli olduğuna göre sevdiği, razı olduğu, öfkelendiği, nefret ettiği, emrettiği, yasakladığı şeyde hakk sahibi ve izlenmesi gereken de O'dur. Dostuna düşman olan, O'na düşmandır. Allahu Teâlâ şöyle buyurur: "Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi (bile) veli edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir." (9 Tevbe/23) (Bkz: İbn-i Teymiye, el-Furkân beyne Evliyâi'r-Rahmân ve Evliyâi'ş-Şeytân, 7) Muhammed Nuaym Yasin şöyle der: "Bil ki, dostluk kelimesi, dosttan, yakınlık ve yakınlaşmadan türemiştir. Dostluk, düşmanlığın; dost,

• Allahu Teala şöyle buyurur: "Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kafirleri dost edinmesinler. Kim bunu yaparsa, artık Allah'tan hiçbir şey beklemesin. Ancak kâfirlerden gelebilecek bir tehlikeden sakınmanız başkadır. Allah, kendisine karşı (gelmekten) sizi sakındırıyor. Dönüş yalnızca Allah'adır."[139]

Müfessirlerin şeyhi İbn-i Cerir et-Taberi *Rahimehullah* şöyle der: "Bunun manası; Ey iman edenler, kâfirleri destek ve yardımcı edinerek dinleri üzere onlarla dostluk kurmayın, Müslümanlara karşı onlara yardımcı olmayın, Müslümanların zayıf noktalarını onlara göstermeyin. Kim bunu yaparsa, artık Allah ile bağı kopmuştur. Dininden dönerek küfre girmesi dolayısıyla Allah ondan, o da Allah'tan beridir."[140]

• "Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Zira onlar birbirinin dostudurlar. İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna yol göstermez."[141]

İmam Taberi *Rahimehullah* şöyle der: "Eğer bu böyle ise, doğru olan da âyetin zahir anlamı neyi kapsıyorsa bu kapsadığı şeyleri genel olarak içerdiğini kabul etmektir. Ancak şüphesiz âyet, gelecek endişesiyle korkarak Yahudi veya Hristiyanları kendisine dost edinen bir münafık hakkında inmiştir. Çünkü bundan sonraki âyet buna delalet etmektedir. Şöyledir: "Kalplerinde hastalık bulunanların: 'Başımıza bir felaketin gelmesinden

---

düşmanın zıddıdır. Mü'minler Rahman'ın dostları, kafirler de tağut ve şeytanın dostlarıdır. Bundan, kafirlerin dostluğunun, şeytan ve tağutlara yakınlık ve onlara söz, fiil ve niyetleriyle sevgi gösterdikleri anlaşılır…" Yine şöyle der: "Dostluğun kapsamına, onlara yardım, emirlerine uyma, onlarla birlikte hareket etme, planlarını ve kararlarını uygulama, sistemlerine katılma, onlar için casusluk yapma, Müslümanların ve ümmetin sırlarını onlara bildirme ve onların safında yer alarak savaşa katılma girer." (Bkz: Muhammed Nuaym Yasin, el-İman, 111)

[139] 3 Al-i İmran/28

[140] Tefsiru't-Taberi, 6/313

[141] 5 Maide/51

korkuyoruz' diyerek onların arasına koşuşturduklarını görürsün"[142]

Bize göre bu konuda söylenecek en doğru söz şudur: Allahu Teala ayette mü'minlerin, Yahudi ve Hristiyanları mü'minlere karşı yardımcı ve dost edinmelerini yasaklamıştır. Kim onları Allah'ın, Rasulü'nün ve mü'minlerin dışında yardımcı ve dost edinirse; Allah'a, Rasulü'ne ve mü'minlere karşı taraftarlıkta onlardan olmuş olur. Allah ve Rasulü onlardan beridirler."

Sonra şöyle der: "Allahu Teala: "İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır" sözüyle; "Kim Yahudi ve Hristiyanları mü'minlerin dışında dostlar edinirse o onlardandır" demektedir.. Kim onları dost edinir ve mü'minlere karşı onlara yardım ederse, o onların dinindendir. Bir kimseyi dost edinen ancak ondan, dininden ve onun üzerinde bulunduğu şeyden razı ise onu dost edinir. Ondan ve dininden razı olduğunda da, onun muhaliflerine ve onu öfkelendiren şeye düşman olur. Böylece hükmü de onun hükmü gibi olmuştur."[143]

Cemaleddin el-Kasımi *Rahimehullah* şöyle der: "İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır", yani onların topluluğundandır ve onun hükmü de onların ki gibidir. Dininin, onların dini ile aynı olmadığını iddia etse de, onlarla tam bir muvafakat içerisinde olması nedeni ile onlardan sayılır."[144]

İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Allahu Teala şöyle buyurmuştur: "Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin. Zira onlar birbirinin dostudurlar. İçinizden onları dost tutanlar (yani onlara uyum gösteren ve onlara yardımda bulunanlar) onlardandır. Şüphesiz Allah, zalimler topluluğuna yol göstermez."

---

[142] 5 Maide/52

[143] Tefsiru't-Taberi, 6/276-277

[144] Kasımî, Mehasinu't-Te'vil, 6/240

Yine bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Müfessirler, bu ayetin, Müslüman olduklarını izhar ettikleri halde, kalplerinde Müslümanların yenilmesi korkusunun bulunması nedeni ile, Yahudi, Hristiyan ve diğer kafirleri dost edinenler sebebiyle nazil olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Onların kafirleri dost edinmeleri, Muhammed'in *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* yalancı, Yahudi ve Hristiyanların ise doğru olduklarına inanmalarından dolayı değil, sadece bu korkularından dolayıdır."[145]

Kurtubi *Rahimehullah* şöyle der: "Allahu Teala'nın: "İçinizden onları dost tutanlar" sözü, kim onlara Müslümanlar aleyhine destek verirse, "onlardandır" demektir. Allahu Teala bu ayeti ile, böylesinin hükmünün onların hükmü gibi olacağını beyan etmektedir. Bu da Müslümanın mürtedden miras almasına engel olması anlamına gelir. Bu hüküm, onlarla dostluk ilişkisini koparmak hususunda kıyamet gününe kadar bakidir."

Yine şöyle der: "Allahu Teala'nın, "Zira onlar birbirinin dostudurlar" sözü ile yardımlaşma hususu kast edilmektedir. "İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır" sözü de şart ve cevabıdır. Yani, bunun böyle olmasına sebep, onları veli edinen kimsenin bizzat Yahudi ve Hristiyanların muhalefetleri gibi, Allah'a ve Rasulü'ne muhalefet etmiş olmasıdır. Onlara düşmanlık beslemek vacip olduğu gibi, artık ona da düşmanlık beslemek vacip olmuştur. Onlar için cehennem nasıl vacip olduysa, böylesi için de cehennem vacip olmuştur. Bunun sonucunda o da onlardan, yani onların arkadaşlarından olmuştur."[146]

Süleyman bin Abdullah Alu'ş-Şeyh *Rahimehullah* şöyle der: "Allahu Teala, Yahudi ve Hristiyanların dost edinilmesini yasaklamış, mü'minlerden onlara dostluk gösterenlerin, onlardan olduğunu bildirmiştir. Aynı şekilde mecusi ya da putperest kafirle-

[145] Mecmuu'l-Fetava, 7/193-194
[146] Tefsiru'l-Kurtûbî, 6/217

ri dost edinenler de onlardandır… Allahu Teala, korkması nedeni ile kafirleri dost edinen ile diğerlerini birbirinden ayırmamıştır. Bilakis, kalplerinde hastalık olan kimselerin, bu suçu etraflarındaki çemberden korkmaları nedeni ile işlediklerini bildirmektedir. İşte bu mürtedlerin durumu böyledir."[147]

Bu ayet ve bu ayet hakkında ilim ve tefsir ehlinin sözleri, kafirleri dost edinen, mü'minlere karşı onlara yardım eden ya da Müslümanlarla olan savaşlarında onlarla birlikte olan kimsenin küfrü ve dinden çıktığı konusunda açık bir delalete işaret eder.

Tağutların, Allahu Teala'nın dinine karşı açtıkları savaş konusunda önemli bir misyon üstlenmiş olan ordu ve polislerinin durumları, korkuları nedeni ile kafirleri dost edinmiş olanlardan daha açık ve suçları ise daha büyüktür. Kişinin böyle bir konumda olması, büyük bir bela üzere olması demektir. Bu tür kişiler, Müslüman olduklarını iddia da etseler, namaz da kılsalar ve oruç da tutsalar şüphesiz kafirdirler. Allahu Teala'nın düşmanlarına dostlukta bulunmalarının, onlara itaat etmelerinin ve Müslümanlara karşı sürdürdükleri savaşta onlarla birlikte yer almalarının tek nedeni, Allahu Teala'ya itaat etmekten yüz çevirmeleridir.

Şeyh Abdurrahman bin Hasan Alu'ş-Şeyh şöyle der: "Kişinin İslam'ını ortadan kaldıran şeylerin üçüncüsü, müşrikle dostluk kurmak, ona destek olmak ve el, dil ya da mal ile ona yardımcı olmaktır. Allahu Teala şöyle buyurur: "O halde sakın kafirlere arka çıkma."[148] "Rabbim! Bana lütfettiğin nimetlere andolsun ki, artık suçlulara (ve suça itenlere) asla arka çıkmayacağım, dedi."[149] Bu, Allahu Teala'nın bu ümmetin mü'minlerine yönelik

[147] Mecmuatu't-Tevhid'in Onbirinci Risalesi, 338
[148] 28 Kasas/86
[149] 28 Kasas/17

bir hitabıdır. Ey okuyucu, bu hitabın ve ayetin hükmünün neresinde yer aldığına bak ve bu hususa dikkat et!"[150]

• Allahu Teala şöyle buyurur: "Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi (bile) veli edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir."[151]

Kurtubi *Rahimehullah* şöyle der: "Bu, ayet-i kerimenin zahirinden anlaşıldığına göre bütün mü'minlere yönelik bir hitaptır. Ve ayet-i kerimenin mü'minlerle kafirler arasındaki dostluk bağını koparmak bakımından kıyamete kadar hükmü bakidir... "Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir." İbn-i Abbas der ki: O da onlar gibi bir müşrik olur. Çünkü, kim şirke razı olursa o da müşriktir."[152]

Şeyh Muhammed bin Abdulvehhab *Rahimehullah*, kişinin İslam'ını ortadan kaldıran sebeplerden birinin de, Müslümanlara karşı müşriklere yardım etmek olduğunu söyler ve bunu "İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır"[153] ayetine dayandırır.[154]

Yine şöyle der: "Eğer kafirlere dostluk, onların ülkelerinde yaşamak, onlarla birlikte savaşa çıkmak ya da buna benzer bir şekilde olursa, bunu yapan kimse hakkında küfür hükmü verilir. Allahu Teala şöyle buyurur: "İçinizden onları dost tutanlar, onlardandır."[155] "O (Allah), Kitap'ta size şöyle indirmiştir ki: Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, onlar bundan başka bir söze dalıncaya (konuya geçinceye) kadar kafirlerle beraber oturmayın; yoksa siz de onlar gibi

---

[150] El-Mevridu'l-Azbu'l-Zilâl fî Keşfi Şibh-i Ehli'z-Zilâl, 291
[151] 9 Tevbe/23
[152] Tefsiru'l-Kurtûbî, 8/93-94
[153] 5 Maide/51
[154] Mecmuatu't-Tevhid, 33
[155] 5 Maide/51

olursunuz. Elbette Allah, münafıkları ve kâfirleri cehennemde bir araya getirecektir."[156]"[157]

• Rabbimiz şöyle buyurur: "Şüphesiz ki kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, ona arka dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir. Bunun sebebi; onların, Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara: "Bazı hususlarda size itaat edeceğiz" demeleridir. Oysa Allah, onların gizlediklerini biliyor. Ya melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken durumları nasıl olacak! Bunun sebebi, onların Allah'ı gazaplandıran şeylerin ardınca gitmeleri ve O'nu razı edecek şeylerden hoşlanmamalarıdır. Bu yüzden Allah onların işlerini boşa çıkarmıştır."[158]

Şeyh Süleyman bin Abdullah Alu'ş-Şeyh *Rahimehullah* şöyle der: "Allahu Teala, onlar hakkında dinden dönme ve şeytanın yoluna uyma nedeniyle uygulanacak hükmün sebebini haber vermektedir. Bu, onların, Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara: "Bazı hususlarda size itaat edeceğiz" demeleridir.

Allah'ın indirdiklerinden hoşlanmayan müşriklere, sadece bazı hususlarda kendilerine itaat edeceğine dair söz veren kişi, bu sözünü yerine getirmese dahi sadece onlara vermiş olduğu bu söz nedeni ile küfre giriyorsa, acaba tek olan ve ortağı bulunmayan Allah'a ibadet etme ve Allah'tan başka kendisine ibadette bulunulan diğer tüm sözde ilahlara, tağutlara ve kabirlere ibadet etmekten uzak durma konusunda Allahu Teala'nın indirdiklerinden hoşlanmayan müşriklere muvafakat eden, bu müşriklerin doğru yolda bulunduklarını beyan edip, Tevhid ehlinin onlara karşı savaşmalarının hata olduğunu, doğru olanın ise onlarla uzlaşmanın ve onların dinine girmenin olduğunu söyleyen kimsenin durumu nasıl olur?! Şüphesiz ki bu kişinin durumu, sadece bazı hususlarda kendilerine itaat edeceğine dair müşriklere söz veren

[156] 4 Nisa/140
[157] Mecmuatu't-Tevhid, 175
[158] 47 Muhammed/25-28

kimselerin durumundan daha kötüdür ve riddeti ise daha şiddetlidir."[159]

Yukarıda aktarmış olduğumuz ayet-i kerime ve Şeyh Süleyman'ın *Rahimehullah* sözü hakkında düşünen kimse, kafirleri dost edinen, İslam ve Müslümanları yok etmek için ortaya koydukları programın uygulanmasında görev alan ve yeryüzünde Allahu Teala'nın şeriatı ile hükmedilmesine çağıran kimselere karşı yapılan saldırılarda, kafirlerin destekçileri konumunda olan kişilerin hükmünü rahatlıkla anlar.

Ayette, bazı meselelerde kendilerine itaat edeceklerine dair kafirlere söz veren kişilerin, bu sözlerini yerine getirmeseler dahi mürted oldukları belirtildiğine göre, fiili olarak kafirlere itaatte bulunan kişilerin hükmü acaba ne olur? Yine kafirlere sadece bazı meselelerde değil, bütün meselelerde itaat eden ve onların emirlerini yerine getiren kişinin hükmü acaba ne olur? Hiç şüphesiz bu kişiler kafir hükmündedirler.

Şeyh Şenkıti şöyle der: "Ayet-i kerime, Allahu Teala'nın indirdiğinden hoşlanmayan kimselere itaat eden ve üzerinde bulundukları batılda onlara yardım eden kimsenin kafir olduğuna delalet etmektedir."[160]

İbn-i Teymiye'ye *Rahimehullah*, dini nedeniyle bir Müslümanı öldürmeyi amaçlayan kimsenin hükmü hakkında şöyle cevap vermiştir: "Hristiyanların, dinleri üzerinde bulunan Müslümanlarla savaşması gibi, İslam dini nedeniyle bir Müslümanı öldüren kimseye gelince, o kimse şüphesiz kafirdir. Müslümanlar ile arasında anlaşma bulunan bir kafirden daha kötüdür. Şüphesiz bu kimse, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* ve ashabının, kendilerine karşı savaştıkları kafirler derece-

[159] Mecmuatu't-Tevhid'in Onbirinci Risalesi, 346-347
[160] Advau'l-Beyan, 7/560, 587

sinde muharip bir kafirdir. O kişi, diğer kafirlerin kalacağı gibi, cehennemde ebedi olarak kalacaktır.

Ancak, şahsi bir düşmanlık, mal, geçimsizlik ya da buna benzer bir nedenden dolayı öldürülmesi yasak olan bir kimseyi öldüren kişiye gelince, bu fiil büyük günahlardandır. Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'a göre, sadece bu fiilinden dolayı kişi tekfir edilmez. Böyle bir kimseyi sadece Hariciler tekfir eder."[161]

Bu konuda mürted yöneticilerin, onların askerlerinin ve yardımcılarının küfrü, dinine sımsıkı sarılmış olan Müslümanların ve mücahidlerin öldürülmesini meşru olarak görmeleri yönündendir. Zira ortaya koymuş oldukları kanunları, cahiliyye yönetimlerinin yok edilerek, alemlerin Rabbi olan Allahu Teala'nın tertemiz şeriatı ile insanlar arasında hükmetmek ve Allahu Teala'nın şeriatını hakim kılmak isteyen kişilerin idam ile cezalandırılmalarını gerektirmektedir.

Şu anda uygulanmakta olan küfür kanunlarına binaen, haksız yere masum bir Müslümanın kanını dökmeyi mübah gören kimse, şüphesiz kafirdir. Çünkü onun bu fiili mübah görmesi, Müslüman kanının dökülmesinin haram olduğuna delalet eden mütevatir nassları yalanlama kapsamındadır.

Bu nedenle İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "İnsan, ne zaman üzerinde icmâ bulunan bir haramı helâl veya bir helâlı haram kılar ya da üzerinde icmâ bulunan bir hükmü değiştirirse, fakihlerin ittifakıyla mürted bir kafir olur."[162]

Bu sözlerinden anlaşıldığı gibi Şeyhu'l-İslam *Rahimehullah*, bu konuda, öldürmeyi iki kısma ayırmaktadır:

Birinci Kısım: Kişinin, dini, akidesi ve menheci nedeniyle öldürülmesi.

---

[161] Mecmuu'l-Fetava, 34/136-137

[162] Mecmuu'l-Fetava, 3/267

İkinci Kısım: Kişinin, şahsi bir düşmanlık ya da mal nedeniyle öldürülmesi.

Dini ve akidesi nedeniyle bir Müslümanla savaşan kimse, şüphesiz kafirdir; cehennem ateşinde ebedi olarak kalacaktır. Bu kimse, Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* kendilerine karşı savaştığı kafirler derecesindedir.

Bu tağutların, onların askerlerinin ve yardımcılarının durumunu, onların mücahid Müslümanlara karşı neden savaştıklarını anlayan kimse, onların, Şeyhu'l-İslam'ın *Rahimehullah* sözünün kapsamına girdiklerini kesin olarak bilir.

Bilinmektedir ki, Müslümanlar ile tağutlar arasındaki düşmanlığın nedeni, mal veya dünyevi bir mesele değil, tağutların, alemlerin Rabbi olan Allahu Teala'nın şeriatı ile hükmetmeyi reddetmeleridir.

Tağutların ve tağutların askerlerinin, Müslümanlara karşı yürüttükleri savaşları nedeni ile tekfir edilmeleri için, İslam dininden nefret ediyor olmaları şart değildir. Zira İslam dininden hoşlanmamak, tekfirin başka bir sebebidir. Hem dininden dolayı Müslümanları öldüren ve hem de İslam'dan hoşlanmayan kişinin küfrü tek bir sebebe değil, birbirinden bağımsız iki ayrı sebebe dayanır. Bununla birlikte savaş ve öldürmek, nefretin en önemli alametlerindendir.

İbn-i Teymiye *Rahimehullah*, kanının dökülmesinin helal olduğuna inanarak Müslümanı öldüren kimselerin hükmü konusunda şöyle der: "Müslümanların kanlarının dökülmesinin, mallarının alınmasının ve onlara karşı savaşılmasının mübah olduğuna inanan kimsenin, Allah'a ve Rasulü'ne savaş açan ve yeryüzünde fesadı yayan kişilerden sayılması evleviyatla geçerlidir. Müslümanların kanlarını ve mallarını helâl kabul eden ve onlar ile savaşılmasını caiz gören harbi kafire karşı savaşılmasının, bütün

bu sayılanları haram kabul eden fasıka karşı savaşılmasından daha öncelikli olması gibi."[163]

İkincisi: Şeriat hükümleri, bir topluluğa katılan kimse hakkındaki hükmün o topluluğun hükmü ile aynı olduğunu ve onlarla birlikte cezalandırılacağını belirtir.

İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Soyguncu savaşçıların bir topluluk halinde hareket ediyor olmaları ve bu topluluktan sadece bir kişinin, diğerlerinin yardımı ve desteği sonucunda öldürme suçunu işliyor olması hakkında şöyle denmiştir: Ele geçirilmeleri halinde sadece öldürme fiilini yerine getiren kişi öldürülür. Cumhura göre ise, suçu bizzat işleyen ile, suçu işleyen kişiye destek olan arasında fark yoktur ve dolayısıyla da yüz kişi dahi olsalar bu topluluğun tamamı öldürülür. Raşid Halifelerin uygulamaları da bu şekildedir. Ömer ibnu'l-Hattab *Radıyallahu Anhu*, öldürme fiiline bizzat katılmadıkları halde düşmana gözcülük yapan kişileri de öldürmüştür. Zira öldürme fiilini yapan kişi, ancak gözetleyici ve diğer destek gruplarının yardımı ile bunu yapabilir."[164]

İbn-i Kudame *Rahimehullah* şöyle der: "Yol kesen eşkıyalara yardımcı olan kimsenin hükmü, yol kesme fiilini doğrudan işleyen kimsenin hükmü gibidir. Malik ve Ebu Hanife bu görüştedir. Şafii *Rahimehullah* şöyle der: "Yardımcı kimseye sadece tazir cezası uygulanır. Çünkü yol kesen kişiye uygulanan had cezası, ancak suçu işleyen kişi için geçerlidir. Suçu işleyen kişiye yardımcı olana uygulanmaz."

Bize (Hanbelilere) göre ise, bu hüküm harp ile ilgilidir ve dolayısıyla fiili bizzat işleyen ile, o kişiye destek olan arasında fark yoktur. Bu aynen, elde edilen ganimet taksiminde bu ikisi arasında fark gözetilmemesi gibidir. Zira harp, destek ve yardıma bağlı-

---

[163] Mecmuu'l-Fetava, 28/311

[164] Mecmuu'l-Fetava, 28/311

dır. Fiili doğrudan işleyen kişinin, yardım ve destek olmaksızın başarıya ulaşması mümkün olmaz."[165]

İbn-i Hazm *Rahimehullah* şöyle der: "Harb ehli olan bir kafir, İslam memleketlerinden birini ele geçirse ve orada bulunan Müslümanları kendi hallerine bırakmış olsa, ancak egemenliği kendi elinde bulundurup, orada İslam dininden başka bir din ilan etse, o memlekette kalıp bu kafiri destekleyen herkes kafir olmuş olur. Bu kişiler Müslüman olduklarını iddia etseler de durum değişmez."[166]

Yine İbn-i Hazm şöyle der: "Aynı şekilde Müslümanlardan kim Rum, Sudan, Türk, Çin ve Hind bölgelerinde yaşar, malın azlığından, bedeninin zayıflığından ya da yol bulamamaktan dolayı o ülkeden çıkamaz ise o kimse mazeret sahibidir. Eğer kafirlerin Müslümanlara karşı yaptığı savaşta, herhangi bir hizmet ya da yazışma yoluyla kafirlere yardım ederse, o kimse kafir olur."[167]

Şeriat hükümleri, kendilerine karşı çıkmayarak bir toplulukla birlikte olan kimse hakkındaki hükmün, birlikte olduğu topluluğun hükmüyle aynı olduğunu belirtir. Çünkü o kimsenin, herhangi bir zorlanma olmaksızın o toplulukla birlikte olması, onların yaptığı fiili onayladığını ve onları kabul ettiğini gösterir. Bunun için Allahu Teala şöyle buyurur: "O, Kitap'ta size indirmiştir ki: Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini yahut onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, onlar bundan başka bir söze dalıncaya kadar kafirlerle beraber oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. Elbette Allah, münafıkları ve kafirleri cehennemde bir araya getirecektir."[168]

---

[165] El-Muğni, 8/297
[166] El-Muhallâ, 11/200
[167] El-Muhallâ, 11/200
[168] 4 Nisa/140

Taberi *Rahimehullah* şöyle der: "Yoksa siz de onlar gibi olursunuz" yani, Allah'ın ayetlerini inkar eden, onlarla alay eden kimselerle oturur, onları dinlerseniz, siz de onlar gibi olursunuz. Çünkü siz, onların Allah'ın ayetleriyle alay ederek isyan ettikleri gibi, onlarla birlikte oturarak ve onların Allah'ın ayetlerini inkar ve alay etmelerini dinleyerek, Allah'a isyan ettiniz. Onların yapmış olduğuna benzer bir tavır içine girdiniz. Bu nedenle, Allah'a karşı günah işlemekte ve Allah'ın sizin için yasaklamış olduğu şeyi yapmakta onlar gibi oldunuz."[169]

İbn-i Kesir *Rahimehullah*, bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Yani, yasak olduğu haberi size ulaştıktan sonra nehyolunduğunuz işi işlediğinizde, Allah'ın ayetlerinin inkar edildiği ve alay edildiği yerde onlarla oturmaya razı olduğunuzda, bunu küçümsediğinizde, onlara hiçbir itirazda bulunmadığınızda, onların yapmış olduğu bu fiile ortaklık etmiş oldunuz. Bunun için Allahu Teala şöyle buyurur: "Siz de onlar gibi olursunuz."… Ardından şöyle der: "Elbette Allah, münafıkları ve kafirleri cehennemde bir araya getirecektir" yani, küfürde, bu münafık ve kafirlere katıldıkları gibi, Allah da cehennem ateşinde onları ebedi olarak kafirlere ve münafıklara katacaktır. Ceza, ibret, bukağı ve kaynar su içeceğinin bulunduğu yerde onları bir araya getirecektir."[170]

Allahu Teala, ayetleriyle alay eden ve o ayetleri inkar eden kafirlerle birlikte oturan, bu kafirlere karşı herhangi bir itirazda bulunmayan kimseler hakkındaki hükmün, o kafirlerin hükmü ile aynı olduğunu, kıyamet günü de onlarla birlikte haşrolunacaklarını bildirmektedir.

---

[169] Tefsiru't-Taberi, 9/320, 322

[170] Tefsir-u İbn-i Kesir, 1/566-567. Daru'l-Ma'rife, Beyrut

O halde, kafirlerin, Allahu Teala'nın ayetlerini inkar edip, bu ayetler ile alay ettikleri meclislerine kendi iradeleri ve istekleri ile gidenlerin ve orada oturanların durumu acaba ne olur?

Bununla birlikte onlar, Müslümanları fitneye düşürmek, dinlerinden ve Rablerine giden yoldan alıkoymak, değerlerini çiğnemek, Allahu Teala'nın dinini, şeriatını ve hükümlerini yok etmek için gece gündüz sürekli olarak planlar yaptılar. Efendilerinin emirlerini uygulamak için kongrelerinde, parlamentolarında ve Kremlinlerinde küfür olan beşeri kanunlar ortaya koyarak, Allahu Teala'nın şeriatını kaldırdılar.

Şüphesiz bu kimselerin küfrü, yukarıda aktarmış olduğumuz ayet-i kerimede bildirilen kişilerin küfründen daha şiddetlidir. Kafirlerin gücünden ve tuzaklarından korktuklarını söyleyerek mazeret ileri sürmeleri onlara hiçbir fayda sağlamaz. Şüphesiz Allahu Teala, ilim ehlinin sözlerinde geçtiği gibi, ikrah olunan kişi dışında kimsenin özrünü kabul etmeyecektir.

Bunun için Kurtubi *Rahimehullah*, Allahu Teala'nın, "Bir de öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz"[171] ayetinin tefsirinde şöyle der: "Alimlerimiz derler ki: Fitne eğer yaygın bir etki gösterecek olursa herkes helak olu. Bu ise masiyetlerin açıkça ortaya çıkması, münkerin yayılması ve bunların değiştirilmemesi halinde sözkonusu olur.."

Şöyle devam eder: "İnsanlar, açıktan açığa münker işleyecek olurlarsa, onu gören herkesin o münkeri değiştirmesi bir farzdır. Eğer buna ses çıkarmayacak olursa, hepsi de isyankar olur. Birisi, o münker fiili işlemekle, diğeri de ona razı olmakla. Allahu Teala ise, hükmü ve hikmeti gereği münkerin işlenmesine rıza göstereni bizzat onu işleyen gibi değerlendirmiştir."[172]

---

[171] 8 Enfal/25

[172] Tefsiru'l-Kurtûbî, 7/374-375. Bkz: İbnu'l-Arabi, Ahkamu'l-Kur'an, 2/847

İbn-i Hacer el-Askalani *Rahimehullah*, İbn-i Ömer'den *Radıyallahu Anhuma* rivayet edilen, "Allah bir kavme azap indirince, o kavim içinde bulunan herkese azap isabet eder. Sonra herkes kendi amellerine göre diriltilir" hadisinin şerhinde şöyle der: "Bundan, kafirlerden ve zulümden kaçmanın gerekliliği anlaşılmaktadır. Çünkü onlarla birlikte ikamet etmek, nefsi tehlikeye atmak kabilindendir. Bu, birlikte ikamet edilen kafirlere yardımda bulunmamak ve onların yaptıklarından razı olmamak halinde böyledir. Ancak, kafirlere yardım eden ve yaptıklarından razı olan kişi, şüphesiz kafirlerdendir."[173]

Dolayısıyla, mürted yönetimlerin resmi basın kuruluşları vasıtısıyla, bu askerlerin ve tağutların destekçileri niteliğinde olan kişilerin masum olduğunun açıklanması oldukça gülünçtür. Ki bu açıklamalar, mücahidler tarafından yapılan her operasyondan sonra yapılmaktadır.

Masum olarak isimlendirdikleri bu kişiler mürted yönetimlerin ve İslam'a karşı savaşan sistemlerin destekçileridirler. Bu yönetimler ve sistemler, o askerlerin elleri ile kötülüklerini ve küfürlerini uygulamaktadır.

Onlar, işbirlikçi mürted hükümetlerin askerleri ve ayakta durmalarını sağlayan sütunlarıdırlar. Ki bu yönetimler İslam'ın hükmetmesini engellemekte, laik yasaları ve kanunları ise silah, zindan, işkence, sahte seçimler, saptırıcı basın ve ırzları kirleterek dayatmaktadırlar.

Onlar, kendi aralarında yaptıkları bir takım güvenlik anlaşmalarına binaen mücahidleri ve davetçileri memleketlerinden çıkaran mürted yönetimlerin temsilcileridirler.

Onlar, binlerce tutuklunun bulunduğu hapishanelerde, Müslümanlara karşı en sert işkence ve sindirme çeşitlerini uygulamak için uğraşan mürted hükümetlerin temsilcileridirler. Her ay

---

[173] Fethu'l-Bârî, 13/61. Hadisi, Buhârî rivayet etmiştir. No: 7108

bu Müslümanlardan onlarcası işkence, açlık ve baskı ile bu yönetimler tarafından öldürülmektedir. Yine bu yönetimlerin askerî mahkemeleri, Müslüman gençleri, en basit nedenlerden dolayı idam etmektedir.

Onlar, kendilerini Amerika'nın ayakları altına atan ve Müslümanların memleketlerini satan yönetimlerin temsilcileridirler. Ki bu yönetimler, Kuveyt, Irak, Somali ve Bosna'da Amerika'nın çıkarlarını savunmak için, kendi askerlerini paralı askerler olarak savaştırmaktadırlar. Amerika'ya, havada, karada ve denizde her türlü askeri kolaylığı sağlamaktadırlar.

Onlar, Filistin'i satan, İsrail'in varlığını kabul eden, onlara teslim olan, Sina'yı silahsızlandırarak onlara veren, Kahire'de İsrail için elçilik açan, şehrin semasını kirleten ve minarelere meydan okurcasına dalgalanan İsrail bayrağını diken hükümetlerin temsilcileridirler.

Yine onlar, İsrail'in temsilcileri olarak, bölgeyi teslim olmaya çağıran, İsrail'de elçilikler açmaya davet eden, bölgede iktisadi ve kültürel işgali tamamlamak için, İsrail'in önünü açan hükümetlerin temsilcileridirler.

Kendisini Arap ya da İslami olarak isimlendiren bütün hükümetler ve bölgedeki bütün milliyetçi laik hareketler, Filistin'i İsrail'e satmışlardır. Onlar halkı, Filistin'in kurtarılamayacağına inandırmaya çalışmakta ve Filistin'in kurtarılacağına da asla inanmamaktadırlar.

Şüphesiz bütün bu devletler ve hareketler, Birleşmiş Milletler'i ve onun kararlarını tanımaktadırlar. İsrail ise, Birleşmiş Milletler'in bir üyesidir. Dolayısıyla bütün üyeler, hatta Filistin Kurtuluş Örgütü, İsrail'in varlığını kabul eden bu organizasyonun kararlarına uymaktadır. Filistin Kurtuluş Örgütü, devrimi başlattığını iddia ettiği ilk günden beri, Müslümanların, Yahudilerin ve Hristiyanların birlikte yaşayabilecekleri laik bir sistemi hedeflemektedir. Bilakis onlar en radikal oldukları dönemlerde bile,

Filistin topraklarına gelen milyonlarca Yahudinin ve yönetimlerinin haklarını silah zoru ile korumuşlardır. Günümüzde ise, Yahudilere teslim olmanın eşiğindedirler.

Ben değerli okuyucunun bu önemli meseleye dikkat etmesini istiyorum. Çünkü bu, Baasçılar, milliyetçiler, Hristiyanlar ve koministlerden oluşan laiklerle Müslümanlar arasındaki fiili farklardandır. Müslüman olmayan bütün bu insanlar, Filistin'i sattılar. Ancak onlar, satış bedeli konusunda ihtilaf ettiler: Bu bedel, İsrail ile yapılacak olan bir barış mı, yoksa Filistin'in Yaser Arafat'a ait bir belediye olarak kalması mı? Yoksa 1967'nin sınırlarının geçerli olması mı olsun?... Filistin'in Müslüman ümmete dönmesi meselesine gelince, 1949 yılında kendi istekleriyle kabul ettikleri ateşkesten ve Birleşmiş Milletler'in meşruluğunu kabul etmelerinden itibaren bunu gözardı etmişlerdir.

Filistin için Müslümanlardan başkası kalmamıştır. Zira o Müslümanlar, usulde ifrata kaçamazlar. Bu usulü inkar etmeleri, dinde zaruri olarak bilinen meselelerin inkarı manasına gelir ki bu, küfürdür. Filistin konusunu önemsememek; Müslümanların memleketlerinin kafirler tarafından işgal edilmesine razı olmak ve işgalci düşmana karşı yapılması gereken cihad farziyetini kabul etmemektir.

Bu, laiklerin değer vermedikleri, önemli meselelerden biridir. Onların bu meseleye değer vermemeleri garip değildir. Zira onlar dinlerini önemsemeyince, doğal olarak topraklarını, namuslarını, değerlerini ve ümmetlerinin hakkını da önemsemeyeceklerdir.

Kim zelil olursa, zillet kolay gelir ona,

Ölüye acı vermez, yara.

Ey Müslüman kardeşlerim! Müslümanlar ile laikler arasındaki bu farka dikkat edin. Bu fark ile onların gerçek durumunu teşhir edin ve onların bu ayıplarını ortaya çıkarın.

Masum olarak nitelenen bu polis ve askerler, Müslümanların servetini çalarak, Amerika ve İsrail'e teslim eden mürted yönetimlerin temsilcileridirler. Bu yönetimler, Müslümanların mallarını Amerika ve Batı'nın çıkarları uğruna Amerika ve onun müttefiklerinin orduları için harcamaktadırlar.

Yine masum olarak nitelenen bu kimseler, sanat ve kültür adıyla resmi televizyonlarda günah ve zinayı yayan mürted hükümetlerin temsilcileridirler.

MÜRTED YÖNETİMLERE KARŞI AYAKLANILIR, AYNI VATANIN VE AYNI AŞİRETİN EVLATLARI DAHİ OLSALAR, ONLARA YARDIMCI OLANLAR ÖLDÜRÜLÜR

Bozuk anlayışlardan biri de, basın ve işbirlikçi münafıkların sürekli olarak tekrarladıkları şu tuhaf sözdür: “Müslüman bir vatan evladı, nasıl olurda kendi vatandaşını öldürebilir?” Bu söz, İslam’a göre geçersiz olup, onların çelişkilerini ve tökezlemelerini gösterir. Şöyle ki:

1- İslam’a göre, dostluk ve düşmanlığın tek kaynağı, milliyetçilik ya da diğer yeryüzü bağları değil, sadece dindir.

Allahu Teala şöyle buyurur: “Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi veli edinmeyin. Sizden kim onları dost edinirse, işte onlar zalimlerin kendileridir. De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabanız, kazandığınız mallar, kötü gitmesinden korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız meskenler size Allah’tan, Rasulü’nden ve Allah yolunda cihad etmekten daha sevgili ise, artık Allah’ın emri gelinceye kadar bekleyin. Allah fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.”[174]

“Allah’a ve ahiret gününe iman eden bir toplumun, babaları, oğulları, kardeşleri, yahut akrabaları da olsa, Allah’a ve Rasulü’ne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. İşte onların kalbine Allah, imanı yazmış ve katından bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedi kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah’ın tarafında olan-

[174] 9 Tevbe/23-24

lardır. İyi bilin ki, kurtuluşa erecekler de sadece Allah'ın tarafında olanlardır."[175]

Yine Rabbimiz şöyle buyurur: "İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda, sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır. Onlar kavimlerine demişlerdi ki: "Biz sizden ve Allah'ı bırakıp taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz bir tek Allah'a iman edinceye kadar, sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve öfke belirmiştir." Şu kadar var ki, İbrahim babasına: "Andolsun senin için mağfiret dileyeceğim. Fakat Allah'tan sana gelecek herhangi bir şeyi önlemeye gücüm yetmez" demişti. (O mü'minler şöyle dediler:) "Rabbimiz! Ancak sana dayandık, sana yöneldik. Dönüş de ancak sanadır."[176]

"Ey iman edenler! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olanlar da vardır. Onlardan sakının. Ama affeder, kusurlarını görmemezlikten gelirseniz ve bağışlarsanız, bilin ki, Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir."[177]

2- İslam'a ve İslam şeriatının usulüne göre, mürted yöneticilere karşı yapılan savaş, asli kafirlere karşı yapılan savaştan şu üç sebebe binaen daha önceliklidir:

Birincisi: Onlara Karşı Yapılan Savaş, Saldırı Değil Savunma Cihadı Niteliğindedir. Zira bu mürted yöneticiler, Müslümanların memleketlerine tasallut olmuşlardır.

İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Savunma savaşı, dine ve kutsallara saldıran düşmanı savmanın en çetin şeklidir. İcma ile vaciptir. Dini ve dünyayı bozan saldırgan düşmanı savmak, imandan sonra gelen en büyük vaciptir. Bu nedenle hiçbir

[175] 58 Mücadele/22
[176] 60 Mümtahine/4
[177] 64 Teğabun/14

şart yoktur ve imkan ölçüsünde herkes için farz-ı ayn hükmündedir."[178]

İkincisi: Mürtedin İşlemiş Olduğu Suç, Asli Kafirin İşlemiş Olduğu Suçtan Daha Ağırdır.

İbn-i Teymiye *Rahimehullah* şöyle der: "Riddet küfrü icma ile asli küfürden daha büyüktür."[179] Yine şöyle der: "Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* sünnetinde mürtedlerin cezasının, asli kafirlerin cezasından daha ağır olduğu sabittir. Bu birkaç yöndendir. Bu yönlerden birisi, mürtedin her halukarda öldürülmesi, onlardan cizyenin kabul edilmemesi ve onlar ile zimmet akdinin yapılmamasıdır. Bu hükümler asli kafirlerin hükümlerinden farklı ve daha ağırdır. Bu yönlerden bir diğeri ise, mürtedin, savaşmaya güç yetiremeyen aciz bir kişi dahi olsa, asli kafirdeki hükmün aksine öldürülmesidir. Savaşmaktan aciz olan asli kafir, hanefilere, malikilere, hanbelilere ve ulemanın çoğunluğuna göre öldürülmez. Bir diğer yön ise mürtedin mirasından Müslüman yakınının alamaması ve yine Müslüman yakınından kalan mirasda da mürtedin hak sahibi olmamasıdır. Ayrıca nikah akdi de asli kafirin aksine mürted ile caiz değildir. Hatta yine asli kafirin aksine mürtedin kestiğinin yenilmesi haramdır."[180]

Şeyhu'l-İslam *Rahimehullah* başka bir yerde de şöyle der: "Ebu Bekir *Radıyallahu Anhu* ve sahabe, asli kafirden önce mürted ile cihada başladılar. Çünkü mürted ile yapılan bu cihadda Müslümanların ülkelerinin bütünlüğü korundu. Ayrıca İslam'dan çıkmak isteyenler de yeniden İslam'a döndürüldü. Oysaki o dönemde asli kafirle ve diğer müşriklerle yapılan cihadda istenen hedef Müslümanların topraklarını müdafaa ya da Müslümanların o anki sayılarını korumak değil, yeni fetihler ve yeni kavimlere İslam'ın taşınması idi. Ancak şu muhakkak ki, önceden fethedilen

[178] El-İhtiyaratu'l-Fıkhiyye, s. 309
[179] Mecmuu'l-Fetava, 28/478
[180] Mecmuu'l-Fetava, 28/524

yerlerin ve önceden dine girmiş insanların korunması, sonraki yapılacak fetih hareketlerinden öncelikli ve önemlidir."[181]

Üçüncüsü: Bu Mürtedler Bize Diğer Kafirlerden Daha Yakındır.

İbn-i Kudame *Rahimehullah*, "Her Kavim, Kendisine En Yakın Olan Düşman İle Savaşır" başlığı altında şöyle der: "Burada asıl olan, Allahu Teala'nın "Ey iman edenler! Kafirlerden yakınınızda olanlara karşı savaşın ve onlar sizde bir sertlik bulsunlar"[182] ayetidir. Çünkü en yakın olanın zararı daha büyüktür. Onunla savaşmak, hem onun hem de ondan sonrakilerin zararını önler. Onu bırakıp uzaktaki düşmanla savaşmak, en yakın düşmana Müslümanları vurmak için hazırlık yapma fırsatını verir."

İbn-i Kudame *Rahimehullah*, sözünün devamında şöyle der: "Ancak eğer ki, savaşa uzak düşmanla başlamak konusunda, bu uzak düşmanın, Müslümanlar için şerrinden daha çok korkulan bir durumda olması veya bu uzak düşmandan savaşa başlamakta Müslümanlar için daha fazla maslahatın bulunması ya da en yakın düşmanla aralarında bir anlaşmanın bulunması gibi, bir özür olursa, savaşa uzak düşmanla başlamakta bir sakınca yoktur."[183]

3- Onların ortaya attıkları bu batıl sözün delaleti, kendi uygulamalarına tezat oluşturmaktadır. Askerî mahkemeleri tarafından verilen hükümler sonucunda, Mısır hükümeti tarafından darağacında idam edilenler, derileri soyulanlar, tecavüze uğrayanlar ve işkence altında öldürülenler yine aynı vatanın evladı olan kişilerdir...

Canını ve malını Allah yolunda kurban etmeyi kararlaştırmış olan mücahidlerin yaptıkları herbir şehadet operasyonunda

---

[181] Mecmuu'l-Fetava, 35/158-159
[182] 9 Tevbe/123
[183] El-Muğni ve'ş-Şerhu'l-Kebir, 10/372-373

bu tür bozuk anlayışlar teker teker bozguna uğramaktadır. Zira mücahidler bunun, zafere giden yol olduğunu ve maaşlarına ibadet eden tağutların ve onların yardımcılarının sahip olmadıkları bir silah olduğunu bilmektedirler. Bu mücahidler, faydasız bir şekilde yöneticileri razı etmek için uğraşanların zayıflıklarını ve gevşekliklerini reddetmektedirler. Bu yöneticiler, kendi sapıklıkları ve küfürlerine tabi olmadıkça kimseden razı olmazlar. Allahu Teala'nın buyurduğu gibi: "Sizin de kendileri gibi küfre girmenizi istediler ki onlarla eşit olasınız."[184]

Bu nesil, ölüm ve hak üzere Allah'a kavuşma pahasına da olsa, kendilerinden sonra gelenler için yolu açmak maksadı ile aşırılığa kaçmadan, tereddüt etmeden ve zaferi görmeden kendilerini feda etmeyi tercih etmiştir. Bir takım fetvaların arkasına sığınarak yerlerinde oturanlar dünya zevkine dalmış ve isimleri dilden dile dolaşır bir haldeyken, bu mücahidler sahip oldukları herşeyi Allah'a yakınlık kazanmak için feda etmektedirler. Yine bu mücahidler, izzeti Allahu Teala'dan umdular, yalnız Allah'tan yardım istediler ve düşmanlarının kesin olarak yenileceğine inandılar. Zira bu, Allahu Teala'nın, düşmanlarına karşı uyguladığı sünnetidir.

Son olarak Allahu Teala'dan, Allah yolunda canlarını feda eden bütün şehidleri rahmeti ile kuşatmasını, onları, bizi ve bütün Müslümanları hayır ile mükafatlandırmasını diliyoruz. Çünkü biz, binlerce kitap ve vaazlardan öğrenemediğimiz şeyleri bu şehidlerden öğrenmekteyiz. Allahu Teala'dan dileriz ki, son nefesimizi verinceye kadar bizi cihad yolu üzerinde sabit kılsın. Bizleri sözünden dönenlerden eylemesin. Bu mürtedlerin canlarını bizim ve kardeşlerimizin elleri ile alsın ve onların üzerine azabını indirsin. Hamd, alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.. Salat ve selam, Muhammed'in, onun âlinin ve ashabının üzerine olsun.

❀❀❀

[184] 4 Nisa/89

İÇİNDEKİLER

DAVET SERİSİ – BİRİNCİ ADIM		
1.	Müslümanların Birliğini Sağlayacak Temel Esaslar	Abdu'l-Mun'im Mustafa
2.	Taifetu'l Mansura'nın Özellikleri	Abdu'l-Mun'im Mustafa
3.	Ehl-i Sünnet'in Menheci ve Cihadın Esasları	Abdulkadir bin Abdulaziz
4.	Millet-i İbrahim	Ebu Muhammed Âsım
DAVET SERİSİ – İKİNCİ ADIM		
1.	İman ve Küfür	Abdulkadir bin Abdulaziz
2.	Cehalet Özrü	Abdulkadir bin Abdulaziz
3.	Demokrasi Dindir	Ebu Muhammed Âsım
4.	Tağut ve Destekçileri	Abdulkadir bin Abdulaziz
5.	Tağutların Destekçileri Hakkındaki Şüphelerin Aydınlatılması	Ebu Muhammed Âsım
6.	Dostluk ve Düşmanlık	Abdulkadir bin Abdulaziz
7.	Ülkelerin Hükümleri	Abdulkadir bin Abdulaziz
8.	Cihada Teşvik	Ebu Kuteybe eş-Şâmi
9.	İslam Erlerine Nasihatler	Süleyman Davud
ARAŞTIRMA SERİSİ		
1.	El-Umde Fi İ'dadi'l-Udde	Abdulkadir bin Abdulaziz
2.	El-Cihad ve'l-İctihad	Ebu Katade
3.	Tekfirde Aşırılıktan Sakındırma Konusunda Otuz Risale 1-2	Ebu Muhammed Âsım El-Makdisi
4.	Akidemiz	Ebu Muhammed Âsım
5.	İslam'da Şehadet Operasyonları	Derleme

NOTLAR

NASİHAT

Müslüman kardeşim! Bu kitapçık, Allahu Teala'nın izniyle faydalı bilgiler içermektedir. Allah'a hamd olsun ki biz, şer'i delili olmayan hiçbir söz söylemiyoruz. Senden de, şer'i bir delili olmadıkça hiçbir sözü kabul etmemeni istiyoruz. Böylece yol kesen eşkıyaların, Allah'a davet adı altında seni aldatmasına izin verme. Rasulullah'ın *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, "Bir ayet dahi olsa benden ulaştırın"[185] ve yine "Şahit olanlar, olmayanlara duyursun"[186] vasiyeti gereğince bu kitapçığın, kardeşlerinin, tanıdıklarının ve diğer Müslümanların arasında yayılması için gayret et. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurur: "Allah'ın senin elinle bir kişiyi hidayete ulaştırması, kızıl develere sahip olmandan daha hayırlıdır."[187]

Kardeşim, bil ki bu ve buna benzer yayınları Müslümanlar arasında yayman, Allahu Teala'nın yolunda bir cihaddır. Rasulullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurur: "Müşriklere karşı mallarınız, canlarınız ve dillerinizle cihad edin."[188]

Allahu Teala, bu ve buna benzer yayınların Müslümanlar arasında yayılması için gayret eden herkesi birçok hayır ile mükafatlandırsın, Allahumme Amin.

www.davetvecihad.com

[185] Buhari
[186] Müttefekun Aleyhi
[187] Müttefekun Aleyhi
[188] Ebu Davud, sahih bir senedle rivayet etmiştir.

Şüphesiz mü'minler, müstaz'af konumunda olmaları halinde, kalpleriyle ve dilleriyle cihad ederler. Belli bir güce ulaştıklarında ise iyiliği emredip, kötülüğü yasaklarlar, kafirlerle cihad ederler ve Tevhid davetini yayarlar. Bu şekilde, rasullere tabi olan muvahhidler ile mürtedlere ve İslam düşmanlarından olan diğer müstekbirlere hizmet olarak, Allahu Teala'nın ayetlerini az bir ücret karşılığında değişen bel'amların arasındaki fark ortaya çıkmaktadır. Allahu Teala şöyle buyurur:

"Allah, kendilerine kitap verilenlerden, "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız; onu gizlemeyeceksiniz" diyerek söz almıştı. Onlar ise bunu kulak ardı ettiler, onu az bir dünyalığa değiştiler. Yaptıkları alışveriş ne kadar kötü!" (3 Al-i İmran/187)